T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE ve SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI OKUMA GÜÇLÜKLERİ: GÖZLEM ODAKLI BİR ÇALIŞMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAVVA KARACA

DANIŞMAN
Doç. Dr. BETÜL KERAY DİNÇEL

AKSARAY 2023

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE ve SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI OKUMA GÜÇLÜKLERİ: GÖZLEM ODAKLI BİR ÇALIŞMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAVVA KARACA

DANIŞMAN

Doç. Dr. BETÜL KERAY DİNÇEL

AKSARAY 2023

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren .....(…) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Havva

Soyadı : Karaca

Bölümü : Türkçe Eğitimi (Tezli Y. L.)

İmza :

Teslim tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı : Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadığı Okuma Güçlükleri: Gözlem Odaklı Bir Çalışma

İngilizce Adı: Reading Difficulties Experiencing Middle School Students: An Observation-Oriented Annotation Study

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Havva KARACA

İmza: …….

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

JÜRİ ONAY SAYFASI

Havva KARACA tarafından hazırlanan "Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadığı Okuma Güçlükleri: Gözlem Odaklı Bir Çalışma" başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Aksaray Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Betül KERAY DİNÇEL İmza

Türkçe Eğitimi, Aksaray Üniversitesi ……

Üye: Prof. Dr. Kemalettin DENİZ

Türkçe Eğitimi, Gazi Üniversitesi ……

Üye: Doç. Dr. Rabia GÖKCEN KAYABAŞI

Türkçe Eğitimi, Aksaray Üniversitesi ……

Tez Savunma Tarihi: 07/07/2023

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ……..tarih ve …… sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU

İmza

TEŞEKKÜR SAYFASI

Çalışmamın her aşamasında bana yol gösteren ve anlayışla yaklaşan, bilgisinden ve deneyiminden faydalandığım değerli hocam, tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Betül KERAY DİNÇEL'e en samimi duygularımla sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Çalışmama değerli görüşleriyle katkı sağlayan, tezimin savunmasında jüri üyesi olarak yer alan Sayın Prof. Dr. Kemalettin DENİZ ve Sayın Doç. Dr. Rabia Gökcen KAYABAŞI'na teşekkür ediyorum.

Mesleğimi bana sevdiren, varlığıma değer katan, çalışmamın öznesi olan kıymetli öğrencilerime teşekkür ediyorum.

Hayatıma ortak olan, çalışmamda desteğini yanımda hissettiğim sevgili eşim İlhan KARACA'ya; bütün zor anlarımda hep yanımda bulduğum, hayatımı kolaylaştıran canım annem ve babam Hacer ÖZDEMİR ve Tayfur ÖZDEMİR'e; çalışmam boyunca belki de biraz ihmal etmek durumunda kaldığım sevgili evlatlarım Zehra, Sümeyye ve Kaan KARACA'ya teşekkürler ediyorum.

Saygılarımla…

Havva KARACA

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIĞI OKUMA GÜÇLÜKLERİ: GÖZLEM ODAKLI BİR ÇALIŞMA

(Yüksek Lisans Tezi)

HAVVA KARACA, AKSARAY 2023

ÖZET

Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla on iki hafta süren bir çalışma yapılmıştır. Çalışma Aksaray ili Merkez ilçesinde bulunan bir ortaokulda okuma güçlüğü çeken dört ortaokul öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden gözlem yöntemi tercih edilmiştir. Öğrencilerin Türkçe derslerinde ders sürecinde okudukları metinler on hafta boyunca gözlemlenmiştir. Gözlemler neticesinde okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeyleri, okuma sırasında sergilemiş olduğu davranışlar, okuma hataları, okumalarına sınıf arkadaşlarının tepkisi belirlenerek süreç sonunda okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerinde bir değişiklik olup olmadığı sorgulanmıştır. Gözlemler doğrultusunda okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerinin endişe düzeyinde olduğu, okuma sırasında bazı istendik ve istenmedik davranışlarda bulundukları, okuma hatalarından atlama, ekleme, tekrar etme, yanlış sözcük okuma, harf hatası, heceleme, noktalama işaretlerine dikkat etmeme, parmakla takip gibi okuma hatalarını yaptıkları, sınıf arkadaşlarının okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumaları sırasında çeşitli davranışlar sergiledikleri ve Türkçe dersi işleniş sürecinde yer alan okuma etkinliklerinin okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma becerilerini iyileştirme sürecinde yetersiz olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bilim Kodu : 11101

Anahtar Kelimeler : Okuma güçlüğü, okuma sorunları, gözlem

Sayfa Adedi : 137

Danışman : Doç. Dr. Betül KERAY DİNÇEL

AKSARAY UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES

READING DIFFICULTIES EXPERIENCING MIDDLE SCHOOL STUDENTS: AN OBSERVATION ORIENTED ANNOTATION STUDY

(M.A. Thesis)

HAVVA KARACA, AKSARAY 2023

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the reading difficulties experienced by secondary school students in depth. For this purpose, a study lasting twelve weeks was conducted. The study was carried out with four secondary school students with reading difficulties in a secondary school located in the central district of Aksaray province. Observation method, one of the qualitative research methods, was preferred in data collection. The texts that the students read in the Turkish lessons were observed for ten weeks. As a result of the observations, the reading levels of the students with reading difficulties, the behaviors exhibited during reading, reading errors, the reaction of their classmates to their reading were determined and it was questioned whether there was a change in the reading levels of the students with reading difficulties at the end of the process. The reading limits of the students with reading difficulties within the scope of the observations target are anxiety dimensions, they engage in some desirable and undesirable behaviors during reading, they make reading errors such as skipping, adding, repeating, reading wrong words, spelling mistakes, not paying attention to punctuation marks, finger tracking, It was found that the students exhibited various behaviors during their reading due to the difficulty of reading with their classmates, and that their reading in the course of Turkish lessons was insufficient to complete the reading time of the students with reading difficulties.

Science Code : 11101

Key Words : Reading difficulties, reading problems, observation

Page Number : 137

Supervisor : Assoc. Dr. Betül KERAY DİNÇEL

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU iii
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI iv
JÜRİ ONAY SAYFASI v
TEŞEKKÜR SAYFASI vi
ÖZET vii
ABSTRACT viii
TABLOLAR LİSTESİ xii
ŞEKİLLER LİSTESİ xiv
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ xv
GİRİŞ 1
Problem Durumu 1
Çalışmanın Amacı 4
Çalışmanın Önemi 4
Araştırma Soruları 5
Sınırlılıklar 5
Varsayımlar 5
Tanımlar 6
BÖLÜM I 7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE 7
1.1. Okuma Nedir? 7
1.2. Okuma Düzeylerine Göre Okuyucu Tipleri 9
1.2.1. İyi Okuyucu 9
1.2.2. Zayıf Okuyucu 10
1.3. Okuma Güçlükleri: 11
1.4. Okuma Sırasında Karşılaşılan Güçlükler 11
1.5. Okuduğunu Anlama 13

1.6. Okuma Güçlüklerinin Bireye Etkileri 14
1.7. Türkçe Dersi Metin İşleyiş Sürecinde Okuma Güçlüğü 15
1.8. Literatür Bilgisi 16
BÖLÜM II 21
YÖNTEM 21
2.1. Araştırma Deseni 21
2.2. Çalışma Grubu 24
2.3. Veri Toplama Araçları 32
2.3.1. Metinler 32
2.3.2. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formları: 32
2.3.3. Hata Analiz Envanteri: 33
2.3.4. Öğrencilerin Kitap ve Defterleri 35
2.4. Verilerin Toplanması 35
2.5. Verilerin Analizi 36
BÖLÜM III 38
BULGULAR 38
3.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular: 38
3.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular 52
3.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular 74
3.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular 79
3.5. Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular 86
BÖLÜM IV 94
SONUÇ ve TARTIŞMA 94
4.1. Sonuç, Tartışma 94
4.2. Öneriler 98
KAYNAKÇA 99
EKLER 107
EK 1. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin kitap ve defterlerinden örnekler 107
EK 2. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini belirlemede kullanılan metinler 113

ETİK KURUL ONAYI 119
MİLLİ EĞİTİM ONAYI 120
TEZ DEĞERLENDİRME FORMU 121

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Türkçe Dersi Öğretim Programı'na Göre Okuduğunu Anlama Kazanımları 13
Tablo 2. Okuma Güçlüğü Üzerine Yapılan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı 16
Tablo 3. Okuma Güçlüğü Konusunda Yapılan Makalelerin Konu Dağılımı 16
Tablo 4. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerde Kullanılan Yöntem ve Desenlerin Dağılımı 17
Tablo 5. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerin Örneklem Dağılımı 17
Tablo 6. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Dağılımı 18
Tablo 7. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerin Sonuçları 18
Tablo 8. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Cinsiyet ve Hata Analiz Envanterinden Alınan Puan Dağılımı 24
Tablo 9. Öğrencilerin Sınıflara Göre Okuması Gereken Kelime Sayısı 24
Tablo 10. Öğrencilerin Okuma Düzeyini Belirlemede Kullanılan Metinler ve Özellikleri 24
Tablo 11. Ö1'in Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 25
Tablo 12. Anlama Sorularının Puanlanması 25
Tablo 13. Ö2'nin Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 26
Tablo 14. Anlama Sorularının Puanlanması 27
Tablo 15. Ö3'ün Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 28
Tablo 16. Anlama Sorularının Puanlanması 29
Tablo 17. Ö4'ün Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 29
Tablo 18. Anlama Sorularının Puanlanması 30
Tablo 19. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Okuduğu Metinler ve Özellikleri 32
Tablo 20. Hata Analiz Envanteri 33
Tablo 21. Ö1'in Okuma Sırasında Sergilediği Davranışlar Gözleminden Alan Notları Örneği 38
Tablo 22. Ö1'in Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar 39
Tablo 23. Ö2'nin Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar 42
Tablo 24. Ö3'ün Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar 45
Tablo 25. Ö4'ün Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar 48

Tablo 26. Ö3'ün Okuma Sırasında Yaptığı Okuma Hatalarıyla İlgili Alan Notları 52
Tablo 27. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Okudukları Metinler ve Kelime Sayıları 53
Tablo 28. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Atlayıp Geçmeler.....54
Tablo 29. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Eklemeler.....56
Tablo 30. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Tekrar Etmeler.....57
Tablo 31. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları Yanlış Sözcük Okumalar.....60
Tablo 32. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları Harf Hataları 63
Tablo 33. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken "Heceleme" Yaptıkları Kelimeler...67
Tablo 34. Kelime Düzeyinde Yapılan Okuma Hataları.....71
Tablo 35. Ö1'in Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler 72
Tablo 36. Ö2'nin Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler 73
Tablo 37. Ö3'ün Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler 73
Tablo 38. Ö4'ün Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler 73
Tablo 39. Ö1'in Okumalarına Sınıfın Tepkisi 74
Tablo 40. Ö2'nin Okumalarına Sınıfın Tepkisi 75
Tablo 41. Ö3'ün Okumalarına Sınıfın Tepkisi 77
Tablo 42. Ö4'ün Okumalarına Sınıfın Tepkisi 78
Tablo 43. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin İlk Okuma ve Son Okumalarının Karşılaştırılması ...86
Tablo 44. Öğrencilerin İlk Okuma ve Son Okuma Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Değerleri 87
Tablo 45. Ö1'in Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 87
Tablo 46. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama.....88
Tablo 47. Ö2'nin Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 89
Tablo 48. Anlama Sorularının Puanlanması 90
Tablo 49. Ö3'ün Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 90
Tablo 50. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama.....92
Tablo 51. Ö4'ün Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi 92
Tablo 52. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama.....93

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Durum Çalışmalarının Türleri.....21
Şekil 2. Çalışma Grubunda Bulunan Öğrencilerin Sınıfta Oturma Planı.....31
Şekil 3. Araştırma Süreci 23
Şekil 4. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptığı Okuma Hataları 71
Şekil 5. Ö1'in Ders Kitabından Alınan Görüntü 79
Şekil 6. Ö1'in Ders Kitabından Alınan Görüntü 80
Şekil 7. Ö2'nin Ders Kitabından Alınan Görüntü 81
Şekil 8. Ö2'nin Ders Kitabından Alınan Görüntü 82
Şekil 9. Ö3'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü 83
Şekil 10. Ö3'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü 83
Şekil 11. Ö4'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü 84
Şekil 12. Ö4'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü 85

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

Akt. : **Aktaran**

MEB : **Milli Eğitim Bakanlığı**

Bkz. : **Bakınız**

vd. : **ve diğerleri**

H : **Hafta**

TDK : **Türk Dil Kurumu**

GİRİŞ

Ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin incelendiği çalışmanın bu bölümünde problem durumuna, araştırmanın amacına, önemine, araştırma sorularına, araştırmanın sınırlılık ve varsayımlarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Okuma temelleri ilkokulda atılan bir eylemdir. İlkokul birinci sınıfta öğretmenler tarafından öğretilen seslerle başlayan okuma yolculuğu ilerleyen yıllarda birey için yeni ufuklar açmakta, bireyi; en yakın arkadaş olarak nitelendirilebilen kitapların dünyasına götürmektedir. Okuma, ömrü boyunca yeni şeyler öğrenen insanoğlunun bilgiye ulaşmada kullandığı en önemli araçlardan birisidir. Karatay'a (2014: 1) göre okumak bilgiye erişmenin ve onu devamlı yenileyebilmenin belki de en önemli yollarından birisidir. İnsan hayatın her aşamasında okuma eylemi ile yakından ilişki içindedir. Gündelik hayatta her gün karşılaşılan tabelalar, levhalar okuma becerisi sayesinde birey için yol gösterici olmaktadır. Okuryazar olmak insanların hayatını kolaylaştırıcı olması açısından insanlar için önemli bir durumdur. Okuma öğrencilerin akademik durumu üzerinde de oldukça etkilidir. Kendisi de bir öğretmen olan araştırmacı meslek hayatı boyunca görmüştür ki okuma becerisi iyi olan öğrenciler Türkçe dersi dışında diğer derslerde de okuma becerisi iyi olmayan akranlarına oranla daha başarılı olmaktadır.

Okuma dört temel dil becerisinden birisidir. Ancak okuma yürüme, konuşma gibi biyolojik bir olaydan ziyade aslında kültür tarafından aktarılmış öğrenme ürünü olan bir beceridir. Şüphesiz ki toplumların varlığında ve varlığını sürdürmesinde en önemli etmenlerden birisi de kültür ve kültür aktarımıdır. Kültür aktarımı birçok yolla gerçekleşebilmektedir. İnsanlar okuma sayesinde de gelecek nesillere kültür aktarımı yapmaktadırlar (Rayner, Pollatsek, Ashby ve Clifton, 2012). Okunulan kitaplar yazıldıkları dönemden izler taşımaktadırlar. Kitaplar insanların geçmişte ne şekilde yaşadıklarının öğrenilmesine katkı sağlamaktadırlar.

Öğrenilenler, kuşaktan kuşağa aktarılmakta ve insanlığın geçmişine dair ortak bir hafıza oluşturulmaktadır.

Okuma becerisi sosyal boyutu kadar bireysel boyutu da önemli olan bir beceridir. İnsanlar okuyarak hayat hakkında bilgi edinir, yaşadığı ya da tanık olduğu olaylara karşı duruşunu belirleyecek bir fikir sahibi olurlar. Okuma becerisi edinememiş olma kişiyi hem sosyal hem kişisel hem de psikolojik yönlerden olumsuz etkilemektedir (Akçamete ve Gökbulut, 2018). Sosyal yönden düşünüldüğünde tek başına yaşayamayan, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sürekli diğer bireylerle bir etkileşim hâlinde olmak durumunda olan insanın diğer bireylerle iletişim kurma ya da nesnelerle etkileşim içinde bulunma yollarından birisi de okumadır. Kişisel açıdan bakıldığında bireyin nihai hedefi olan kendini gerçekleştirme okuma sayesinde daha kolay hayata geçirilebilmektedir. Bu kadar önemli bir beceri olan okumanın tam anlamıyla edinilememiş olması bireyin psikolojik sağlığını da önemli ölçüde etkilemektedir. Okumayı öğrenememiş bireyler toplum tarafından cahil olarak görülmektedir. Bu durum da bireyin psikolojisini olumsuz yönde etkilemektedir.

Okuma eyleminin bireye katkı sağlayabilmesi için okunulan metinlerin anlaşılması gerekmektedir. Okuma ve anlama birbiriyle yakından ilişkili becerilerdir. Okuma eyleminin nihai amacı da okuduğunu anlamaktır. Okuma sonucu ulaşılmak istenen yararın elde edilmesi öğrencinin okuduğunu anlamasına bağlıdır (Yıldız ve Akyol, 2011). Anlama becerisini geliştirmek ise bol bol okuma yapmakla mümkündür. Okuduğunu anlayabilen öğrenciler karşılaştıkları yönergeleri doğru bir şekilde yapabilmektedir. Anlama becerisinin gelişmesi yaşanılan olayların daha kolay idrak edilebilmesini sağlamaktadır. Okuma ve anlama becerisi gelişmiş bireyler hayatları boyunca karşılaştıkları problemleri daha kolay analiz edip çözebilmektedir. Bu durum bize okuma ve anlama becerilerinin insan yaşamının kalitesini de artırdığını göstermektedir.

Okullar bireylerin yeni bilgiler öğrendiği yeni deneyimler kazandığı kurumlardır. Bireylere yeni şeyler öğretebilmek için en önemli araç okuma olduğu için okula başlanılan ilk yıllardan itibaren öğrencilere kazandırılmaya çalışılan ilk beceri okuma becerisidir. Her beceride olduğu gibi okuma becerisinin edinilmesinde de kritik süreçler söz konusudur. Bu kritik süreç aşıldığında okuma becerisini edinmek kişi için zorlaşmaktadır. Okuma yazmayı bilmeyen yetişkinler okuma sürecini acı verici bir biçimde sinir bozucu bulmaktadır (Rayner vd. 2012). Bu yüzden bireyin okuma becerisini henüz ilkokul sıralarındayken edinmesi çok önemlidir. Okuma ve okuduklarını anlama, kavrama becerisine sahip olmak bu denli önemliyken bazı bireyler daha ilkokul çağlarında bu becerilerini geliştirme noktasında

yetersiz kalmaktadırlar. Öğrencilerin bir kısmı ilkokul sıralarında okuma ile ilgili güçlüklerini çözerken azımsanmayacak bir kısmı da bu sorunlarını ortaokul sıralarına da taşımaktadır. Okuma becerisini edinmede yetersiz kalan öğrencilerin bu durumları onların bütün akademik yaşamlarını etkilemektedir. Ülkemizde öğrencileri lise dengi okullara yerleştirmede bir ölçüt sayılan ortak sınavlara bakıldığında Türkçe sorularının büyük bir kısmının okuma ve okuduğunu anlama becerisine sahip öğrencilerin yapabileceği sorulardan oluştuğu görülmektedir. Öğrencilerin bu sınavlarda sorulan Türkçe sorularını doğru olarak yanıtlayabilme durumları incelendiğinde önemli bir kısmının ortaokulda da okuma sorunlarını devam ettirdiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerden bir kısmı yaşadıkları fiziksel ve zihinsel sorunlar nedeniyle özel öğrenme ve okuma güçlükleri yaşarken bir kısmı da zihinsel ya da fiziksel herhangi bir sorunu olmadığı hâlde okuma güçlüğü yaşamaktadır. Bireylerin fiziksel ya da zihinsel bir engeli bulunmamasına rağmen akranlarına oranla bir metni ya da karşılaştığı bir yazıyı okumada yaşadığı güçlüklere okuma güçlükleri denmektedir (Kuruyer, 2014: 13). Bireyler ortaokulda da okuma sorunlarını devam ettirdiği için ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin belirlenmesi, okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma sırasındaki davranışlarının incelenmesi, okuma güçlüklerinin sınıftaki diğer öğrencilerin davranışlarına ve sınıfta yapılan etkinliklere yansımasının incelenmesi okuma güçlüklerinin çok boyutlu olarak anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlükleri, bu öğrencilerin okuma eylemi sırasında yaşadığı zorluklar ve yaşanılan okuma güçlüklerinin sınıftaki diğer öğrencilere yansıması incelenmektedir.

Bu araştırma bilişsel ya da fiziksel herhangi bir özrü olmadığı halde okuma güçlüğü çeken öğrencilerle ilgilidir. ULAKBİM Tr-Dizinde ilgili alan yazın taraması yapıldığında görülmüştür ki okuma güçlüğü alanında yapılan çalışmaların büyük bir kısmı ilkokul kademesinde öğrenim gören öğrenciler için yapılmıştır (Aslan ve Dirik, 2008; Türkmenoğlu ve Baştuğ, 2017; İşler ve Şahin, 2016; Yıldız ve Aydoğmuş, 2021; Sezgin ve Akyol, 2015; Yurdakal ve Kırmızı, 2018; Can ve Yavuz, 2016; Okur ve Öztürk, 2018; Şahin ve Baştuğ, 2020; Kodan, 2020; Sirem ve Baş, 2020; Tuncay, 2021; Şahin ve Bozdağ, 2020; Dinç, 2017; Sidekli, 2010; Özkara, 2010; Baydık, Ergül ve Kudret, 2012; Kodan ve Akyol, 2016; Sağlam ve Erbasan, 2020; Akyol ve Sever, 2019; Altun, Ekiz ve Odabaşı, 2011). YÖK Ulusal Tez Merkezinde de okuma güçlüğü ile ilgili yazılmış tezler incelenmiştir. Konuyla ilgili yirmi iki teze ulaşılmıştır (Kuruyer, 2014; Demirtaş, 2017; Sözen, 2017; Peksoy, 2018; Gül, 2019; Sert, 2019; Ege, 2019; Şahin, 2019; Sirem, 2020; Çelik, 2020; Satılmış, 2021; Arık, 2021;

Pürsün, 2021; Demirtaş, 2022; Demirtaş, 2016; Türkmenoğlu, 2016; Şen, 2016; Baydık, 2002; Sarıpınar, 2006; Küçükcaymaz, 2011; Seçkin, 2012; Yurdakal, 2014). Bu tezler incelendiğinde sadece üç tanesinin ortaokullar üzerinde yapılmış çalışmalar olduğu görülmüştür. Bu durum ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerle yapılmış çalışmaların sınırlı olduğunu göstermektedir. Ortaokulda da öğrencilerin okuma güçlüklerinin devam ediyor olması okuma güçlüğü alanında ortaokul öğrencileriyle yapılacak çalışmaların sayılarının artması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu noktada okuma güçlüğü alanında ortaokul öğrencileriyle yapılacak bu çalışmanın literatüre ve öğrencilerin okuma güçlüklerinin giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın Amacı

Bu tez çalışmasında ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın Önemi

Bu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma hatalarının belirlenmesi, öğretmenlerin derslerinde bu noktalar üzerinde daha fazla durmasına ve okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma hatalarının azalmasına katkı sağlayacaktır.

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumaları sırasında sergiledikleri davranışların tespit edilmesi, öğretmenlerin bu öğrencilerin psikolojisini daha iyi anlamalarını ve onlara daha doğru yaklaşımda bulunmalarını sağlayacaktır.

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumaları sırasında sınıf arkadaşlarının verdiği tepkilerin tespiti, okuma güçlüklerinin sınıftaki diğer bireyleri nasıl etkilediğini ortaya koyacaktır. Bu konuda elde edilen bulgular, öğretmenlerin dersin işlenişi sırasında okuma güçlüğü çeken öğrenciler ve bu öğrencilerin sınıf arkadaşları için dersi daha verimli hale getirebilecek stratejiler kullanmasını sağlayacaktır.

Öğrencilerin ders kitabındaki okuma etkinliklerini yapma durumunun incelenmesi, okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuduklarını anlama becerilerinin düzeyinin anlaşılmasını ve öğretmenlerin bu öğrencileri için alternatif etkinlikler geliştirmelerini sağlayacaktır.

Türkçe ders kitabındaki metinleri işleme sürecinin okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma güçlüklerini gidermede ne kadar etkili olduğunun ortaya konulması, Türkçe Dersi

Öğretim Programı'na okuma güçlüğü çeken öğrenciler için uygun kazanımlar eklenmesinde ve öğretmenlerin ders işleme sürecini farklı stratejilerle çeşitlendirmesinde etkili olacaktır.

Çalışmada okuma güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik tespit edilen okuma hataları Türkçe ders kitaplarına bu okuma hatalarıyla ilgili etkinliklerin konulması adına yol gösterici olacaktır.

Türkçe dersi metin işleyiş sürecinde okuma güçlüklerinin giderilmesine yönelik etkinliklerin eksikliğinin tespiti, ders kitaplarına bu konuda daha çeşitli etkinlikler konulmasını sağlayacaktır.

Araştırma Soruları

Bu tez çalışmasının araştırma sorusu "Ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlükleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir. Araştırmanın alt soruları ise şu şekilde belirlenmiştir:

1. Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin okuma eylemi esnasında sergiledikleri davranışlar nelerdir?
2. Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin yaptığı okuma hataları nelerdir?
3. Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin okumalarına sınıf arkadaşları nasıl tepkiler vermektedir?
4. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin Türkçe ders kitaplarındaki okuma etkinlikleri nasıldır?
5. Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin Türkçe ders kitabındaki metinleri işleyiş sürecinin öncesinde ve sonrasında yapılan ön test ile son test puanları arasındaki durum nasıldır?

Sınırlılıklar

- Okuma güçlüğü yaşamayan öğrenciler çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Varsayımlar

- Araştırmaya katılan okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin ve sınıf arkadaşlarının okuma sürecinde her zamankinden farklı davranmadıkları varsayılmıştır.
- Araştırmada kontrol edilmesi mümkün olmayan değişkenlerin araştırmaya katılanları etkilemediği varsayılmıştır.

Tanımlar

Okuma: Fiziksel uzantıların yanında zihinsel uzantıların da kullanılmasını kapsayan, karışık ve bütünsel bir süreçtir. (Karakuş Aktan, Aslan ve Yalçın, 2021: 382).

Okuma güçlüğü: Bazı öğrencilerin herhangi bir zekâ problemi olmadığı halde akranlarına göre okuma ve okuduğunu anlama becerilerine ilişkin gösterdikleri performansta yaşadıkları güçlüktür (Kuruyer, 2014: 13).

Zayıf okuyucu: Akranlarına kıyasla okuduklarını anlamada, kelime dağarcığı geliştirmede ve okumaya ilişkin stratejiler edinmede geride kalan, sıklıkla okumaktan ve okuma gerektiren diğer ödevleri yapmaktan kaçınan okuyuculardır (Lyon, 2003: 18).

Okuduğunu anlama: Okuyucunun ön bilgisi ile yeni bilgiyi zihinsel bir detaylandırmayla sonuçlandırdığı metni entegre etme kapasitesi gerektiren karmaşık bir bilişsel yetenektir (Griva ve Anastasiou, 2009: 285).

BÖLÜM I

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Okuma Nedir?

İnsan doğduğu andan itibaren yeni şeyler öğrenmektedir. Yeni şeyler öğrenirken çeşitli yollar kullanmaktadır. Bazen birilerini model almakta, bazen deneyerek öğrenmekte bazen de yeni bilgiler edinmede araç olarak kitapları kullanmaktadır. Bireylerin kitaplardan yeni bilgiler edinebilmesi onları okuyabilmesine bağlıdır. Okuma sayesinde insan yeni bilgiler edinmekte yeni ufuklara ulaşma imkânı bulabilmektedir. İnsanın bilgiye sahip olup anlama erişmekte kullandığı yollardan birisi okumadır (Özbay, 2006: 5). Bu yüzdendir ki yeni bilgilere ulaşarak kendini geliştirmek isteyen insanların en önemli yol arkadaşı okumaktır. Karatay'a (2014) göre okumak bilgiye erişip onu devamlı güncelleyebilmenin en önemli yollarındandır. Aytaş (2005) okuma eylemini, zihnimizin anlama ve kavramaya yönelik gayretleri ile duyu organlarımızın bazı hareketleri sonucu oluşan karmaşık bir eylem şeklinde tarif etmektedir. Okuma, dil kuralları çerçevesinde meydana getirilmiş yazılı iletileri duyu organlarını kullanarak algılama, zihinde kavrayıp anlamlandırma ve yorumlama sonrasında çıkarım yapma aşamalarından oluşan bütünsel bir süreçtir (Odabaş ve Polat, 2008). Tanımlardan da anlaşılacağı üzere okuma çok yönlü bir süreçtir. Hem zihinsel hem de fiziksel boyutları bulunmaktadır. Duyu organları aracılığıyla harflerin algılanması okumanın fiziksel boyutunu oluştururken okuduğunu anlama ve anlamlandırma süreci ise okumanın zihinsel boyutunu oluşturmaktadır. Price ve Michelli (2005)'ye göre okuma yeteneği görsel kodların (imlâ) telaffuzu bilinen bir kelimeye karşılık gelindiğinde anlam oluşturacak bir şekilde telaffuzlara çevrilmesini gerektirmektedir. Görüldüğü gibi okumanın tam anlamıyla gerçekleşebilmesi için okumanın fiziksel boyutu olan görsel kodların telaffuzunun ardından okumanın zihinsel boyutu olan okuduğunu anlama becerisinin de kazanılması gerekmektedir. Coşkun (2002) okumayı bireylerin yazılı olan ya da yazılı olmayan kaynaklarla ve çevresiyle kurduğu etkileşim sonucu oluşan, anlama erişme süreci olarak ifade etmektedir. Bu tanım insan hayatının okuma eylemiyle iç içe olduğunu göstermektedir. Günlük hayatta bireylerin ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için okuma

yeteneğine sahip olması oldukça önemlidir. Özbay (2006: 7)'a göre günlük hayatın her aşamasında insanlar birçok yazılı iletiyle karşılaşmaktadır. Tabelaları anlamlandırabilmek, alışveriş yapabilmek, kurumlarda yapılması gereken işlemler gibi birçok gündelik eylem okuma becerisini gerektirmektedir. Buraya kadar anlatılanlardan hareketle okuma bireyin kişisel, sosyal ve bilişsel yönden daha kaliteli bir yaşam sürdürebilmesinin anahtarı olan bir beceridir. Okumanın gelişim süreci ise aşama aşama olmaktadır.

Chall (1983) okumanın aşama aşama geliştirilen becerilerden oluştuğunu ve her bir becerinin diğerinin üzerine inşa edilmesi gerektiğini söylemektedir:

0. Aşama: Bu aşama ön okuma olarak adlandırılmaktadır. Bireyin doğumundan 6 yaşına kadar devam etmektedir. Okumanın bir oyun olarak görüldüğü bu dönemde birey tarafından kitapların kelimelerden oluştuğu anlaşılabilmesine karşın okuma eylemi ancak ezbere yapılabilmektedir.
1. Aşama: İlk okuma ve kod çözme olarak adlandırılan bu aşama bireyin 6, 7 yaşlarını ve 1-2. sınıf dönemlerini kapsamaktadır. Bu aşamada çocuklar "alfabe" kavramını anlamaya başlamakta, seslerle semboller arasındaki ilişkiyi kurabilmektedir. Bu dönemde büyük puntolu harflerle yazılmış kitaplar okunabilmektedir.
2. Aşama: Onaylama ve akıcılık olarak adlandırılan bu aşama bireylerin 7, 8 yaşlarını ve 2-3. sınıf dönemlerini kapsamaktadır. Çocuklar bu dönemde akıcı bir biçimde okuyabilmektedir.
3. Aşama: Yeniyi öğrenmek için okuma aşaması bireylerin 8-14 yaşlarını ve 4. sınıftan 8. sınıfa kadar olan dönemlerini kapsamaktadır. Bu aşamada çocuklar okumayı öğrenmekten yeni şeyler öğrenmek için okumaya geçmektedir.
4. Aşama: Bireylerin 15-18 yaşlarını ve 9-12. sınıf dönemlerini kapsayan çoklu bakış açıları aşamasında birey okuduklarından hareketle farklı bakış açıları üretebilmektedir.
5. Aşama: Yeniden inşa dönemi olarak adlandırılan 18 yaş sonrasını kapsayan bu dönemde bireyler okuduklarıyla zaten bildiği şeyleri pekiştirmekte bazen de zihinlerinde yeni şemalar oluşturarak zihninde var olandan farklı bir bilgiye ulaşmaktadır.

Her ne kadar bireylerin bu aşamalarda yer alan becerileri edinme hızları değişiklik göstermekte olsa da görüldüğü gibi okuma bireyin çocukluk dönemlerinden hayatlarının sonuna dek kullandıkları bir beceri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Okuma becerisi bireylerin akademik başarıları için de ön koşuldur. Okuma becerisi sadece Türkçe ders başarısını değil tüm derslerdeki başarıyı doğrudan etkilemektedir (Türkmenoğlu ve Baştuğ, 2017). Okuma alışkanlığı kazanmış bir öğrenci okuma alışkanlığı kazanamamış akranlarına göre hem Türkçe derslerinde hem de diğer derslerde daha başarılı olmaktadır. Okuma becerisi gelişmiş bir öğrenci karşılaştığı bir matematik problemini doğru okuyacak ve doğru anlayacaktır. Dolayısıyla karşılaştığı matematik problemini çözmesi de kolaylaşacaktır. Bazı öğrenciler hayatın her evresinde insan yaşamıyla iç içe olan okuma eylemini kazanmada yetersiz kalmaktadır. Akranlarına oranla akıcı bir biçimde okuyamamakta ve okuduklarını anlama konusunda yetersiz kalmaktadır.

1.2. Okuma Düzeylerine Göre Okuyucu Tipleri

TDK Türkçe sözlüğe göre okur; okuyucu, okuyan kimse demektir. Okuyan bireylerin okuma düzeyleri farklılık göstermektedir. Her ne kadar okuyucular sınıflandırılırken eleştirel okuyucu (Çiftçi, 2006), akıcı okuyucu (Akyol ve Kodan, 2016), hızlı okuyucu ve yavaş okuyucu (Keskin, 2015) gibi terimler kullanılsa da temel olarak okuyucuları iyi okuyucu ve zayıf okuyucu diye sınıflandırmak mümkündür. Bu çalışmaya konu olan okuyucu tipi ise zayıf okuyucudur. Cirino, Romain, Barth, Tolar, Fletcher ve Vaughn (2013) çalışmalarında okuma güçlüğü çeken öğrenciler için zayıf okuyucu terimini kullanmıştır.

1.2.1. İyi Okuyucu

Çok fazla çabalamadan anlamlı, yanlışsız ve uygun hızda okuyan kişiler iyi bir okuyucudur (Akyol ve Kodan, 2016: 9). Literatürde “iyi okuyucu” teriminin yerine “yetkin okuyucu” terimi de kullanılmaktadır (Hamzadayı ve Batmaz, 2022; Özer ve Özdemir, 2021). Yetkin okuyucuların özellikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- Yetkin okuyucular metni okurken metne uygun okuma stratejisi seçerler.
- Metni okumadan önce metnin içeriğine ilişkin tahminlerde bulunabilirler.
- Metni okumadan önce okuma amaçlarını belirler.
- Metni okuma sırasında amaçlarına uygun karşılaştırmalar yaparlar (Hamzadayı ve Batmaz, 2022: 93).

1.2.2. Zayıf Okuyucu

Okuma; okuyucunun sözcük tanıma, sözcüğün anlamlarına erişim, cümleleri ayrıştırma, cümlelerin anlamsal analizi ve yorumlanması, metnin bütün anlamına ulaşılması gibi bilişsel süreçleri kullanmayı gerektiren çok bileşenli bir süreçtir (Beech ve Harding, 1984: 60). Görüldüğü gibi okuma karmaşık bilişsel beceriler gerektiren zor bir süreçtir. Yaşanılan okuma güçlükleri bireylerin okuma, okuduğunu anlama süreçlerinde zayıf kalmasına neden olmaktadır. Akranlarına kıyasla okuduklarından çıkarım yapmakta zorlanan okumanın yanı sıra okuduğunu anlamakta da zorluk çeken okurlara zayıf okur denmektedir (Kuruyer ve Özsoy, 2016: 773). Bireylerin okuma becerisinin kazanılmasında sözcük tanıma düzeyleri etkili olmaktadır. Sözcük hazinesi gelişmiş okurlar daha akıcı okuyabilmektedir. Sözcük bilgisi yeteri düzeyde olmayan okurlar ise okuma becerisinde zayıf kalmaktadır. Sözcük bilgisi okuduğunu anlayabilmek için bir gerekliliktir. Yeterli sözcük bilgisine sahip olmayan bireyler zayıf okurlardır (Anderson ve Freebody, 1981). Yeterli sözcük bilgisine sahip olmak yeni sözcüklerle çok karşılaşılıp bunların uzun süreli belleğe taşınmasıyla ilgilidir. Sözcük tanımada otomatikleşmek çokça pratik yapmayı gerektirir (Tan ve Nicholson, 1997).

Okumayı öğrenmede zorluk çekmiş ve akıcı okuma seviyesine ulaşamamış öğrenciler kitap okuma konusunda isteksiz olmaktadır. Yeteri kadar kitap okumamaları onların yeni sözcüklerle karşılaşma olasılığını azaltmaktadır. Çokça kitap okuyan öğrenciler sürekli yeni sözcüklerle karşılaşmakta ve sözcük dağarcıklarını genişletmektedir. Daha fazla sözcük tanıyan öğrenciler daha kolay okumakta ve okuma hızlarını artırmaktadır. Madalyonun diğer yüzündeki zayıf okuyucular ise normal okuyuculardan çeşitli yönlerde geriye düşmektedir. Metni anlama konusunda yetersiz kalırlar, okuma süreci boyunca metni bütünleştirmek için daha az çaba sarfederler. Okuma, okuduğunu anlama; anladıklarından çıkarımlar yapma, metni bütünleştirme sürecidir. Zayıf okurlar okuma sürecinin bu aşamalarını tam anlamıyla yerine getirememektedir. Zayıf okuyucular, iyi okuyuculara göre okuma stratejilerini kullanmada da yetersizdirler (Wang, 2016). Akıcı biçimde okuyamayan zayıf okurlar iyi okur olmanın bu gereklerini yerine getirmede yetersiz kalırlar.

Zayıf okurlar okuma sırasında bazı güçlükler yaşarlar. Zayıf okurların yaşadıkları okuma güçlükleri okuma eylemini onlar için zorlaştırır.

1.3. Okuma Güçlükleri:

Bireyin akranlarına oranla okumada ve okuduğunu anlamada zorluk yaşaması okuma güçlüğü olarak ifade edilmektedir (Kuruyer, 2014: 11). Okuma becerisini kazanmada, okumadan zevk almakta, metni kurallarına uygun ve akıcı bir biçimde okumada, metinden çıkarım yapmada yaşanılan güçlüğe okuma güçlüğü denmektedir (Özçelik, 1983). Bireyin okuma güçlüğü yaşaması için fiziksel ya da zihinsel bir engeli olması gerekmemektedir. Bazı öğrenciler fiziksel ya da zihinsel herhangi bir engeli olmamasına rağmen eğitim öğretim hayatının ilk yıllarında okumayı öğrenmede zorluk çekmektedir. Bu zorluk onların okumaya karşı olumsuz tutum geliştirmelerine sebep olmaktadır. Geliştirilen olumsuz tutum daha az okuma sonucunu doğurmaktadır. Daha az okuyan öğrenciler daha az sözcükle karşılaşmaktadır. Bu durum onların kelime dağarcıklarının gelişmesini engellemektedir. Okumanın zihinsel boyutunu oluşturan okuduğunu anlama becerisinde de zayıf kalan öğrenciler akademik yönden de başarısız olmaktadır. Okuma güçlüğü onların özgüvenlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin kelime hazinesi akranlarına oranla yeterli düzeyde değildir, okumaya karşı yeterli ilgiyi göstermezler, okuduğu metinden çıkarım yapma ve kendi fikirleriyle metinde anlatılanları bütünleştirebilme becerilerinde zorluk yaşarlar (Jayanti, 2016: 297). Bireyler yapmakta zorlandıkları, akranlarına kıyasla iyi olmadıklarını düşündükleri eylemlere karşı olumsuz tutum geliştirmektedir. Öğrencilerin matematik dersini çoğunlukla sevmedikleri bilinmektedir. Bunun sebebi matematik dersini anlamakta zorluk çekmeleridir. Aynı durum okuma güçlüğünde de geçerlidir. Okuma güçlüğü olan öğrenciler okumaktan hoşlanmamaktadır. Okuma süreci onlar için keyif verici bir hâl almaktan uzaklaşmaktadır.

Sidekli ve Yangın (2005) çalışmalarında okuma güçlüğü çeken çocukları okuma problemi olan çocuklar şeklinde isimlendirmiştir. Onların okuma becerilerindeki yetersizliğin devam etmesinin sebebini duygusal yönleriyle açıklamışlardır. Okumayı öğrenmede güçlük yaşamaları onların başarısız olarak nitelendirilmelerine sebep olmaktadır. Bu şekilde etiketlenmeleri onların hayatı boyunca özgüveni eksik bir birey olarak yaşamlarını sürdürmeleriyle sonuçlanmaktadır.

1.4. Okuma Sırasında Karşılaşılan Güçlükler

Ortega, Gasset ve Parmenter (1959) okumanın doğasından kaynaklanan bir zorluğu olduğunu söylemektedir. Öyle ki eğer okumada amaç yazarın ne söylediğinin tamamen anlaşılmasıysa bu asla gerçekleşmeyecektir. Çünkü yazar, yazarın yaşadığı dönem gibi

olgular tanınmadıkça yazarın yazılarında ifade etmek istedikleri de tam anlamıyla çözümlenemez. Okumak ulaşılmak istenen amaç düşünüldüğünde zaten okuma güçlüğünü de beraberinde getirmektedir. Bu güçlüğe bir de öğrencinin okurken yaşadığı güçlükler eklendiğinde okuma eylemi amacına ulaşmaktan uzaklaşacaktır.

Öğrencilerin okuduklarını anlayabilmeleri okumalarının okuma hatalarından arındırılabilmesine bağlıdır. Öğrencilerin yaşadıkları okuma güçlükleri onların gerek okul hayatlarına gerekse sosyal yaşantılarına olumsuz yönde etki etmektedir.

Öğrencilerin yaşadığı başlıca okuma güçlükleri şunlardır:

1. **Gereksiz duraklamalar yapma:** Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma sırasında en az iki saniye duraklamasıdır. Bu durum daha çok öğrencinin kelimeyi tanımamasından kaynaklanmaktadır (Avşar Tuncay, 2021: 121).
2. **Kelimelerdeki harf ve heceleri okumadan geçme:** Okuma esnasında harf, hece veya sözcüklerin bir bölümünün ya da tamamının atlanmasıdır (Dağ, 2010: 65). Öğrenciler bahsedilen okuma hatasını kimi zaman kelimeyi tanımadığından kimi zamansa dikkat eksikliğinden gerçekleştirmektedir. Bu hatanın sık yapılması metinden elde edilmek istenen anlama tam olarak ulaşılmasına engel olmaktadır.
3. **Telaffuz hataları:** Sahip olunan ağız ve şive özellikleri gibi sebepler yüzünden kelimelerin olduğundan farklı çıkarılmasıdır. Kelimelerin olduğundan farklı söylenmesi kelimenin anlaşılması ile ilgili sorunlara yol açmaktadır (Sever ve Ünal, 2020: 684).
4. **İmlâ kurallarına uymama:** Bu okuma hatası basit gibi görünse de öğrencinin okuma esnasında imlâ kurallarını dikkate almaması anlam bozulmalarına sebep olmaktadır. Okurken imlâ kurallarına dikkat etmeyen öğrenciler noktada durmaz, virgülde ise duraksamaz. Okuma esnasında duraklara dikkat edilmemesi okumanın karmaşıklaşmasına ve anlama problemlerine yol açmaktadır (Kılıç, 2000).
5. **Metne eklemeler yapma:** Okuma esnasında metnin aslında bulunmayan sözcük veya sözcüklerin okumaya dâhil edilmesidir. Bu durumun sık tekrar edilmesi okunan metnin anlamında değişimlere yol açacaktır (Dağ, 2010: 66).
6. **Yanlış okuma:** Kelimenin metinde yazan şeklinden farklı okunmasıdır. Dilimizde her kelime farklı anlam muhteva ettiğinden bir kelimenin yanlış okunması ve okuma esnasında bunun sıkça tekrarlanması okumadan elde edilmek istenen anlamın değişmesine yol açacaktır (Akyol, 2003: 45).

7. **Heceleme:** Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler özellikle yeni karşılaştıkları kelimelerde heceleme yapmaktadırlar. Okurken sık sık heceleme yapılması özellikle büyük yaş grubundaki öğrenciler için okumanın akıcılığının bozulmasına, yavaşlamaya ve anlam kaybına yol açmaktadır (Akbaş, 2001: 51)
8. **Parmakla takip:** Öğrencilerin genellikle okuduğu yeri kaybetmemek için yaptığı parmakla ya da kalemle takip davranışı okuma eylemine göz dışında bir aracın daha eklenmesine sebep olmakta ve okuma esnasındaki beyin-göz koordinasyonunu bozarak okuma hızını yavaşlatmaktadır. Bu durum da anlama becerisine olumsuz etki etmektedir (Acat, 1996: 21; Yılmaz, 2006: 6; Dündar ve Akyol, 2014: 363).

1.5. Okuduğunu Anlama

TDK Türkçe Sözlük'te anlama kelimesinin anlamı "Anlamak işi, anlamaklık, kavrama, derk, fehim, intikal, tefehhüm, vukuf." şeklinde yer almaktadır. Yılmaz (2008: 133) okuduğunu anlamayı metinde yer alan görsel kodların çözülerek seslendirilmesi ve zihindeki ön bilgilerle bütünleştirilerek anlam kurulması süreci olarak tanımlamaktadır. Okuduğunu anlama metnin anlamı ve okuyucunun metnin konusuyla ilgili önceki bilgilerinin birleşmesi sonucu metnin zihinde oluşan temsilidir (Pourhosein Gilakjani ve Sabouri, 2016). Bu tanımlardan yola çıkılarak aslında okuduğunu anlamanın bireye özgü olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir. Her birey deneyimlerine göre okuduklarından farklı anlamlar çıkarabilmektedir.

Okuma güçlüğü olan öğrenciler metindeki görsel kodları çözümlemekte ve okuduklarını anlamlandırmada güçlük çekmektedir. Okuma güçlüğü çeken öğrenciler metne ilişkin sorulan anlama sorunlarından özellikle derinlemesine anlamayı gerektiren soruları cevaplamakta zorlanmaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Programı başlıca anlama becerilerini şu şekilde vermektedir (MEB, 2019: 35-47):

Tablo 1. Türkçe Dersi Öğretim Programı'na Göre Okuduğunu Anlama Kazanımları

Anlama
• Metin türlerini ayırt eder. • Okuduklarını özetler. • Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler. • Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir. • Metindeki hikâye unsurlarını belirler. • Metni yorumlar. • Metinle ilgili sorular sorar. • Metinle ilgili sorulara cevap verir. • Metnin konusunu belirler. • Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

- Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
- Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.
- Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
- Medya metinlerini değerlendirir.
- Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
- Metinler arasında karşılaştırma yapar.
- Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.
- Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
- Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.
- Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
- Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
- Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.
- Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.

Türkçe ders kitabındaki etkinlikler bu kazanımlar doğrultusunda hazırlanmaktadır. Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler bu kazanımlar doğrultusunda hazırlanan okuduğunu anlama etkinliklerini yapmakta zorlanmaktadır. Baydık (2011) okuma güçlüğü çeken öğrencilerin en fazla yaşadığı okuduğunu anlama sorunlarının metnin ana fikrini bulma, neden sonuç ilişkisi kurma, metnin öncesine ve sonrasına dair tahmin yürütme olduğunu söylemektedir. Bu okuma sorunlarına bakıldığında bunların okunulan metinden çıkarım yapma becerisinin gelişmemesinden kaynaklandığı söylenebilmektedir.

1.6. Okuma Güçlüklerinin Bireye Etkileri

Öğrencilerin yaşadıkları okuma güçlükleri onların davranışlarını çeşitli yönlerden etkileyebilmektedir:

Öz Saygıları: Okuma güçlüğü yaşayan bireyler yaşadıkları okuma güçlüğü sebebiyle kendilerini akranlarına göre başarısız bulmaktadır. Bu durum özgüven eksikliği yaşamalarına ve öz saygılarının düşük olmasına sebep olmaktadır.

Okuma Hızları: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma hızları yavaştır. Yavaş okumaları onların okuma esnasında sıkılmalarına sebep olabilmektedir.

Okurken Kullanılan Ses Tonu: Okuma güçlüğü yaşayan bireyler genellikle metni uygun tonlamada okumamaktadır. Bu öğrenciler metni yüksek sesle okumaktan kaçınmaktadırlar.

Okuduğunu Anlama Problemleri: Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler okuduklarını anlamada sorun yaşamaktadır. Bu durum onların ders kitaplarındaki okuma etkinliklerine de yansımaktadır.

Yazmada Yaşanan Sorunlar: Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler çoğunlukla yazmada da sorun yaşamaktadır.

İmlâ Yanlışları: Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler metni okurken genellikle imlâ kurallarına uygun olarak okumamaktadır.

Okuma Akıcılığı: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okumalarının akıcı olmadığı görülmektedir.

Okuma Motivasyonu: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma motivasyonu özgüven eksikliği sebebiyle düşük olmaktadır.

Telaş: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin metni okurken genellikle telaşlı bir tavır sergiledikleri görülmektedir.

Zamanı Kullanma: Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler metni okurken uygun hızda okuyamadıklarından zamanı doğru kullanmada zorluk yaşamaktadırlar.

Bellek Problemleri: Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler metinlerde karşılaştıkları kelimeleri hatırlamakta zorluk çekmektedirler.

Akademik Başarı: Yaşadıkları okuma güçlükleri öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir (Yurdakul, 2014: 8).

Yaşadığı okuma güçlüğü öncelikle okuma güçlüğü yaşayan öğrenciyi etkilemektedir. Ancak bu etki sadece okuma güçlüğü yaşayan bireyle sınırlı değildir. Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin bu durumu sınıf arkadaşlarının sınıftaki davranışlarına da etki etmektedir. Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler sınıflarda okuma düzeyi bakımından kendisinden daha iyi olan ve okumada herhangi bir güçlük yaşamayan öğrencilerle birlikte eğitim öğretim hayatlarını sürdürmektedir. Bu yüzden onların okumalarında yaşadığı güçlük sınıf arkadaşlarının sınıftaki davranışlarına da etki etmektedir.

1.7. Türkçe Dersi Metin İşleyiş Sürecinde Okuma Güçlüğü

Göçer (2014: 172)'e göre Türkçe dersi işleyiş süreci derste okutulan metinler çerçevesinde şekillenen bir süreçtir. Öğretmenler eğitim öğretim faaliyetlerini ders kitabındaki metinlerle ve bunlarla ilgili oluşturulmuş etkinliklerle yürütmektedir. Bu durumda Türkçe derslerinde Türkçe Dersi Öğretim Programı'na uygun olarak hazırlanan ders kitapları en önemli öğretim aracıdır. Ders kitaplarında var olan etkinlikler ise Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde öğrencilere verilmesi belirlenen kazanımlara göre hazırlanmaktadır. Ders kitaplarında okuma güçlüklerine yönelik etkinliklerin olması öğrencilerin yaşadığı okuma güçlüklerinin azalmasını sağlayacaktır.

1.8. Literatür Bilgisi

Tez çalışmasına başlamadan önce okuma güçlüğü konusunda yapılmış çalışmalar incelenmiştir. ULAKBİM Tr-Dizinde okuma güçlüğü başlığı altındaki çalışmalar listelenmiş ve incelenmiştir. Yapılan literatür taramasından elde edilen sonuçlar aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 2. Okuma Güçlüğü Üzerine Yapılan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	***f***	**%**
2021	6	14
2020	7	16
2019	6	14
2018	2	4,7
2017	2	4,7
2016	4	9,3
2015	3	7
2013	2	4,7
2012	2	4,7
2011	1	2,3
2010	5	11,6
2008	1	2,3
2006	1	2,3
2005	1	2,3
Toplam	43	100

Tablo 2 incelendiğinde okuma güçlüğü konusunda en çok makalenin 2020 yılında yazıldığı görülmektedir. 2007, 2009, 2014 yıllarında ise okuma güçlüğü konulu makale yazılmamıştır. Buna göre son yıllarda okuma güçlüğü alanında yapılan çalışmaların artış gösterdiği söylenebilmektedir.

Tablo 3. Okuma Güçlüğü Konusunda Yapılan Makalelerin Konu Dağılımı

Konu	***f***	**%**
Kullanılan stratejilerin etkililiği ve okuma güçlüğünü gidermek	17	39,5
Okuma güçlüklerinin ve nedenlerinin tespiti ile kullanılan stratejilerin etkililiği	12	27,9
Okuma güçlüğüne ilişkin algıları inceleme	7	16,3
Yapılan çalışmaların değerlendirilmesi	4	9,3
Okuma güçlüğünün etkileri	2	4,7
Okuma düzeylerini karşılaştırma	1	2,3
Toplam	43	100

Tablo 3 incelendiğinde okuma güçlüğü ile ilgili yazılmış makalelerin en çok okuma güçlüğünü gidermek amacıyla kullanılan stratejiler konusunda yazılmış olduğu görülmektedir. Okuma güçlüğünün nedenlerini tespit etme ve okuma güçlüğünü gidermek için kullanılan stratejilerin etkililiğini belirlemeyi konu alan makale yoğunluğu ise ikinci

sıradadır. Bu konuları sırasıyla okuma güçlüğü alanında yapılan çalışmaları incelemeyi konu alan makaleler, okuma güçlüğünün etkileri konulu makaleler ile okuma güçlüğü çeken ve çekmeyen öğrencilerin karşılaştırılmasını konu alan makaleler izlemektedir.

Tablo 4. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerde Kullanılan Yöntem ve Desenlerin Dağılımı

Yöntem	**Desen**	***f***	***%***
Nitel		28	64,9
	Eylem Araştırması	10	23,2
	Doküman Analizi	4	9,3
	Durum Çalışması	10	23,2
	Sistematik Derleme	1	2,3
	Örnek Olay Araştırması	1	2,3
	Aksiyon Araştırması	1	2,3
	Olgubilim Deseni	1	2,3
Nicel		8	18,7
	Yarı Deneysel Desen	3	7
	Deneysel Desen	2	4,7
	Betimsel Tarama Modeli	3	7
Karma		4	9,3
Belirtilmemiş		3	7
Toplam		43	100

Okuma güçlüğü alanında yazılmış makalelerin yöntemleri incelendiğinde makalelerde en çok nitel yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir. Nicel ve karma modellerin ise daha az kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Üç çalışmada ise herhangi bir yöntem belirtilmemiştir.

Tablo 5. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerin Örneklem Dağılımı

Örneklem Türü	***f***	***%***
Öğrenci	31	70,4
Alanda Yapılmış Çalışmalar	4	9
Öğretmen	7	15,9
Öğretmen Adayı	1	2,3
Veli	1	2,3
Toplam	44	100

Tablo 5 incelendiğinde okuma güçlüğü alanında yazılmış makalelerin örneklemini çoğunlukla öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir. Bu alanda yazılmış makalelerin örneklem yoğunluğunu sırasıyla öğretmen, alanda yapılmış çalışmalar, öğretmen adayı ve veliler izlemektedir.

Tablo 6. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Dağılımı

Veri Toplama Araçları	***f***	**%**
Ölçek	17	28,3
Gözlem formları	8	13,3
Görüşme	8	13,3
Metinler	8	13,3
Doküman	5	8,3
Etkinlikler ve etkinlik değerlendirmeleri	4	6,6
Bilgi Formu	3	5
Video	3	5
Katılım Formu	1	1,7
Günlük	1	1,7
Rubrik	1	1,7
Anket	1	1,7
Toplam	60	100

Tablo 6'da görüldüğü üzere okuma güçlüğü alanında yazılmış makalelerin veri toplama araçlarının dağılımı incelendiğinde en çok kullanılan veri toplama aracının ölçekler olduğu görülmektedir. Ölçekleri sırasıyla gözlem formları, görüşme, metinler, doküman, etkinlikler ve etkinlik değerlendirmeleri, videolar, bilgi formları, katılım formları, günlükler, rubrikler ve anketler izlemektedir.

Tablo 7. Okuma Güçlüğü Alanında Yapılan Makalelerin Sonuçları

Sonuçlar	***f***	**%**
Okuma Güçlüklerinin Çözümünde Strateji Kullanımıyla İlgili Sonuçlar	27	58,7
• Okuma ve okuduğunu anlama sorunlarında kullanılan duyuşsal yaklaşım; akran öğretimi, 3P, eşli okuma, grafiksel sembollerin kullanımı, nörolojik etki, tekrarlı, model, akıcı, hızlı, yardımlı, yankılı ve koro okuma yöntemleri; kelime tekrar, boşluk tamamlama ve Fernald teknikleri; bireyselleştirilmiş okuma ve okuma destek programları, birlikte okuma ve paragrafın önceden dinlenmesi stratejilerinin öğrencinin okuma güçlüğü problemlerini azalttığı	22	47,8
• Derslerde yararlanılan bilgisayar yardımlı uygulamalardan video teknolojisi, Web Destekli Uyarlanabilir Öğretim Sistemi Programı Multimedia Kelime Bilgisi ve Edinimi Öğretim Yöntemi, Tablet Bilgisayar Destekli Okuma Akıcılığı Sağaltım Programı ve Kidspration Hikaye Haritalama Yazılımı uygulamalarının okuma güçlüğüne sahip öğrencilerin sesli okuma akıcılığı, okuduğunu anlama, kelime okuma, kelime çözümleme, doğru ve hatalı okumaları ayırt etme kabiliyetlerinin ediniminde ve geliştirilmesinde etkili olduğu	3	6,5
• Koro okuma ve bütünsel sözcük öğretimi uygulamalarının öğretmenlerin derslerinde en az kullandığı okuma akıcılığı öğretim uygulamaları olduğu	1	2,2
• Öğrencinin düzeyine uygun seçilen okuma metinlerinin öğrencinin okuma güçlüğünü gidermede etkili olduğu	1	2,2
Öğretmen ve Öğretmen Adaylarıyla İlgili Sonuçlar	8	17,4
• Okuma güçlüğü olan öğrencileri belirlemede Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin yetersiz kaldıkları	1	2,2
• Sınıf öğretmenlerinin diğer ders saatlerini de ilk okuma yazma kazanımlarına ulaşabilmek için kullandıkları, öğrencilerin genel akademik başarılarının bu durumdan olumsuz etkilendiği bu yüzden ailelerin eğitim çalışmaları ile desteklenmesi gerektiği	1	2,2

• Okuma güçlüğüne dair hatalı ve eksik bilgileri olduğu halde sınıf öğretmenlerinin genel bilgi seviyelerinin yüksek olduğu	1	2,2
• Okuma güçlüğünde kullanılan öğretimsel uygulamalarla ilgili öğretmen algılarının kıdem ve cinsiyetlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği, okuma güçlüğünde ilkokullarda kullanılan eğitsel uygulamalarla ilgili öğretmen algılarının yüksek seviyede olduğu	2	4,3
• Öğretmen adaylarının okuma güçlüğü ve matematik güçlüğü ile ilgili bir bilince sahip oldukları ancak okuma güçlüklerine ilişkin bilgilerinde eksikliklerin olduğu	2	4,3
• Öğretmenlerin büyük bir kısmının öğrencilerini bağımsız okuma için güdülemediği, okuma değerlendirmesi yapmadığı veya sınırlı sayıda değerlendirme yöntemi kullandığı	1	2,2
Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilere İlişkin Özellikler	6	13
• Okuma güçlüğü tanısı konulmuş öğrencilerin okuma yetenekleri bakımından manalı seviyede düşük puanlar aldıkları, okuma hızlarının ve okuduğunu anlama becerilerinin düşük olduğu, okuma hataları yaptıkları	2	4,3
• Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sınıf içinde istenmeyen davranışlarda bulundukları, akademik olarak da başarısız oldukları ayrıca öğrencilerin, arkadaşları arasında ve ders sürecinde çeşitli zorluklar yaşadıkları	2	4,3
• Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin fonolojik hafıza konusunda problem yaşadıkları	1	2,2
• Demografik özelliklerin sesli okuma yanlışlarında belirgin bir yanlışın öne çıkmasında etkisiz oldukları, yanlışların sıklıklarının farklı düzeylerde olduğu	1	2,2
Okuma Güçlüğünü Gidermek İçin Yapılması Gerekenlerle İlgili Sonuçlar	5	10,9
• Türkiye'de okuma güçlüklerini gidermek için yapılan çalışmalarda daha sistemli eylem planlarına, teknoloji kullanımının artmasına ve belirli standartlarda veri toplama araçlarına gerek olduğu	3	6,5
• Türkçe gibi yazımı şeffaf dillerde okuma güçlüğü olan çocuklar için okuma öğretim yönteminin de sesbilgisel işlem müdahaleleri kadar iyi belirlenmesi gerektiği	1	2,2
• Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarına uzaktan eğitim sürecinin katkı sağladığı, okumaya Covid-19 süresince daha fazla zaman ayrılması ve öğrencilerin psikolojik sorunlarının giderilmesi gerektiği	1	2,2
Toplam	46	100

Tablo 7 incelendiğinde okuma güçlüğü konusunda yazılmış makalelerin sonuçlarının listelendiği görülmektedir. Mevcut listeleme oluşturulurken benzer sonuçlar bir araya getirilmiştir. Okuma güçlüğü alanında yazılmış makalelerin sonuçları "Okuma Güçlüklerinin Çözümünde Strateji Kullanımı ile İlgili Sonuçlar, Öğretmen ve Öğretmen Adaylarıyla İlgili Sonuçlar, Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Özellikleri ve Okuma Güçlüğünü Gidermek İçin Yapılması Gerekenlerle İlgili Sonuçlar" olmak üzere dört başlıkta incelenmiştir.

Yabancı literatür incelendiğinde ise şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Vaughn ve Thompson (2003) okuma öğretimi gruplandırmasını okuma güçlüğü çeken öğrenciler için araştırdıkları çalışmalarında öğrencilerin okuma çıktılarını gruplandırma formatının olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Katz ve Carlisle (2009) "Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilere Yakın Okuyucu Olmayı Öğretmek: Bir Fizibilite Çalışması" adlı araştırmalarında ilköğretim öğrencilerinin metni

okurken kelimeleri okuyup anlamalarına yardımcı olmak için planlanan bir programı açıklamak için yaptıkları araştırmalarında olumlu sonuçlara ulaşmışlardır.

Wanzek vd. (2013) üçüncü sınıfı bitirdiği halde okuma güçlükleri devam eden öğrenciler için kapsamlı okuma müdahalelerini değerlendirdikleri çalışmalarında göreceli müdahale saatinin sayısı, öğretim grubunun büyüklüğü ve müdahale edilen sınıf düzeyi arasındaki farklılığın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Vaughn ve Fletcher (2012) okuma güçlüğü olan ortaöğretim öğrencilerine yönelik çalışmalarında ortaöğretim öğrencilerinin okuma güçlüklerinin giderilmesine yönelik yaygın sorunlarla ilgili rehberlik yapmaktadırlar.

Parilla, Georgiou ve Corkett (2007) okuma güçlüğü geçmişi olan üniversite öğrencilerine yönelik çalışmalarında okuma güçlüğü hikâyesi bulunan 28 üniversite öğrencisinin mevcut okuma, heceleme ve fonolojik işlem becerilerinin durumunu incelemişlerdir.

Collins, Lindström ve Compton (2017) okuma güçlüğü çeken ve çekmeyen öğrencileri okuduğunu anlama becerileri yönünden kıyasladıkları araştırmalarında çoktan seçmeli, açık uçlu gibi farklı test formatlarında okuma güçlüğü çeken ve çekmeyen öğrenciler arasındaki farkın değiştiği sonucuna varmışlardır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin içinde bulundukları durumları derinlemesine açıklamak ve keşfetmek hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşmak için nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Bir problem ya da konunun derinlemesine keşfedilmesi gereken durumlarda, derin ve ayrıntılı konular hakkında çalışmak amaçlandığında, araştırma biriminin küçük olması halinde nitel araştırma yapılır (Creswell, 2013: 49; Patton, 2014: 15; Bal, 2016: 70).

2.1. Araştırma Deseni

Nitel araştırma türlerinden durum çalışması araştırmanın desenidir. Özel bir zaman ya da yer gibi unsurlarla sınırlandırılabilen özel bir durumun belirlenmesiyle başlayan çalışmalara durum çalışması denmektedir.

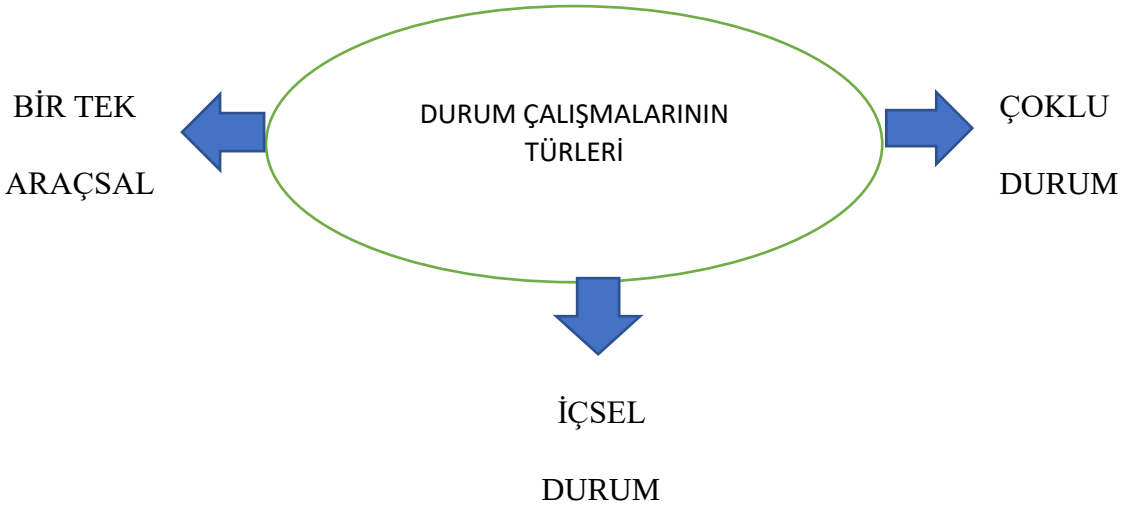

Şekil 1. Durum Çalışmalarının Türleri

Şekil 1'de görüldüğü üzere durum çalışmaları amaç açısından bir tek araçsal durum çalışması, çoklu durum çalışması ve içsel durum çalışması olmak üzere üç farklı türden oluşur:

1. Bir tek araçsal durum çalışması: Araştırmacı bu nitel araştırma türünde bir konu ya da probleme yoğunlaşarak bu konu ya da problemi örneklemek için sınırlı bir durum seçer.
2. Çoklu Durum Çalışması: Bu nitel araştırma türünde de araştırmacı bir konu ya da sorun üzerine yoğunlaşır fakat konuyu örneklemek amacıyla yaptığı çalışma çoklu durum çalışmasıdır.
3. İçsel Durum Çalışması: Bu nitel araştırma durumunda ise araştırmacı sıra dışı veya benzeri olmayan yapıda seçtiği durumun özüne odaklanır (Creswell, 2013: 120).

Bu araştırmada da okuma güçlüğü konusuna odaklanılmıştır. Araştırmada okuma güçlüğü konusunu örneklemek için sınırlı bir çalışma grubu ve durum seçilerek nitel araştırma türlerinden bir tek araçsal durum çalışması kullanılmıştır.

Araştırma süreci, Keray Dinçel (2016: 111)'in araştırma sürecinin ana hatları gösteriminden esinlenilerek Şekil 3'te gösterilmiştir:

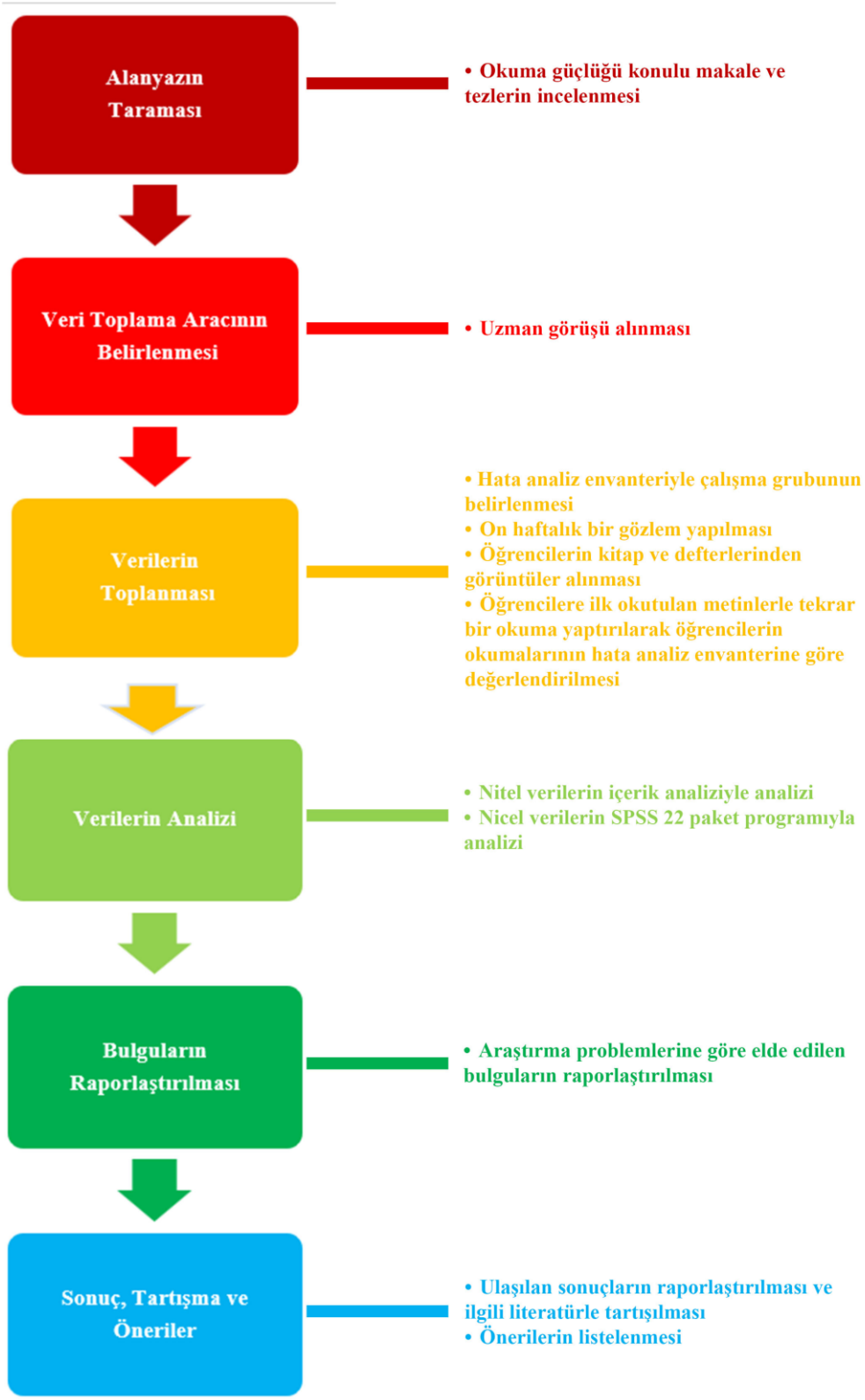

Şekil 2. Araştırma Süreci

2.2. Çalışma Grubu

Okuma güçlüğü çeken dört altıncı sınıf öğrencisi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Öğrenciler Aksaray ilinin Merkez ilçesinde 2022-2023 eğitim-öğretim yılında bir ortaokulda aynı sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan dört öğrenciden birisi kız üçü erkektir.

Tablo 8. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Cinsiyet ve Hata Analiz Envanterinden Alınan Puan Dağılımı

Öğrenci	Cinsiyet	Hata Analiz Envanterinden Alınan Puanlar
Ö1	Erkek	121
Ö2	Kız	143
Ö3	Erkek	114
Ö4	Erkek	101

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini belirlemek için okuma güçlüğü çektiği düşünülen dört altıncı sınıf öğrencisi için 5. sınıf Türkçe ders kitabından dört metin seçilmiştir. Öğrencilerin okuma düzeyleri ölçülürken seçilen metinlerin bir alt sınıf seviyesinde olması gerekmektedir. Seçilen metinlerin sınıf düzeyine uygun kelime sayısına sahip olması gerekmektedir. Bunun için aşağıdaki tablo dikkate alınmıştır (Akyol, 2010: 98).

Tablo 9. Öğrencilerin Sınıflara Göre Okuması Gereken Kelime Sayısı

Sınıf	Kelime Sayısı
Birinci ve ikinci sınıflar	25-100 kelime arası
Üçüncü ve dördüncü sınıflar	100-200 kelime arası
Beşinci ve altıncı sınıflar	200-300 kelime arası
Yedinci ve sekizinci sınıflar	300-350 kelime arası

Bu çalışmanın çalışma grubunu altıncı sınıf öğrencileri oluşturduğu için seçilen metinlerin 200-300 kelimeden oluşmasına dikkat edilmiştir. Seçilen metinlerle ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Okuma Düzeyini Belirlemede Kullanılan Metinler ve Özellikleri

Metnin Adı	Yazarın Adı	Sözcük Sayısı
Yaşlı Güreşçi	Şennur Sezer- Adnan Özyalçıner	227
Geyik Ana	Cengiz Aytmatov	300
Dumlupınar Savaşı	Ahmet Köklügiller	205
Anadolu'da Konukseverlik Gelenekseldir	Mehmet Önder	300

Uygulanan hata analiz envanterinden Ö1 121, Ö2 143, Ö3 114, Ö4 101 puan almıştır. Buna göre öğrencilerin okuma düzeyi endişe düzeyidir. Bu durum öğrencilerin bulunması gereken düzeyden çok aşağı düzeyde olduğunu göstermektedir. Çocukların okuduğunun çok azını anladığını ve okuma esnasında birçok okuma hatası yaptığını göstermektedir. Öğrencilerin hata analiz envanterinden aldığı puanlar aşağıda detaylı bir biçimde gösterilmiştir:

Tablo 11. Ö1'in Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Metindeki sözcükle ses benzerliği yok.
1 = Sözcüğü öğretmen söyledi.
2 = Farklı sözcük/yapılar içeriyor.
3 = Benzer sözcüklere/yapılara sahip.
4 = Okunan sözcük metindekiyle ortak anlatıma sahip.
5 = Yanlışını düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kelime okunmadı.
1 = Metindeki sözcükle ortak 1 harf bulunuyor.
2 =. Metindeki sözcükle ortak 2 harf bulunuyor
Y = Metindeki sözcükle ortak Y harf bulunuyor.

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O. Ö*	*S. Ö*	
gelenekseldir	gelenekleridir	3/5	11/13	
duralım	durdum-duralım	5/5	8/8	Kendi yanlışını düzeltti.
derinliklerine	geleneklerine	2/5	9/14	
şehirlerine	şehrine	3/5	7/11	
yabancılara	yardımcılara	2/5	8/11	
kısacası	kısaca	3/5	6/8	
eskidir	kesindir	2/5	6/7	
malı	mal	3/5	3/4	
yedirilir	-	0/5	0/9	Öğrenci kelimeyi okumadı.
o	-	0/5	0/1	Öğrenci kelimeyi okumadı.
varlıklı	farklılık	2/5	6/8	
azığı	azağı	2/5	4/5	
temelinde	temeldeki	3/5	7/9	
Anadolu	Anadolu'nun	3/5	7/7	
devrinden	neden	2/5	5/9	
şehirde	her	2/5	3/7	
tekkeleri	tekleri	2/5	7/9	
dördüncü	dürümcü	2/5	6/8	
karış karış	karşı karşı	3/5	10/10	
getirmiştir	getirirmiştir	3/5	11/11	
bulunmadığı	bulunmadığını	3/5	11/11	
Tanrı'nın	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi okumadı.
yarattıkları	-	0/5	0/12	Öğrenci kelimeyi okumadı.
içinde	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi okumadı.
en	-	0/5	0/2	Öğrenci kelimeyi okumadı.
şefkatli	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi okumadı.
en	-	0/5	0/2	Öğrenci kelimeyi okumadı.
konuksever	-	0/5	0/11	Öğrenci kelimeyi okumadı.
halk	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi okumadı.
Anadolu'dadır.	-	0/5	0/12	Öğrenci kelimeyi okumadı.
Toplam		50/150 %33	135/145 %93	

Tablo 12. Anlama Sorularının Puanlanması

Soru Çeşidi		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Öğretmen konuk olduğu evde neler yaşıyor?	1. Ev sahibi sandığında sakladığı şekeri onun için sandığı kırarak çıkardı.	2
2. Köy odaları hangi amaçla yapılmıştır?	2. Bilmem.	0
3. Köy odalarının masrafları nasıl karşılanır?	3. Birileri karşıladı.	0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*

1. Metnin konusu nedir?	1. Konukseverlik.	3
2. Metnin ana düşüncesi nedir?	2. Bilmem.	0
3.Seyyah Anadolu'nun konukseverliği hakkında neler düşünüyor?	3. Bilmem.	0
Toplam		15/5-%33

Tablo 13. Ö2'nin Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Metindeki sözcükle ses benzerliği yok.
1 = Sözcüğü öğretmen söyledi.
2 = Farklı sözcük/yapılar içeriyor
3 = Benzer sözcüklere/yapılara sahip.
4 = Okunan sözcük metindekiyle ortak anlatıma sahip.
5 = Yanlışını düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kelime okunmadı.
1 = Metindeki sözcükle ortak 1 harf bulunuyor.
2 = Metindeki sözcükle ortak 2 harf bulunuyor.
Y = Metindeki sözcükle ortak Y harf bulunuyor.

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O.Ö*	*S.Ö*	
güreşçi	güneşçi	2/5	6/7	
vardı	varmış	3/5	3/5	
güreşiyordu	güneşiyordu	2/5	10/11	
öğrencilerinden	öğrencilerden	4/5	13/15	
birine	biri	4/5	4/6	
oyunların	oyunlardan	3/5	7/9	
dokuzunu	dokuz	4/5	5/8	
öğrenci	öğretti	3/5	4/7	
birini	birlikte	3/5	4/6	
öğretmekten	öğretmen	3/5	7/11	
çekinmişti	çekmişti	3/5	8/10	
diyerek	diye	4/5	4/7	
kendine	kendi	4/5	5/7	
oyunlarını	oyunlar	4/5	7/10	
öğrettiği	öğretmenin	2/5	5/9	
sanatının	satının	2/5	7/9	
inceliklerini	içinde	2/5	4/13	
güreşçi	güneşçi	2/5	6/7	
olmuştu	olmuş	4/5	5/7	
ona	onun	3/5	2/3	
kimsenin	kimsesi	3/5	6/8	
gücü	güneşçi	2/5	2/4	
yetip	yetiştirip	2/5	5/5	
koyamıyordu	koydu-koyamıyordu	5/5	11/11	Kendi yanlışını düzeltti
hatta padişaha bile bir güm	_	0/5	_	Bu kelimeleri atladı.
ustamın	ustanın	3/5	6/7	
üstünlüğü	üstün	4/5	5/9	
yaşlı	yaşamı	2/5	4/5	
oluşuyla	olay	2/5	4/8	
yetiştirmiş	yetişmiş	4/5	8/11	
olmasındandır	olmasıdadır	4/5	12/13	
dedi	-	0/5	-	Kelimeyi okumadı.
yoksa	yeniden koşulsa	2/5	2/5	
ondan	onda	4/5	4/5	
kalmam	kalma-kalmam	5/5	6/6	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
sanatının	satın	2/5	5/9	
inceliklerini	incelikleri	4/5	12/13	
böylesine	bölgesi	2/5	4/9	
okuması	okumuş-okuması	5/5	7/7	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
padişahın	pişman	2/5	4/9	
hoşuna	hocu-hoşuna	5/5	6/6	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
gitmedi	gitti	3/5	5/7	
karşısında	karşı	4/5	5/10	
güreşmelerini	güreşmelerden	3/5	10/13	

geniş	geri	2/5	3/5	
büyükleriyle	büyük	4/5	5/12	
gelenleri	genellikleri	2/5	7/9	
toplandılar	toplumlar	2/5	7/11	
delikanlı	dengeli-delikanlı	5/5	9/9	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
kükremiş	küremiş	2/5	7/8	
karşısına	karşısında	4/5	8/9	
demirden	demirde	4/5	7/8	
çıksa	çıkmış	3/5	3/5	
atardı	atmıştı	4/5	4/6	
ustası	ulus	2/5	2/6	
delikanlının	dedikleri-delikanlının	5/5	12/12	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
gücü	gücüne	4/5	4/4	
kendisinden	kendisi	4/5	7/11	
anlamıştı	anlatmıştı	4/5	9/9	
kendisine sakladığı o tek oyunla buna yapıştı.	-	0/5	-	Atladı.
bilmediğinden	bilmediğini	3/5	10/13	
savunacağını	savunduğunu	4/5	9/12	
usta güreşçi delikanlıyı iki eliyle yerden alıp	-	0/5	-	Atladı.
başının	başını	4/5	6/7	
çuval	avuç	2/5	4/5	
sözlerle	sözler	4/5	5/7	
alkışladı	alışla	2/5	6/9	
padişahın	padihin	2/5	6/9	
buyruğuyla	buyurdu	3/5	5/10	
güreşçiye	güreşçi	4/5	7/9	
giydirildi	giydi	4/5	5/10	
armağanlar	arasıyla	2/5	5/10	
verildi	verdi	4/5	5/7	
delikanlıya	delikanlı	4/5	9/11	
kendini	kendi	4/5	5/7	
yetiştirenle	yetiştirdiği	3/5	8/12	
ölçüşmeye	ölçümünde	3/5	6/9	
kalktın	kaldı	3/5	4/7	
onu	ona	4/5	2/3	
başaramadın	başında	3/5	7/11	
delikanlı	-	0/5	-	Atladı.
da	de	3/5	1/2	
gelip	gibi	2/5	2/5	
herkesin	herkes	4/5	6/8	
önünde	görüntü	2/5	3/6	
ustasının	ustasına	3/5	7/9	
ustası	usta	4/5	4/6	
alnından	alnı-alnından	5/5	8/8	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
öperek	öptü-öperek	5/5	6/6	Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.
birbirlerine	birbirine	4/5	9/12	
sarıldılar	sarıldı	4/5	7/10	
Toplam		278/530 %52	505/696 %72	

Tablo 14. Anlama Sorularının Puanlanması

Soru Çeşidi		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1.Yaşlı güreşçi kaç tane oyun bilmektedir?	1. Üç yüz.	1
2. Yaşlı güreşçi bu oyunların hepsini öğrencilerine neden öğretmemiştir?	2. Bir şey olabilir.	0
3. Yaşlı güreşçi öğrencisini nasıl yenmiştir?		

	3. Eski teknikleriyle.	2
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1.Yaşlı güreşçinin oyunlarını öğrettiği öğrencisi nasıl bir tavır sergilemeye başlamıştır? Bu tavrını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?	1. İyi bir tavır. İyi değerlendiriyorum.	0
2. Yaşlı güreşçi öğrencisini nasıl yenmiştir?	2. Mutsuz olduğundan.	0
Toplam: 3 Puan %25		

Tablo 15. Ö3'ün Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Metindeki sözcükle ses benzerliği yok.
1 = Sözcüğü öğretmen söyledi.
2 = Farklı sözcük/yapılar içeriyor.
3 = Benzer sözcüklere/yapılara sahip.
4 = Okunan sözcük metindekiyle ortak anlatıma sahip.
5 = Yanlışını düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kelime okunmadı.
1 = Metindeki sözcükle ortak 1 harf bulunuyor.
2 = Metindeki sözcükle ortak 2 harf bulunuyor.
Y = Metindeki sözcükle ortak Y harf bulunuyor.

Yapılan Hata		Puanlar		Açıklama
D	*Y*	*O. Ö*	*S. Ö*	
ananızım	anamı	3/5	5/8	
yavrularımsınız	yavrularımızınız	3/5	14/15	
sizi	siz	4/5	3/4	
karla	kara	3/5	4/5	
Issık Göl	Izık Göl	3/5	6/8	
boynuzlu	boynuzla	4/5	7/8	
koşmuşlar	koşma	3/5	4/9	
yorulmaya	yorulmuş	3/5	6/9	
çok	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi okumadı.
dünyanın	dünya	4/5	5/8	
ucundan	uzamda	2/5	4/7	
kadar	kadara	4/5	5/5	
uzak	uzun	2/5	2/4	
emzirmeseymiş	emzirmesiyle	3/5	9/13	
Enesay	ensaya	2/5	5/6	
çoktan	çocuk	2/5	3/6	
çok	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi okumadı.
yaz	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi okumadı.
bozkırlardan	bozkırlarında	3/5	12/12	
ayağının	ayağını	3/5	7/8	
kumlarından	kumlarında	3/5	10/11	
coşkun	çok	2/5	2/6	
yavruların	yavrularında	4/5	10/10	
bağrışıyor	bağrıyor	3/5	8/10	
fısıldıyormuş	fısıladıyormuş	4/5	10/10	
sıkı	sık	2/5	3/4	
yavrularım	yavrularımı	3/5	6/9	
tutunun	tutu	2/5	4/7	
hayretler	hayaletine	2/5	6/9	
ormanlarla	orman	3/5	5/10	
alabildiğine	alabildi	3/5	8/12	
durmadan	durumdan	2/5	7/8	
dalgalar	dalga	3/5	5/8	
koşuşuyor	koşuyor	3/5	7/9	
uzaktan	uzak	3/5	4/7	
rüzgarlar	-	0/5	0/9	
onları	-	0/5	0/6	
kovalıyor	-	0/5	0/9	
sürüklüyormuş	-	0/5	0/13	
başı	-	0/5	0/4	
neresiymiş	-	0/5	0/10	
Issık Göl'ün	-	0/5	0/10	

sonu	-	0/5	0/4
neresibilin	-	0/5	0/11
doğarken	doğu	3/5	4/8
ne	en	3/5	2/2
bilinemezmiş	-	0/5	0/12
yaşayacaksınız	yaşayacaklarınızı	3/5	13/14
süreceksiniz	süreci	3/5	6/12
Toplam		104/245 %42	195/368 %53

Tablo 16. Anlama Sorularının Puanlanması

Soru Çeşidi		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Oğlan ve kızı yeni yurda kim götürüyor?	1. Babaları.	0
2. Issık Göl nasıl bir yermiş?	2. Güzel bir yer.	1
3. Oğlanla kız Geyik Ana'nın teklifine nasıl karşılık vermiş?	3. Güzel bir karşılık.	0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1. Metnin konusu nedir?	1. Issık Göl.	0
2. Metnin ana düşüncesi nedir?	2. Issık Göl'e gitmek.	1
3. Geyik Ana'nın kişilik özellikleri ile ilgili neler söylenebilir?	3. İyi bir insan.	1
Toplam		15/3-%20

Tablo 17. Ö4'ün Okuduğu Metnin Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Metindeki sözcükle ses benzerliği yok.
1 = Sözcüğü öğretmen söyledi.
2 = Farklı sözcük/yapılar içeriyor.
3 = Benzer sözcüklere/yapılara sahip.
4 = Okunan sözcük metindekiyle ortak anlatıma sahip.
5 = Yanlışını düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kelime okunmadı.
1 = Metindeki sözcükle ortak 1 harf bulunuyor.
2 = Metindeki sözcükle ortak 2 harf bulunuyor.
Y = Metindeki sözcükle ortak Y harf bulunuyor.

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O. Ö*	*S. Ö*	
Dumlupınar	Dumpınar	3/5	8/10	
artırıldı	arıttı	2/5	6/9	.
Fevzi	Ferit	2/5	3/5	
gibi	bazı	2/5	0/4	
topladı	toplandı	3/5	7/7	
görülmemiş	görülmemesi	3/5	9/10	
İngilizlerin	İngilizlere	3/5	12/10	
yönetimsiz	yönetimi	3/5	8/10	
ordusuna	orduna	2/5	6/8	
kurtulmuştu	kurtarmıştı	3/5	7/11	
hedefiniz	hedef	3/5	5/9	
rıhtımda	rıhtıda	3/5	7/8	
kenti	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi okumadı.
ateşe	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi okumadı.
vermişti	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi okumadı.
fakat	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi okumadı.
bu	-	0/5	0/2	Öğrenci kelimeyi okumadı.
yangınlar	-	0/5	0/9	Öğrenci kelimeyi okumadı.
kimsenin	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi okumadı.
umrunda	-	0/5	0/7	Öğrenci kelimeyi okumadı.
bile	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi okumadı.
değildi	-	0/5	0/7	Öğrenci kelimeyi okumadı.
halk	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi okumadı.

sokakla içinde yağmuruna	- için yağmurunu	0/5 3/5 3/5	0/7 4/6 8/9	Öğrenci kelimeyi okumadı.
Toplam		38/130 %29	88/189 %46	

Tablo 18. Anlama Sorularının Puanlanması

Soru Çeşidi		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Sakarya Savaşı'ndan sonra neden büyük bir savaş hazırlığı düzenlenmiştir?	1. Düşmanı yurttan tamamen atmak için.	2
2. Gazi Mustafa Kemal harekât planını nerede ve kimlerle hazırlamıştır?	2. İzmir tarafında, Mehmetçikle.	0
3. Gazi Mustafa Kemal askerlerine hangi emri vermiştir?	3. İzmir'den kovmaları.	0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1. Gazi Mustafa Kemal'in Sakarya Savaşı'ndaki kararlı tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?	1. İyi.	0
2. Metnin konusu nedir?	2. Savaşmak, dostluk	1
3. Metinden hareketle dönemsel ve toplumsal yapıyla ilgili hangi çıkarımlarda bulunabilirsiniz?	3. Yurdumuz güçsüz, çok şehidimiz var.	1
Toplam		15/4- %26

Öğrencilerin sınıftaki oturma düzeni de okuma güçlükleri üzerinde etkili olabilmektedir. Sınıfların fiziki yönden düzenlenmesi öğrenmeyi olumlu olarak etkileyebilmektedir (Şahin, 2019: 74). Bu yüzden çalışma grubunda bulunan öğrencilerin sınıftaki oturma şekli sunulmuştur:

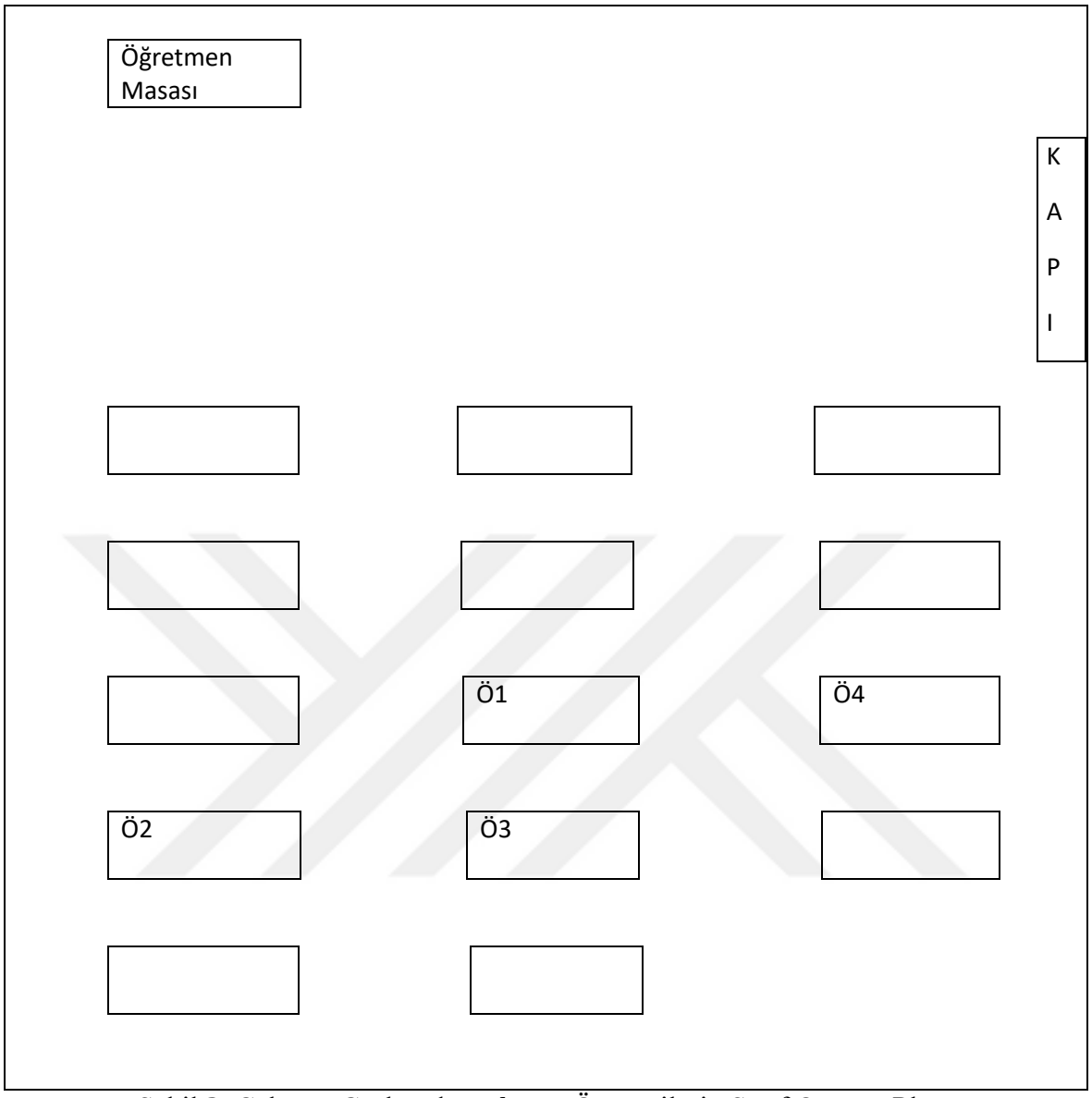

Şekil 3. Çalışma Grubunda Bulunan Öğrencilerin Sınıf Oturma Planı

Şekil 2'de görüldüğü üzere Ö1 orta bölümde baştan üçüncü sırada oturmaktadır. Ö1 sırada tek başına oturmaktadır. Ö2 öğretmen masasının önündeki sıralardan dördüncü sırada oturmaktadır. Ö2'nin yanında bir kız arkadaşı oturmaktadır. Ö2'nin yanında oturan arkadaşı akademik yönden orta düzeyde bir öğrencidir. Ö3, Ö1'in arkasında akademik yönden iyi düzeyde bir kız arkadaşıyla oturmaktadır. Ö4 kapı yanındaki sıralardan 3. sırada oturmaktadır. Ö4'ün yanında akademik durumu iyi olan bir kız arkadaşı oturmaktadır.

Çalışma grubu oluşturulurken grubun araştırma amacına uygun olması, ulaşılabilir olması, grupla iletişim kolaylığı belirleyici unsurlar olmuştur. Altıncı sınıf öğrencileri nispeten ortaokula uyum sağlamış olduğu için çalışma grubu altıncı sınıf öğrencilerinden oluşturulmuştur. Okuma güçlüğü olan öğrenciler seçilirken öğrencilerin zekâ düzeyinin normal seviyede olmasına, herhangi bir fiziksel sorunu olmamasına, okuma düzeyinin

akranlarına kıyasla daha düşük seviyede olmasına dikkat edilmiştir. Hata analiz envanterine göre okuma düzeyleri endişe düzeyinde olan dört altıncı sınıf öğrencisiyle çalışılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerine ulaşmak amacıyla farklı tür özelliklerine sahip on metin, yarı yapılandırılmış gözlem formları, hata analiz envanteri, öğrencilerin kitap ve defterleri kullanılmıştır.

2.3.1. Metinler

Bu tez çalışmasında metinler okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma davranışlarını çeşitli yönlerden gözlemlemek için kullanılmıştır. Gözlem yaparken ortamın doğallığını bozmamak adına altıncı sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerden faydalanılmıştır. Türkçe dersinde öğrencilere ders planına uygun olarak dersin normal akışı içinde kullanılan metinler okutulmuştur. Öğrenciler metinleri okurken çeşitli yönlerden gözlemlenmiştir. Okutulan metinlerle ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tablo 19. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Okuduğu Metinler ve Özellikleri

Metnin Adı	**Metnin Yazarı**	**Metnin Türü**	**Metindeki Kelime Sayısı**
Yaştan Gileyliyim	Bahtiyar Vahapzade	Şiir	170
Finlandiya'dan	Şükûfe Nihal Başar	Gezi	468
Ak Sakallı Bilge Dede	Eren Kaçmaz	Masal	738
Türk Askerinin Cesareti	Mehmet Kaplan	Anı	291
Aslanla Fare	La Fontaine	Fabl	109
Bir Dünya Bırakın	Adnan Çakmakçıoğlu	Şiir	77
Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	Kadir Depsen	Anı	419
Ben Mustafa Kemal'im	Süleyman Özbek	Şiir	141
1 Kişi=?	Zehra Ece	Deneme	576
Hoca ve Üç Alim	İsa Özkan	Fıkra	314

2.3.2. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formları:

Bu araştırmanın verilerini toplamak için gözlem tekniği kullanılmıştır. Çocuklar Halcolm'a dünyayı daha iyi anlamak için neler yapmaları gerektiğini sorarlar. Halcolm büyük düşünürlerin kitaplarını okumalarını, meditasyonlarını özenli bir şekilde yapmalarını, bilimin deneylerini ve matematiksel modellerini çalışmalarını söyler. Öğrencileri bunların hepsini yaptıklarını fakat hala dünyayı tam olarak anlayamadıklarını söylediğinde Halcolm dünyanın içine girmelerini ve gözlem yapmalarını söyler (Patton, 2014: 452). Bir konuyu derinlemesine anlamak amacıyla konu hakkında kişisel deneyim sahibi olmamızı sağlayan nitel veri toplama yöntemine gözlem denir. Bu araştırmada da ortaokul öğrencilerinin

yaşadığı okuma güçlüklerinin öğrencilerin dünyasına girerek derinlemesine incelenmesi amaçlandığı için gözlem tekniği kullanılmıştır. Gözlem yapılırken gözlemcinin konumu oldukça önemlidir. Katılımcı gözlemciler konunun içindedir ve gerektiğinde müdahaleler yapabilir. Bu gözlem şeklinde araştırmacı gözlem sürecini araştırmanın amacı doğrultusunda yönetebilmektedir. Katılımcı olmayan gözlemci ise olayların dışında olarak olayları izler (Patton, 2014: 455; Creswell, 2013: 170; Merriam, 2013: 175). Bu çalışmada araştırmacı gerektiğinde müdahaleler yaptığı için katılımcı gözlemci konumundadır. Gözlem; gözlenen ortamın doğallığını bozmamak adına, dersin olağan akışı içinde, Türkçe ders kitabından okutulan metinlerin okunması esnasında gerçekleştirilmiştir. Gözlenen öğrencilere konu hakkında bilgi verilmemiştir. Böylece öğrencilerin davranışlarının daha doğal olması amaçlanmıştır. Pasteur "Gözlemde şans hazırlıklı zihinlerden yanadır." demiştir. Gözleme başlamadan önce aynı zamanda zihinsel hazırlık oluşturması amacıyla yarı yapılandırılmış gözlem formları araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış gözlem formları oluşturulurken uzman görüşü alınmıştır. Gözlem esnasında yarı yapılandırılmış gözlem formları ile ilgili gerekli değişiklikler yapılmıştır.

2.3.3. Hata Analiz Envanteri:

Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma seviyelerini belirlemek için Hata Analiz Envanteri kullanılmıştır. Hata Analiz Envanteri, Akyol (2010: 99) tarafından Shanker ve Ekwall'dan (2000) uyarlanan Kelime Anlama ve Yüzdeliği Belirleme Kılavuzu ile May'dan (1986) uyarlanan Seslendirme ve Ortam Ölçeklerinden oluşmaktadır.

Shanker ve Ekwall (2000) tarafından geliştirilen Okuma Envanteri eğitimcilerin öğrencilerinin okuma becerilerini etkili bir şekilde geliştirmelerine yardımcı olması için tasarlanmış ve doğrulanmış çok sayıda test içeren bir araçtır. May'in (1986) geliştirdiği test ise görsel hafıza yoluyla kelimelerin kısa süre içerisinde tanınmasına dayalıdır.

Tablo 20. Hata Analiz Envanteri

Ortam Ölçeği		**Seslendirme Ölçeği**		**Anlama Sorularının Puanlaması**	
Hata	Puan	Hata	Puan	Kategori	Puan
Hiç okumadı	0	Metindeki ve okunan sözcük ortak harf içermiyor.	0	Basit anlama soruları	0-1-2
Okuyamadığından sözcüğü öğretmen söyledi.	1	1 tane ortak harf içeriyor.	1	Derinlemesine anlama soruları	0-1-2-3

Alakasız bir sözcük okudu.	2	2 tane ortak harf içeriyor.	2
Farklı sözcük ve yapılar kullanıldı.	3	Y tane ortak harf içeriyor.	Y
Okunan kelime metindekiyle aynı ifadeleri içerdi.	4		
Yanlış okuduğu kelimeyi düzeltti.	5		

Tablo 20'de görüldüğü üzere hata analiz envanteri; seslendirme ölçeği, ortam ölçeği ve anlama sorularının puanlanması olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerden ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği başlıklı bölümlerde kelime düzeyinde okuma becerisi ölçülmektedir. Okuduğunu anlama ölçeğinde ise anlama becerisi ölçülmektedir. Ortam ölçeğinde puanlama 0-5 arasındadır. Öğrenci kelimeyi hiç okumadıysa 0 puan almaktadır. Öğrenci kelimeyi okumakta zorlandı ve kelime öğretmen tarafından verildiyse 1 puan almaktadır. Öğrenci metindeki kelimeyle ilgisi olmayan yanlış bir kelime okuduysa 2 puan almaktadır. Öğrencinin okuduğu kelime metindeki kelimeden kelime ve yapı olarak farklıysa öğrenci 3 puan almaktadır. Öğrencinin okuduğu kelime metindeki kelimenin içinde mevcutsa öğrenci 4 puan almaktadır. Öğrenci yanlış okuduğu kelimeyi kendisi düzeltmişse 5 puan almaktadır.

Seslendirme ölçeğinde ise öğrencinin okuduğu kelime ile metindeki kelime arasındaki harf benzerliklerine göre puanlama yapılmaktadır. Buna göre öğrenci; kendi okuduğu kelime ile metindeki kelime arasında ortak harf bulunmuyorsa 0 puan, kendi okuduğu kelime ile metindeki kelime arasında 1 ortak harf varsa 1 puan almaktadır. Tablodaki "Y" harf sayısını ifade etmektedir. Metindeki kelimeyle öğrencinin okuduğu kelime arasında kaç ortak harf varsa öğrenci o kadar puan almaktadır.

Anlama sorularına ilişkin puanlamada ise anlama soruları basit anlama gerektiren sorular ve derinlemesine anlama gerektiren sorular olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Bunlardan basit anlama gerektiren sorulara öğrenci tamamen yanlış cevap vermişse 0 puan, kısmen doğru bir cevap vermişse 1 puan, doğru cevap vermişse 2 puan almaktadır. Derinlemesine anlamayı gerektiren sorularda ise öğrencinin cevabı tamamen yanlıştan doğruya doğru 0, 1, 2, 3 şeklinde puanlanmaktadır. Öğrencinin okuma düzeyi elde edilen puana göre endişe düzeyi, öğretim düzeyi ve bağımsız düzey olmak üzere üç başlıkta değerlendirilir:

1. Endişe Düzeyi: Öğrencinin hata analiz envanterinden 180 puan ve daha aşağısını alması öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinde olduğunu göstermektedir. Okuması bu düzeyde olan bir öğrenci okurken çokça hata yapmaktadır ve okuduklarının büyük bir kısmını anlamamaktadır. Okuması bu düzeyde olan bir öğrencinin akranlarına göre de okuma seviyesi oldukça düşüktür.
2. Öğretim Düzeyi: Hata analiz envanterinden 180-240 puanları arasında bir puan alması öğrencinin okuma düzeyinin öğretim düzeyinde olduğunu göstermektedir. Okuması bu düzeyde olan bir öğrenci, bir öğretmen ya da yetişkin yardımıyla istenilen düzeyde bir okuma yapabilmekte ve okuduklarını anlayabilmektedir.
3. Bağımsız Düzey: Hata Analiz Envanterinden 240 puan üstü bir puan alması öğrencinin okuma düzeyinin bağımsız düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu düzeydeki öğrenci akranlarıyla aynı seviyede okuyabilmektedir. Okuma sırasında öğretmenin ya da başka bir yetişkinin yardımı olmadan istenilen düzeyde okuyabilmekte ve okuduklarından anlam çıkarabilmektedir (May 1986'dan akt. Dündar ve Akyol, 2014: 366).

2.3.4. Öğrencilerin Kitap ve Defterleri

Öğrencilerin Türkçe ders kitabındaki okuma anlama etkinliklerini nasıl yaptıkları ve öğrencilerin defterleri görüntülenmiştir. Bu görüntüleme yapılırken okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okudukları metinleri anlayıp anlamadığının anlaşılması amaçlanmıştır. Alınan görüntüler sunulmuş ayrıca çalışmanın ekler kısmında da verilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmacı araştırmaya başlamadan Aksaray İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinleri almıştır. Okul idaresiyle görüşmüştür. Okuma güçlüğü olan öğrencileri belirlemek için hata analiz envanteri kullanmıştır. Hata analiz envanterine göre okuma düzeyleri endişe düzeyinde olan dört öğrenci belirlenmiştir. Ayrıca okuma güçlüğü olan öğrenciler belirlenirken öğrencilerin öğretmenleriyle de görüşülmüş ve öğretmenlerinin konuyla ilgili görüşleri alınmıştır. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin yaptığı okumalarla ilgili alan notları tutulmuş ayrıca okumalar ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Çalışmanın ilk haftasında okuma güçlüğü olan öğrenciler belirlenmiştir. Bu öğrenciler 10 hafta boyunca gözlenmiştir. Son haftada ise öğrencilerin okuma düzeyleri tekrar ölçülerek gözlemden

önceki okuma seviyelerindeki durum tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ders kitaplarında okuma metinleriyle ilgili okuma anlama etkinliklerine verdiği cevaplar görüntülenmiştir.

Çalışmanın geçerlik ve güvenirliğini artırmak için de çeşitli uygulamalar yapılmıştır. Geçerlik ölçme aracının ölçme yapmaya uygunluğu olarak ifade edilmektedir. Güvenirlik ise ölçme aracının farklı zaman ve mekânlarda yapılan ölçümlerde benzer sonuçlar vermesidir. Bal'a (2016: 73) göre nitel bir çalışmanın geçerlik ve güvenirliğini artırmak için gözlem süresi uzatılmalı, araştırmada farklı kaynak ve yöntemler kullanılmalı, araştırma süreci başka bir birey tarafından kontrol edilmeli, araştırma çıktıları detaylı bir biçimde verilmeli, araştırmada ses kayıt cihazı kullanılmalı ve kodlayıcılar arasında fikir birliği olmalıdır. Bu çalışmada da gözlem süresi verilerin kendisini tekrarladığı düşünülene kadar uzatılmıştır. Gözlem tekniğinin yanı sıra öğrencilerin ders kitabındaki okuma anlama etkinliklerine verdiği cevaplar görüntülenerek doküman analizi yapılmış veri çeşitliliği sağlanmıştır. Rastgele belirlenen üç haftalık ders sürecine bir Türkçe öğretmeni daha katılmış sonrasında tutulan alan notları karşılaştırılmıştır. Araştırmada elde edilen kodlar da iki Türkçe öğretmeninin görüş birliği neticesinde oluşturulmuş ayrıca araştırma boyunca tüm aşamalarda uzman görüşüne başvurulmuştur. Öğrencilerin yaptığı okumalar ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Araştırma çıktıları ise detaylı bir biçimde verilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin analizi için nitel veri analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bu amaçla tutulan alan notları ile ilgili analizler içerik analiziyle elde edilmiştir. İçerik analizi elde edilen verideki örüntüleri belirleyerek kodlama, kategorilere ayırma ve etiketlendirmeden oluşur (Patton, 2014). İçerik analizi bir amaca uygun olarak görüşme, alan notları ve yazılı dokümanlardan elde edilen verilerin sistemli ve bütünsel bir biçimde analizidir (Bal, 2016). Gözleme başlamadan önce okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini belirlemek amacıyla okutulan metinler hata analiz envanterine göre değerlenmiştir. Çalışmada on hafta boyunca gözlem tekniği kullanılarak elde edilen veriler araştırmacı tarafından alan notları şeklinde kayıt altına alınmıştır. Kayıt cihazıyla kaydedilen veriler günü gününe tarih atılarak araştırmacı tarafından düzenlenmiştir. Düzenleme sırasında araştırmacının amacına yönelik oluşan sorular kaydedilerek bir sonraki gözlemde kullanılmıştır. Bu şekilde analize başlanmıştır. Nitel çalışmalarda veri analizi veri toplama esnasında başlanmaktadır. Araştırmacı elde ettiği verileri düzenlerken aynı zamanda bir sonraki aşama için onları analiz de etmektedir (Merriam, 2013). On hafta

sonunda alan notlarından elde edilen veriler kategorilere ayrılmış ve kategorilerden temalara ulaşılmıştır. Gözlem süreci bittikten sonra da aynı metinler öğrencilere son test olarak yeniden okutulmuştur. Son testlerde de okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeyleri hata analiz envanterine göre değerlendirilmiştir. Öğrencilerin hata analiz envanterinden gözlem süreci öncesinde ve sonrasında aldığı puanların anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği SPSS 22 paket programı kullanılarak yapılan analizle incelenmiştir. Böylece Türkçe dersi işleniş sürecinde ders kitaplarında kullanılan okuma stratejilerinin okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarında bir etkiye sahip olup olmadığı anlaşılmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacına uygun olarak oluşturulan araştırma sorularına yanıt olacak bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular:

Bu çalışmanın birinci araştırma sorusu "Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma eylemi esnasında sergiledikleri davranışlar nelerdir?" biçiminde belirlenmiştir. Creswell'in (2013: 105) alan notları gösterimine uyularak hazırlanan alan notlarının bir örneği aşağıdaki gibidir:

Tablo 21. Ö1'in Okuma Sırasında Sergilediği Davranışlar Gözleminden Alan Notları Örneği

Gözlem Alan Notu-Ö1'in okuma sırasındaki davranışları
Ortam: Sınıf 6/A
Gözlemci: Araştırmacı
Gözlemcinin Rolü: Okuma güçlüğü çeken öğrencinin okuma sırasındaki davranışlarının gözlemi
Zaman: Gözlemin 4. haftası
Gözlem Süresi: 10 dk.

Açıklayıcı Notlar	Yansıtıcı Notlar
1. Öğretmen derse başlıyor. Okutulacak metnin adı "Türk Askerinin Cesareti" metni.	-Ö1 metni okumak için parmak kaldırmıyor. Öğretmenin sorusu karşısında öğretmenle göz göze gelmekten kaçınıyor.
2. Öğretmen tarafından metin sınıftaki öğrencilerden bazılarına okutuluyor. Metni okuyacak öğrenci seçilirken öğretmen öğrencilere "Metni kim okumak istiyor?" sorusunu yöneltiyor. Okumak isteyen öğrenciler parmak kaldırıyor.	-Ö1 arkadaşı metni okurken arkadaşının okumasını takip etmiyor. Sıranın üzerindeki kalemiyle oynuyor, kitabının sayfalarını karıştırıyor.
3. Öğretmen metni okuyacak öğrenciyi seçtikten sonra sınıftan arkadaşlarının takip etmesini istiyor.	-Ö1 okumaya başlarken heyecanlı görünüyor. Okuma boyunca kitapla mesafesi değişiklik gösteriyor. Genellikle okumakta zorlandığı kelimelerde kitapla mesafesi azalıyor. Bir eli alnında dururken diğer elinin işaret parmağını takip etmede kullanıyor. Okuma esnasında bazı kelimeleri kekeliyor.
4. Öğretmen metni okuyan öğrencinin okuması sırasında metnin bir yerinden sonra başka bir öğrenciyi okuması için görevlendiriyor. Öğretmen 3. olarak Ö1'i arkadaşının kaldığı yerden devam etmesi için görevlendiriyor.	

“Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma eylemine karşı sergiledikleri davranışlar nelerdir?” araştırma sorusunu yanıtlamak amacıyla 10 hafta boyunca okuma güçlüğü çeken dört öğrencinin okumalarının gözlemlenmesiyle tutulan alan notlarının toplu bir şekilde değerlendirilmesiyle ulaşılan kod ve temalar dört öğrenci için de tek tek incelenip tablolaştırılmıştır. İncelenen haftalar 1. H (1. Hafta), 2. H, 3. H, 4. H, 5. H, 6. H, 7. H, 8. H, 9. H, 10. H şeklinde belirtilmiştir.

Tablo 22. Ö1’in Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar

T EMA	KOD	1. H	2. H	3. H	4. H	5. H	6. H	7. H	8. H	9. H	10. H	TOP.
İstendik Davranışlar	Okumak için istekli olma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Okuyan arkadaşını takip etme	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	1
	Ses tonunu iyi ayarlama	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	2
	Okurken rahat olma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okumaya karşı tutum	Okumak için parmak kaldırmama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Öğretmenle göz göze gelmeme	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	3
	Heyecanlanarak stres yapma	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	4
	Okurken kaşlarını çatma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okurken sergilenen davranışlar	Zorlanma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma	+	-	-	-	-	-	+	+	-	-	3
	Çokça yutkunma	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	1
	Akıcı okuyamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Nefes nefese kalma	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+	2
	Okuma mesafesini doğru ayarlayamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Ses tonunu ayarlayamama	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	8
	Okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma	-	-	+	+	+	+	-	-	+	-	5
Okuma sonrası davranışlar	Okuma bitince rahatlama	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	1
	Okuyan arkadaşlarını takip etmeme	-	-	+	+	-	+	-	+	-	-	4
	Ders kitabını evde unutma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Ö1 istendik davranışlar temasının okuma için istekli olma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö1 istendik davranışlar temasının okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö1 istendik davranışlar temasının okuyan arkadaşını takip etme koduna ilişkin on hafta boyunca bir davranış sergilemiştir. *Ö1: Öğretmenin "Arkadaşının kaldığı yerden okumaya devam eder misin?" sorusu üzerine arkadaşının kaldığı yeri doğru olarak gösteriyor (Alan notları-Ö1-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö1 istendik davranışlar temasının ses tonunu iyi ayarlama koduna ilişkin iki davranış sergilemiştir. *Ö1: Metni okurken ses düzeyi sınıfın duyabileceği seviyede (Alan notları-Ö1-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö1: Ses düzeyi yeterli (Alan notları-Ö1-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im).* Ö1 istendik davranışlar temasının okurken rahat olma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö1 okumaya karşı tutum temasının okumak için parmak kaldırmama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö1: Metni okuması için öğretmen tarafından kaldırılıyor, kendisi parmak kaldırmıyor (Alan notları-Ö1-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl-Okunan metnin adı: Aslanla Fare). Ö1: Parmak kaldırmıyor, kalemle oynuyor (Alan notları-Ö1-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı metni-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö1: Okumaya karşı isteksiz, parmak kaldırmadı, okumaya hazır gözükmüyor (Alan notları-Ö1-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir- Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).* Ö1 okumaya karşı tutum temasının öğretmenle göz göze gelmeme koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö1: Öğretmen metni okumak isteyen olup olmadığını sorduğunda öğretmenle göz göze gelmiyor (Alan notları-Ö1-6. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Bir Dünya Bırakın).* Ö1 okumaya karşı tutum temasının heyecanlanarak stres yapma koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *Ö1: Okurken heyecanlanıyor, kekeliyor. Normalde konuşurken öğrencinin kekelemediği görülüyor (Alan notları-Ö1-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti).* Ö1 okumaya karşı tutum temasının okurken kaşlarını çatma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının zorlanma koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö1: El yazısını okumakta zorlanıyor. Hocam ben bunu okuyamıyorum, diyor (Alan notları-Ö1-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im). Ö1: Okurken zorlanıyor, heceliyor (Alan notları-Ö1-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar

temasının anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö1: Okurken "ıı, ıı" gibi anlamsız sesler çıkarıyor (Alan notları-Ö1-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim). Ö1: Okuyamadığı kelimede "ne" diyor (Alan notları-Ö1-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının çokça yutkunma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö1: Metni okurken çokça yutkunuyor. Gözlemci bunun okurken zaman kazanmak için yapıldığını düşünüyor (Alan notları-Ö1-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının akıcı okuyamama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö1: Okurken heceliyor (Alan notları-Ö1-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede). Ö1: Okuyamadığı kelimede duraklamalar yapıyor. Metin boyunca yapılan duraklamalar okuma akıcılığını etkiliyor (Alan notları-Ö1-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?). Ö1: Metni okurken zorlandığı kısımlarda bekleyip kelimeyi arkadaşlarının söylemesini bekliyor (Alan notları-Ö1-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının nefes nefese kalma koduna ilişkin iki davranış sergilemiştir. *Ö1: Metni okurken nefes kontrolünü doğru yapamıyor, nefes nefese kalıyor (Alan notları-Ö1-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının okuma mesafesini doğru ayarlayamama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö1: Okurken sıraya çok yaklaşıyor (Alan notları-Ö1-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö1: Okuma esnasında kitapla mesafesi sürekli değişiyor (Alan notları-Ö1-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö1: Okurken kitapla mesafesini doğru ayarlayamıyor (Alan notları- Ö1-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının ses tonunu ayarlayamama koduna ilişkin sekiz davranış sergilemiştir. *Ö1:* Okurken *ses tonu sınıfın duyabileceği düzeyde değil (Alan notları-Ö1-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan). Ö1: Metni kısık sesle okuyor (Alan notları-Ö1-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö1 okurken sergilenen davranışlar temasının okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma koduna ilişkin beş davranış sergilemiştir. *Ö1: Okuma yaparken arkadaşlarıyla konuşuyor (Alan notları-Ö1-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Aslanla Fare). Ö1: Metni okurken sıranın üzerindeki kitapla oynuyor, kalkıp oturuyor (Alan notları-Ö1-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı:*

Türk Askerinin Cesareti). Ö1: Okumasını sık sık bölüp arkadaşlarına cevap veriyor (Alan notları-Ö1-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme- Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).

Ö1 okuma sonrası davranışlar temasının okuma bitince rahatlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö1: Okumasını bitirdiğinde halinden memnun, gülümsüyor (Alan notları-Ö1-6. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Bir Dünya Bırakın).* Ö1 okuma sonrası davranışlar temasının okuyan arkadaşlarını takip etmeme koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *Ö1: Okuyan arkadaşlarını takip etmiyor (Alan notları-Ö1-6. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Bir Dünya Bırakın). Ö1: Okuma yapan arkadaşlarını takip etmiyor (Alan notları-Ö1-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl- Okunan metnin adı: Aslanla Fare).* Ö1 okuma sonrası davranışlar temasının ders kitabını evde unutma koduna ilişkin davranış sergilememiştir.

Tablo 23. Ö2'nin Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar

T EMA	**KOD**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**TOP.**
İstendik Davranışlar	Okumak için istekli olma	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
	Okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Okuyan arkadaşını takip etme	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	1
	Ses tonunu iyi ayarlama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Okurken rahat olma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okumaya karşı tutum	Okumak için parmak kaldırmama	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	9
	Öğretmenle göz göze gelmeme	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	1
	Heyecanlanarak stres yapma	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	3
	Okurken kaşlarını çatma	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Okurken sergilenen davranışlar	Zorlanma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma	-	+	-	-	-	-	-	+	+	+	4
	Çokça yutkunma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Akıcı okuyamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Nefes nefese kalma	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	1
	Okuma mesafesini doğru ayarlayamama	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	9
	Ses tonunu ayarlayamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma	-	+	+	+	+	-	+	+	-	-	6

	Okuma bitince rahatlama	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	1
Okuma sonrası davranışlar	Okuyan arkadaşlarını takip etmeme	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	2
	Ders kitabını evde unutma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Ö2 istendik davranışlar temasının okumak için istekli olma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okumak için parmak kaldırıyor (Alan notları-Ö2-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl-Okunan metnin adı: Aslanla Fare).* Ö2 istendik davranışlar temasının okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Okuma esnasında kitapla mesafesi uygun (Alan notları-Ö2-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).* Ö2 istendik davranışlar temasının okuyan arkadaşını takip etme koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Okuyan arkadaşını takip ediyor (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö2 istendik davranışlar temasının ses tonunu iyi ayarlama ve okurken rahat olma kodlarına ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö2 okumaya karşı tutum temasının okumak için parmak kaldırmama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okumak için parmak kaldırmadı (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö2: Okumak için isteksiz, parmak kaldırmıyor (Alan notları-Ö2-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).* Ö2 okumaya karşı tutum temasının öğretmenle göz göze gelmeme koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Öğretmen okumak isteyen olup olmadığını sorduğunda öğretmenle göz göze gelmiyor, kitabıyla oynuyor (Alan notları-Ö2-6. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Bir Dünya Bırakın).* Ö2 okumaya karşı tutum temasının heyecanlanarak stres yapma koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö2: Okuma sırasında nerede kaldığını kaybediyor, endişeleniyor (Alan notları-Ö2-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö2: Okumaya başlarken heyecanlandı, stres yaptığı gözleniyor (Alan notları-Ö2-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).* Ö2 okumaya karşı tutum temasının okurken kaşlarını çatma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okurken gergin olduğu gözleniyor, kaşlarını çatıyor (Alan notları-Ö2-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).*

Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının zorlanma koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okurken zorlanıyor, kelimeyi önce içinden okuyor sonra seslendiriyor (Alan notları-Ö2-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak*

Sakallı Bilge Dede). Ö2: Metni okurken zorlanıyor, sık sık okuyamadığı kelime çıkıyor (Alan notları-Ö2-8. Hafta- Okunan metnin türü: Şiir- Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö2: Metni okumakta zorlanıyor, sık sık telaffuz hataları yapıyor (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *Ö2: Okuma sırasında okumakta zorlandığı bir kelimeyle karşılaşınca "ne" diyor (Alan notları-Ö2-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö2: Metnin bir cümlesini iki defa okuyunca "Ayy! Orayı okudum." diyerek hatasını düzeltiyor (Alan notları-Ö2-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).* Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının çokça yutkunma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının akıcı okuyamama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okurken gereksiz duraklamalar yapıyor, kelimeleri heceliyor (Alan notları-Ö2-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede). Ö2: Metni okurken hızlı okuyamıyor, okuma hızı oldukça düşük (Alan notları-Ö2-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö2: Yeni karşılaştığı kelimeyi önce içinden okuyor, bu durum okuma akıcılığına zarar veriyor (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının nefes nefese kalma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Okurken nefes kontrolü yapamıyor, nefes nefese kalıyor (Alan notları-Ö2-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede).* Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının okuma mesafesini doğru ayarlayamama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okurken kitaba çok yaklaşıyor (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö2: Okuma yaparken sıra ile mesafesi uygun değil (Alan notları-Ö2-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö2: Okuma sırasında bazen kitabı kendine yaklaştırıyor (Alan notları-Ö2-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti).* Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının ses tonunu ayarlayamama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö2: Metni okuma sırasında ses tonu kısık (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö2: Metni okurken ses tonunu iyi ayarlayamıyor (Alan notları-Ö2-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö2: Metni okurken kullandığı ses tonu yeterli değil (Alan notları-Ö2-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan*

metnin adı: 1 Kişi=?). Ö2 okurken sergilenen davranışlar temasının okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma koduna ilişkin altı davranış sergilemiştir. *Ö2: Başını okuduğu kelimenin satırdaki pozisyonuna göre hareket ettiriyor (Alan notları-Ö2-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan). Ö2: Okuyamadığı kelimede gülüyor (Alan notları-Ö2-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö2: Okurken saçlarını düzeltiyor, sıranın üzerindeki kalemleriyle oynuyor (Alan notları-Ö2-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö2: Okumakta zorlandığı kelimelerde sınıftan yardım bekliyor (Alan notları-Ö2-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).*

Ö2 okuma sonrası davranışlar temasının okuma bitince rahatlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö2: Okuması bitince gülümsüyor, rahatlıyor (Alan notları-Ö2-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti).* Ö2 okuma sonrası davranışlar temasının okuyan arkadaşlarını takip etmeme koduna ilişkin iki davranış sergilemiştir. *Ö2: Kendisinden sonra okuyan arkadaşını takip etmiyor (Alan notları-Ö2-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im).* Ö2 okuma sonrası davranışlar temasının ders kitabını evde unutma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Tablo 24. Ö3'ün Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar

T EMA	**KOD**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**TOP.**
İstendik Davranışlar	Okumak için istekli olma	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	1
	Okuyan arkadaşını takip etme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Ses tonunu iyi ayarlama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	1
	Okurken rahat olma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okumaya karşı tutum	Okumak için parmak kaldırmama	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
	Öğretmenle göz göze gelmeme	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
	Heyecanlanarak stres yapma	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	3
	Okurken kaşlarını çatma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okurken sergilenen davranışlar	Zorlanma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Çokça yutkunma	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	1

	Akıcı okuyamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Nefes nefese kalma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Okuma mesafesini doğru ayarlayamama	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	9
	Ses tonunu ayarlayamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	9
	Okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	3
Okuma sonrası davranışlar	Okuma bitince rahatlama	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	1
	Okuyan arkadaşlarını takip etmeme	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	4
	Ders kitabını evde unutma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Yukarıdaki tabloda okuma güçlüğü çeken öğrencilerden Ö3'ün okumayla ilgili davranışlarının on hafta boyunca gözlenmesi sonucunda ulaşılan kod ve temalara ilişkin davranışları haftalara göre gösterilmektedir. Buna göre Ö3 istendik davranışlar temasının okuma için istekli olma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Öğretmen metni okumak isteyenleri sorduğunda metni okumak için parmak kaldırıyor (Alan notları-Ö3-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).* Ö3 istendik davranışlar temasının okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Metni okurken kitapla mesafesi uygun düzeyde gözüküyor (Alan notları-Ö3-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede).* Ö3 istendik davranışlar temasının okuyan arkadaşını takip etme koduna ilişkin on hafta boyunca bir davranış sergilememiştir. Ö3 istendik davranışlar temasının ses tonunu iyi ayarlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Metni okurken ses düzeyi sınıfın duyabileceği seviyede (Alan notları-Ö3-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim).* Ö3 istendik davranışlar temasının okurken rahat olma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö3 okumaya karşı tutum temasının okumak için parmak kaldırmama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö3: Metni okumak için parmak kaldırmıyor, öğretmen tarafından kaldırılınca "Tamam, hocam." diyor (Alan notları-Ö3-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö3: Metni okumak için parmak kaldırmıyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im). Ö3: Parmak kaldırmadı (Alan notları-Ö3-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti).* Ö3 okumaya karşı tutum temasının

öğretmenle göz göze gelmeme koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Öğretmen metni okumak isteyeni sorduğunda öğretmenle göz göze gelmiyor, kafasını sıranın üzerine kapatıyor (Alan notları-Ö3-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl-Okunan metnin adı: Aslanla Fare).* Ö3 okumaya karşı tutum temasının heyecanlanarak stres yapma koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö3: Okurken şaşkın ve tedirgin olduğu gözleniyor (Alan notları-Ö3-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi metni-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).* Ö3 okumaya karşı tutum temasının okurken kaşlarını çatma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının zorlanma koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö3: Metni okurken zorlanıyor, sıraya çok yaklaşıyor (Alan notları-Ö3-1. Hafta- Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim). Ö3: Okurken zorlanıyor, metni parmakla takip ediyor (Alan notları-Ö3-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede).* Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının çokça yutkunma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Metni okurken çokça yutkunuyor (Alan notları-Ö3-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi metni-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).* Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının akıcı okuyamama koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö3: Metnin kimi yerlerinde kelimeleri okurken bazı heceleri uzatıyor, okumasına ezgi katıyor (Alan notları-Ö3-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?). Ö3: Okuyamadığı kelimede duraklamalar yapıp okuyamadığı kelimeyi arkadaşlarının söylemesini bekliyor. Metin boyunca yapılan duraklamalar okuma akıcılığını etkiliyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im). Ö3: Metinde bazı kelimeleri okumakta zorlandığı için iki defa okuyor, bu hatanın sıklıkla yapılması okumanın akıcılığını olumsuz etkiliyor (Alan notları-Ö3-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının nefes nefese kalma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının okuma mesafesini doğru ayarlayamama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö3: Okurken sıraya çok yaklaşıyor (Alan notları-Ö3-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö3: Okuma esnasında kitapla mesafesi sürekli değişiyor (Alan notları-Ö3-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?). Ö3: Okurken kitabı kendisine çok yaklaştırıyor (Alan notları-Ö3-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim).*

Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının ses tonunu ayarlayamama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö3: Okurken ses tonunu sınıfın duyabileceği düzeyde ayarlayamıyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im). Ö3: Metni yetersiz bir ses düzeyinde okuyor (Alan notları-Ö3-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim). Ö3: Metni okurken hızlı okuyor bu yüzden bazı kelimeleri atlıyor ayrıca ses tonu kısık (Alan notları-31-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana)*. Ö3 okurken sergilenen davranışlar temasının okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö3: Okuma yaparken ellerini cebine koyuyor, okuduğu satıra göre kafasını hareket ettiriyor, sallanıyor (Alan notları-Ö3-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?). Ö3: Metni okurken okuyamadığı kelimede yaptığı hataya sesli gülüyor (Alan notları-Ö3-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim).*

Ö3 okuma sonrası davranışlar temasının okuma bitince rahatlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö3: Okumasını bitirdiğinde rahatlıyor, arkasına yaslanıp gülümsüyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im).* Ö3 okuma sonrası davranışlar temasının okuyan arkadaşlarını takip etmeme koduna ilişkin 4 davranış sergilemiştir. *Ö3: Okuyan arkadaşlarını takip etmiyor, öndeki arkadaşıyla konuşuyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö3: Okuma yapan arkadaşlarını takip etmiyor (Alan notları-Ö3-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana)*. Ö3 okuma sonrası davranışlar temasının ders kitabını evde unutma koduna ilişkin davranış sergilememiştir.

Tablo 25. Ö4'ün Okuma Eylemine Karşı Sergilediği Davranışlar

T EMA	**KOD**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**TOP.**
İstendik Davranışlar	Okumak için istekli olma	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	6
	Okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	1
	Okuyan arkadaşını takip etme	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	2
	Ses tonunu iyi ayarlama	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	5
	Okurken rahat olma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	1
Okumaya karşı tutum	Okumak için parmak kaldırmama	-	+	+	-	-	-	+	+	-	-	4
	Öğretmenle göz göze gelmeme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

	Heyecanlanarak stres yapma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Okurken kaşlarını çatma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okurken sergilenen davranışlar	Zorlanma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Çokça yutkunma	-	-	-	-	+	-	+	-	+	-	3
	Akıcı okuyamama	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	8
	Nefes nefese kalma	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
	Okuma mesafesini doğru ayarlayamama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	9
	Ses tonunu ayarlayamama	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	5
	Okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma	-	-	+	+	-	-	+	+	+	-	5
Okuma sonrası davranışlar	Okuma bitince rahatlama	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	1
	Okuyan arkadaşlarını takip etmeme	-	+	-	-	-	-	-	+	-	+	3
	Ders kitabını evde unutma	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Yukarıdaki tabloda okuma güçlüğü çeken öğrencilerden Ö4'ün okumayla ilgili davranışlarının on hafta boyunca gözlenmesi sonucunda ulaşılan kod ve temalara ilişkin davranışları haftalara göre gösterilmektedir. Buna göre Ö4 istendik davranışlar temasının okuma için istekli olma koduna ilişkin altı davranış sergilemiştir. *Ö4: Öğrenci metni okumak için istekli, metni okumak için parmak kaldırıyor (Alan notları-Ö4-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim). Ö4: Metni okumak için parmak kaldırdı (Alan notları-Ö4-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti). Ö4: Okumaya istekli, parmak kaldırıyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).* Ö4 istendik davranışlar temasının okurken kitapla mesafesini doğru ayarlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni okurken kitapla mesafesi uygun düzeyde gözüküyor (Alan notları-Ö4-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim).* Ö4 istendik davranışlar temasının okuyan arkadaşını takip etme koduna ilişkin on hafta boyunca iki davranış sergilemiştir. *Ö4: Kendisinden önce okuyan arkadaşlarını takip ediyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).* Ö4 istendik davranışlar temasının ses tonunu iyi ayarlama koduna ilişkin beş davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni*

okurken ses düzeyi sınıfın duyabileceği seviyede (Alan notları-Ö4-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö4 istendik davranışlar temasının okurken rahat olma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö4: Okurken rahat bir tavır sergiliyor (Alan notları-Ö4-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Alim).*

Ö4 okumaya karşı tutum temasının okumak için parmak kaldırmama koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni okumak için parmak kaldırmadı (Alan notları-Ö4-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö4: Metni okumak için parmak kaldırmıyor. Öğretmen metni okumasını söylediğinde şaşkın bir tavır sergiliyor (Alan notları-Ö4-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı Ben Mustafa Kemal'im).* Ö4 okumaya karşı tutum temasının öğretmenle göz göze gelmeme koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö4 okumaya karşı tutum temasının heyecanlanarak stres yapma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö4 okumaya karşı tutum temasının okurken kaşlarını çatma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir.

Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının zorlanma koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni okurken zorlanıyor, okuyamadığı kelimelerde arkadaşlarının okuyamadığı kelimeyi söylemesinden rahatsız oluyor (Alan notları-Ö4-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede). Ö4: Okurken zorlanıyor, metinde birçok kelimeyi heceleyerek okuyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?). Ö4: Metni okurken zorlanıyor (Alan notları-Ö4-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi metni-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma koduna ilişkin bir davranış sergilememiştir. Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının çokça yutkunma koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni okurken çokça yutkunuyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının akıcı okuyamama koduna ilişkin sekiz davranış sergilemiştir. *Ö4: Metnin kimi yerlerinde kelimeleri okurken bazı heceleri uzatıyor (Alan notları-Ö4-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti) Ö4: Metni okurken nefes kontrolünü iyi yapamaması ve fazlaca duraklamalar yapması okumanın akıcılığını bozuyor (Alan notları-Ö4-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl-Okunan metnin adı: Aslanla Fare). Ö4: Metni okurken okuyamadığı kelimelerde çıkardığı "ıı" benzeri sesler okumasının akıcılığını bozuyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının

nefes nefese kalma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni hızlı okumaya çalışırken nefes kontrolünü yapamadığı için nefes nefese kalıyor (Alan notları-Ö4-5. Hafta-Okunan metnin türü: Fabl-Okunan metnin adı: Aslanla Fare).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının okuma mesafesini doğru ayarlayamama koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *Ö4: Okurken okumakta zorlandığı kelimelerde sıraya çok yaklaşıyor (Alan notları-Ö4-3. Hafta-Okunan metnin türü: Masal-Okunan metnin adı: Ak Sakallı Bilge Dede). Ö4: Okuma esnasında kitapla mesafesi sürekli değişiyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının ses tonunu ayarlayamama koduna ilişkin beş davranış sergilemiştir. *Ö4: Metni vurgu ve tonlama kurallarına uygun okuyamıyor (Alan notları-Ö4-1. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Yaştan Gileyliyim). Ö4: Metni yetersiz düzeyde sesle okuyor (Alan notları-Ö4-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana).* Ö4 okurken sergilenen davranışlar temasının okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma koduna ilişkin beş davranış sergilemiştir. *Ö4: Okuma yaparken kitabın sayfalarıyla oynuyor, kalemle kitabı karalıyor (Alan notları-Ö4-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö4: Metni okurken sallanıyor (Alan notları-Ö4-7. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana). Ö4: Okuma esnasında bazen saçını düzeltiyor (Alan notları-Ö4-9. Hafta-Okunan metnin türü: Deneme-Okunan metnin adı: 1 Kişi=?)*

Ö4 okuma sonrası davranışlar temasının okuma bitince rahatlama koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö4: Okumasını bitirdiğinde rahatlıyor, "Oh!" diyor (Alan notları-Ö4-4. Hafta-Okunan metnin türü: Anı-Okunan metnin adı: Türk Askerinin Cesareti).* Ö4 okuma sonrası davranışlar temasının okuyan arkadaşlarını takip etmeme koduna ilişkin üç davranış sergilemiştir. *Ö4: Okuyan arkadaşlarını takip etmiyor, kitabın sayfalarını karıştırıyor (Alan notları-Ö3-8. Hafta-Okunan metnin türü: Şiir-Okunan metnin adı: Ben Mustafa Kemal'im). Ö4: Okuma yapan arkadaşlarını takip etmiyor (Alan notları-Ö4-10. Hafta-Okunan metnin türü: Fıkra-Okunan metnin adı: Hoca ve Üç Âlim).* Ö4 okuma sonrası davranışlar temasının ders kitabını evde unutma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *Ö4: Kitabını evde unutmuş, öğretmen okumasını istediğinde arkadaşının kitabını ödünç alıyor. (Alan notları-Ö4-2. Hafta-Okunan metnin türü: Gezi Metni-Okunan metnin adı: Finlandiya'dan)*

3.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Bu çalışmanın ikinci araştırma sorusu "Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin yaptıkları okuma hataları nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir. Bahsedilen araştırma problemine yanıt bulmak amacıyla öncelikle literatürden hareketle okuma sırasında yapılan hatalar belirlenmiştir (Acat, 1996; Akyol, 2005; Akbaş, 2001; Dağ, 2010; Dündar ve Akyol, 2014; Kılıç, 2000; Sever ve Ünal, 2020; Tuncay, 2021; Yılmaz, 2006). Okuma hataları aşağıda belirtildiği üzere on başlık altında toplanmıştır:

1. Atlayıp geçme
2. Ekleme
3. Tekrar etme
4. Ters çevirme
5. Yanlış sözcük okuma
6. Harf hatası
7. Telaffuz hataları
8. Heceleme
9. Noktalama işaretlerine dikkat etmeme
10. Parmakla takip

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin Türkçe ders işleniş süreci içinde derste yaptıkları okuma hatalarına ilişkin 10 hafta boyunca yapılan gözlemler doğrultusunda tutulan alan notlarının bir örneği aşağıdaki gibidir:

Tablo 26. Ö3'ün Okuma Sırasında Yaptığı Okuma Hatalarıyla İlgili Alan Notları

Gözlem Alan Notu - Ö3'ün okuma sırasında yaptığı okuma hataları	
Ortam: Sınıf 6/A	
Gözlemci: Araştırmacı	
Gözlemcinin Rolü: Okuma güçlüğü çeken öğrencinin yaptığı okuma hatalarının gözlemi	
Zaman: Gözlemin 9. haftası	
Gözlem Süresi:10 dk.	
Açıklayıcı Notlar	Yansıtıcı Notlar

1. Öğretmen derse başlıyor. Okutulacak metnin adı "1 Kişi=?" metni.	-Ö3 metnin 237 kelimesinden oluşan bir okuma yapıyor.
2. Öğretmen tarafından metin sınıftaki öğrencilerden bazılarına okutuluyor. Metni okuyacak öğrenci seçilirken öğretmen öğrencilere "Metni kim okumak istiyor?" sorusunu yöneltiyor. Okumak isteyen öğrenciler parmak kaldırıyor.	-Ö3 belirlenen okuma hatalarından "ekleme, ters çevirme, telaffuz hataları" başlıklarında hata yapmıyor. -Ö3 "da çıkıyor, babamın, kocaman, elinden, tutup, misafirliğe, giderken, sık, sık, başımı, kaldırıp, gökyüzüne" kelimelerini okumadan geçiyor. "bu, zan, kurabiyesine, bakardım, ayı, en, onlu, ben, dahası, beni, onları" kelimelerini ise okuması sırasında tekrar ediyor.
3. Öğretmen metni okuyacak öğrenciyi seçtikten sonra sınıftan arkadaşlarını takip etmesini istiyor.	-Ö3 "bazen (2), incir, ağacından, ehemmiyetim" kelimelerinin yerine "benzer, beyaz, inip, açacağından, emniyetim" kelimelerini okuyor.
4. Öğretmen metni okuyan öğrencinin okuması sırasında metnin bir yerinden sonra başka bir öğrenciyi okuması için görevlendiriyor. Öğretmen 2. olarak Ö3'ü arkadaşının kaldığı yerden devam etmesi için görevlendiriyor.	Yirmi kelimede ise harf hatası yaparak okuyor. Yapılan hatalar genellikle kelimelerin eklerinde yapılıyor. Kırk dört kelimeyi ise heceleyerek okuyor. Ö3 noktalama işaretlerinde gerekli duraklamaları uygun bir biçimde yapmıyor bu durum metnin anlamına etki ediyor. Ö3 metni okurken bazı yerlerinde metni parmakla takip ederek okurken bazı yerlerde metni parmakla takip etmiyor.

Tablo 27. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Okudukları Metinler ve Kelime Sayıları

Hafta	**Okunan Metin**	**Okunan Kelime Sayısı**			
		Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
1	Yaştan Gileyliyim	117	117	117	117
2	Finlandiya'dan	206	238	218	172
3	Ak Sakallı Bilge Dede	207	196	207	174
4	Türk Askerinin Cesareti	152	152	149	149
5	Aslanla Fare	109	109	109	109
6	Bir Dünya Bırakın	79	79	79	79
7	Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	216	173	163	163
8	Ben Mustafa Kemal'im	141	128	128	128
9	1 Kişi=?	230	149	237	149
10	Hoca ve Üç Âlim	314	166	166	166

Öğretmen tarafından ders sırasında öğrencilere metnin tamamı değil bir kısmı okutulmuştur. Tablo 30'da metinlerin öğrencilere okutulan kelime sayıları verilmiştir. Metinlerin toplam kelime sayıları da verilmiştir (Bkz. Tablo 12).

Tablo 28. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Atlayıp Geçmeler

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası – Atlayıp Geçme**	***f***
1-Ö1	yirmi, yaşımda	2
2-Ö1	bir, kâğıt, bedii, karşısında, kalbim, çarptı	6
3-Ö1	bu, yoksul, ne, yapmamı, istiyorsun, demiş	6
4-Ö1	-	0
5-Ö1	o	1
6-Ö1	el ele (3), verin, çocuklar	5
7-Ö1	seversen, gene, yapıp, getiririm, benim	5
8-Ö1	volkan, olurum, Erzurum'u, Sivas'ı, benden, sorun, göklere, hırçın, bu	9
9-Ö1	ve en, ediyordu, ben, ha, yokluğum	6
10-Ö1	Hoca'ya, Hoca, de ve	4
1-Ö2	-	0
2-Ö2	-	0
3-Ö2	-	0
4-Ö2	Silah, getirin	2
5-Ö2	-	0
6-Ö2	-	0
7-Ö2	-	0
8-Ö2	-	0
9-Ö2	mimar, Sinan, yapan, insanlar	4
10-Ö2	-	0
1-Ö3	ben, on, beş, yirmi, yaşımda, o	6
2-Ö3	on, bir, odaya, çıktık, yeşil, taze, dallardan, henüz, dinmiş, bir, yağmurun, son, damlaları, serpiliyor, dört, yanında, uzayıp, giden, ağaçlık, yolların, bitiminde, beyazlar, giyinmiş, gençler, görünüyor, bahçeden, dağılan, kuş, sesleri, adaya, bir, musiki, rüyası, yaşatıyor, en, yüksek, bir, yapı, zevkiyle, kurulmuş	40
3-Ö3	kibirlenir, bir, iş	3
4-Ö3	bizim, tarafta, hala, sizin, komutanınız, diyordu	6
5-Ö3	-	0
6-Ö3	el, ele, biz, bir	4
7-Ö3	dolu	1
8-Ö3	-	0
9-Ö3	-da çıkıyor, babamın, kocaman, elinden, tutup, misafirliğe, giderken, sık, sık, başımı, kaldırıp, gökyüzüne	13
10-Ö3	tüm	1
1-Ö4	-	0
2-Ö4	şimşir, bu, lokantalara, bahçelere, bir, genç, kız, kendi, kendisine, gelir, yemeğini, yer, kitabını	13
3-Ö4	-	0
4-Ö4	-	0
5-Ö4	-	0
6-Ö4	el, ele	2
7-Ö4	-	0
8-Ö4	-	0
9-Ö4	-	0
10-Ö4	-	0

Tablo 31'e bakıldığında görülmektedir ki Ö1 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden ikisini okumadan atlayıp geçmiştir. "Finlandiya'dan" metninde 206 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını okumadan geçmiştir. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını okumadan geçmiştir. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden bir tanesini okumadan geçmiştir. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini okumadan geçmiştir. "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninde 216 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini okumadan geçmiştir. "Ben Mustafa Kemal'im" metninde 141 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dokuz tanesini okumadan geçmiştir. "1 Kişi=?" metninde 230 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altı tanesini okumadan geçmiştir. "Hoca ve Üç Âlim" metninde 314 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dört tanesini okumadan geçmiştir.

Tablo 31'e bakıldığında görülmektedir ki Ö2 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden hiçbirini okumadan atlayıp geçmemiştir. "Finlandiya'dan" metninde 238 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 196 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini okumadan geçmiştir. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninde 173 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Ben Mustafa Kemal'im" metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "1 Kişi=?" metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dört tanesini okumadan geçmiştir. "Hoca ve Üç Âlim" metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir.

Tablo 31'e bakıldığında görülmektedir ki Ö3 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden altısını okumadan atlayıp geçmiştir. "Finlandiya'dan" metninde 218 kelime okumuştur. Bu kelimelerden kırk tanesini okumadan geçmiştir. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü okumadan geçmiştir. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını okumadan geçmiştir. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime

okumuştur. Bu kelimelerden dördünü okumadan geçmiştir. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini okumadan geçmiştir. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “1 Kişi=?” metninde 237 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on üç tanesini okumadan geçmiştir. Hoca ve Üç Âlim metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini okumadan geçmiştir.

Tablo 31’e bakıldığında görülmektedir ki Ö4 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden hiçbirini okumadan atlayıp geçmemiştir. “Finlandiya’dan” metninde 172 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on üç tanesini okumadan geçmiştir. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 174 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini okumadan geçmiştir. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini okumadan geçmiştir. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini okumadan geçmemiştir.

Belirlenen okuma hatalarından bir diğeri ise “ekleme”dir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin “ekleme” hataları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Öğrencinin kelimeyi okuyuş şekli kelimenin yanında parantez içinde verilmiştir:

Tablo 29. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Eklemeler

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası - Ekleme**	***f***
1-Ö1	kırk (kırık)	1
2-Ö1	aransa (arasında)	1
3-Ö1	komşu (komşuları), genç (gençler)	2
4-Ö1	Avustralya (Avustralya’ya), sen getir (sen git getir)	2
5-Ö1	-	0
6-Ö1	-	0
7-Ö1	peyniri (peyniriydi), ve dedi	3
8-Ö1	-	0
9-Ö1	ikinci (ikincisi), bir	2
10-Ö1	kıl	1
1-Ö2	gülürüm (gülütürüm)	1
2-Ö2	sokaklarda (sokaklardaki), yapmak (yapamak), elbet (elbette)	3

3-Ö2	-	0
4-Ö2	-	0
5-Ö2	-	0
6-Ö2	-	0
7-Ö2	-	0
8-Ö2	-	0
9-Ö2	-	0
10-Ö2	diye	1
Ö3 ve Ö4 on hafta boyunca yaptığı okumalarda hiçbir "ekleme" yapmamıştır.		

Tablo 32'ye bakıldığında görülmektedir ki Ö1 on hafta boyunca okuduğu kelimelerin on ikisinde eklemeler yapmıştır. Ö2 on hafta boyunca okuduğu kelimelerin beşinde eklemeler yapmıştır. Ö3 ve Ö4 ise on hafta boyunca okudukları kelimelerin hiçbirinde eklemeler yapmamıştır. Tablolara bakıldığında görülmektedir ki okuma güçlüğü çeken öğrenciler "atlayıp geçme" okuma hatasını "ekleme" okuma hatasından daha çok yapmıştır.

Belirlenen okuma hatalarından bir diğeri ise "tekrar etme"dir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin "tekrar etme" hataları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 30. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken Yaptıkları Tekrar Etmeler

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası – Tekrar Etme**	***f***
1-Ö1	kavurga, dün, olmuş, seğirttiğim, kâh, sanki, bu, aşka, dört, duygular	10
2-Ö1	tramvaya, başlarında, ellerine, iğrenmedim, ne de Helsinki'nin, dinmiş, bitiminde, dağılan, sesten, güzelliğin, yıkandı, her, yerlere	15
3-Ö1	kadınla, varsıl, eğlendirecek, insanlar, delikanlıya, ben de titreye, boşuna, iş, işten	11
4-Ö1	teğmen, biz, Avustralyalılar, bizim, tarafta	5
5-Ö1	büyük, küçük, masalım, bulurum, toprakla, bakmış, pençesinde, bırakmış, edebileceği, etmiş, işte, bereket, fare, usta, kemirmekle, bir	16
6-Ö1	el, ele, vatan, barış	4
7-Ö1	şehitlerimizin, mezarlarını, isteyebilirim, ondan, sağ ol, onu, görmeden, ölürsem, bulacağım, Atatürk'ün, gözleri, dolu, dolu, olmuştu, Gökçen, insan, heybesinden, ineğimin, ellerimle, beğendiğini, anamızı, burada, iki, gün, konuk, edin	26
8-Ö1	duydum, kıvanç, benliğimde	3
9-Ö1	ayın, şeklini, babamın, bakardım, uydusuymuş, öğrendim, onları	7
10-Ö1	memleket, alimler, yolları, onlar, oturup, tartışılacak, onlara, hocayı, onlara, mizah, dünyasının, nüktedanlığın, sultanı, haber, asasını, eşeğine, binip, yerdir, nereden, eksik, tavsiye, ederler, yanı, hoca, gökte, bunu, edebilirsin, inanmıyorsanız, soru, sormaktan, o, hoca, sakalımın, o, kadardır, tekrar, sorar, sizin, üstadın	40
1-Ö2	kocalıktır, yalnız, başımda, dün, yiyerek, derse, sanki, meylim, beş, kamış, atta, vurup, seğirttiğim	13
2-Ö2	değil, park, bahçeler, içimi, boya, lekesi, şık, kitap, onu, basamağı, on, iki, saçları, altın, eğilmiş, inanamadım, kuaföre, en, ne	19
3-Ö2	kulübeye, varlığıyla, kibirlenir, kırk, para, benim, canımsa, ne, yapmam, göle, evde, düşünmüş, havanın, göl, kıyısına, ortasında, öylece	17
4-Ö2	Avustralya, görev, yapan, her, getirsin, gereği	6

5-Ö2	masalım, toprakla, boşuna	3
6-Ö2	el, ele	2
7-Ö2	kadının, yanına, Ata'nın, başını, saldı	5
8-Ö2	benimle, coşar	2
9-Ö2	yanında, herkes, için, sabahları, selamlaştığım	5
10-Ö2	alimlerle, tartışılacak, düzenlenir, sorunuz, varsa, cevaplamaya	6
1-Ö3	elliye, bu, sanki, kavurga, seğirttiğim, sanki, hani, ne	8
2-Ö3	kurulmuş, uzun, köşklerin, balkonlarından, renk, renk, çiçekler, uzanmış, çiçek, toprak, kokusundan, renkten ve herkesin, damlaları	15
3-Ö3	oğlu	1
4-Ö3	yaralı, birbirlerine	2
5-Ö3	bulurum, bakmış, bir, fare, aslan, bırakmış, gitmemiş, kükremiş, yetişmiş, kükremekle	10
6-Ö3	oynaya, biz	2
7-Ö3	sayesinde, ol, adama, duygulandığı, belliydi, görüyorsun, vefalı	7
8-Ö3	kanat, ben	2
9-Ö3	bu, zan, kurabiyesine, bakardım, ayı, en, onlu, ben, dahası, beni, onları	11
10-Ö3	memleket, düşer, büyük, yanı, hoca, davet, edilir, hocaya, sorunuz, neresidir, daha, sonra	12
1-Ö4	kocalıktır, arana, düşür, hani, ne, yapışırız, geçtikçe, işliyor, odur, çocukluğuma	10
2-Ö4	Helsinki'yi, dolaşıyoruz, beyaz, dinleniyor, masalarda, yetişmiş, taktıkları, boyacısı, bebekleşiyor, inanamadım	10
3-Ö4	gözetir, yargıcın, gölde, kalmasına, sözünde, vermediğini, varsıl, sabaha, ikisini, haklı, çocuk, yine, beni, buyur	14
4-Ö4	savaşında, Avustralyalılar, sürdürdüğü, bir, Arıburnu, siperler, taraflar, biriniz	8
5-Ö4	ben, masalım, bulurum, edebileceği, çıkayım, kemirmekle, incecik, kopunca, güçten	9
6-Ö4	-	0
7-Ö4	rastladık, merhaba, dedi, sahibiyim, benim	5
8-Ö4	bir, millet, kök	3
9-Ö4	ilkokul, gibiydi, benzetiyordum, bakıp, derdim, babamın, dokurken, şaşırmazdı, özeldim, bu, yeryüzündeki, dahası, ufacık, ehemmiyetim, haberdardım, olanlar	16
10-Ö4	yerlerdeki, oraya, uyarak, başında, nereden, yerine, sorunuz	7

Tablo 33'e bakıldığında görülmektedir ki Ö1 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on tanesini tekrar etmiştir. "Finlandiya'dan" metninde 206 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beşini tekrar etmiştir. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birini tekrar etmiştir. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beşini tekrar etmiştir. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altı tanesini tekrar etmiştir. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dört tanesini tekrar etmiştir. "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninde 216 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi altı tanesini tekrar etmiştir. "Ben Mustafa Kemal'im" metninde 141 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üç tanesini tekrar etmiştir. "1 Kişi=?" metninde 230 kelime okumuştur. Bu

kelimelerden yedi tanesini tekrar etmiştir. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 314 kelime okumuştur. Bu kelimelerden kırk tanesini tekrar etmiştir.

Ö2 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on üç tanesini tekrar etmiştir. “Finlandiya’dan” metninde 238 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dokuz tanesini tekrar etmiştir. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 196 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on yedi tanesini tekrar etmiştir. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını tekrar etmiştir. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü tekrar etmiştir. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini tekrar etmiştir. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 173 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beşini tekrar etmiştir. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini tekrar etmiştir. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini tekrar etmiştir. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını tekrar etmiştir.

Ö3 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden sekizini tekrar etmiştir. “Finlandiya’dan” metninde 218 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beş tanesini tekrar etmiştir. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini tekrar etmiştir. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini tekrar etmiştir. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden onunu tekrar etmiştir. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini tekrar etmiştir. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini tekrar etmiştir. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini tekrar etmiştir. “1 Kişi=?” metninde 237 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on bir tanesini tekrar etmiştir. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on ikisini tekrar etmiştir.

Ö4 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on tanesini tekrar etmiştir. “Finlandiya’dan” metninde 172 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on tanesini tekrar etmiştir. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 174 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dördünü tekrar etmiştir. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizini tekrar etmiştir. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dokuzunu tekrar etmiştir. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini tekrar etmemiştir. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beşini tekrar etmiştir. “Ben Mustafa

Kemal'im" metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü tekrar etmiştir. "1 Kişi=?" metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altısını tekrar etmiştir. "Hoca ve Üç Âlim" metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini tekrar etmiştir.

"Ters çevirme" okuma hatasıyla ilgili gözlem notları incelendiğinde okuma güçlüğü çeken dört öğrencinin de 10 hafta boyunca okudukları metinlerin hiçbirinde "ters çevirme" hatasını yapmadıkları tespit edilmiştir. Bu durumdan okuma güçlüğü çeken altıncı sınıf öğrencilerinin "ters çevirme" okuma hatasını nadiren yaptıkları sonucuna ulaşılabilmektedir.

İncelenen diğer bir okuma hatası ise yanlış sözcük okumadır. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin sözcükleri yanlış olarak okuyup okumadıklarını belirlemek amacıyla öğrencilerin Türkçe dersinde yaptıkları metin okumalar gözlem altına alınmıştır. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki şekilde tablolaştırılmıştır. Kelimenin metindeki şeklinin yanında parantez içinde öğrencilerin kelimeyi okudukları şekli verilmiştir.

Tablo 31. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları Yanlış Sözcük Okumalar

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası – Yanlış Sözcük Okuma**	***f***
1-Ö1	rişelerimiz (gişeler)	1
2-Ö1	kasketleri (kastaleri), yolcularla (yolculuk), dallardan (adalarda), dinmiş (biniş), gençler (geçenler), şiirin (şirin), dolaştık (boşattık), boşalan (dolaşan)	8
3-Ö1	kibirlenir (kabirlenir), kırk (kırık), girer (gider), niçin (nesin), olanları (onları), tez (zaten), dönmüş (döndü)	7
4-Ö1	genel (gelen), cephesindeydi (cephanesi), biriniz (bizim)	3
5-Ö1	bırakmış (bakmış), yetişmiş (yetermiş)	2
6-Ö1	-	0
7-Ö1	görmeden (görmekten), attan (atam)	2
8-Ö1	Anafartalar'da (Antalya'da), önlerinde (öneminde), ufkunda (uğrunda), gölünün (çölün), vapur (vapun)	5
9-Ö1	balkonda (kaybolan), dışarı (başarı), özeldim (özledim)	3
10-Ö1	gezdikleri (gezerler), yerlerdeki (yerleri), başında (dışında), eksik (eski), ve (ise)	5
1-Ö2	kırk (kırık), elliye (eliyle), sanki (sakin), kamış (kadar), seğirttiğim (sevdiği), duygular (duyular), çocuğuyum (çocukluğuyum), aşka (akşam), hevese (hevesle)	9
2-Ö2	eksik (eski), genç (geçen), şimşir (şimdi), kenarında (kendi), kocaman (çok ama), konmuş (koşmuş), yeniyor (yiyorlar), masalarda (evlerde), ev (genç), taktıkları (takılar), yepyeni (yemeni), boyası (bayağısı), boyalı (boylu), bebekleşiyor (bekleşiyor), eğilmiş (değişmiş)	15
3-Ö2	komşuları (konuşmaları), varsıl (varsa), komşu (konuşmuş), komşularının (konuşmalarının), alay (alıay), edermiş (denemiş), gereksinim (değerlimi), eğlenmek (değerlenmek), eğer (değer), dediğimi (değdiğimi), sevinmiş (vermiş), öneriye (öğrenciye), meşale (mesele), demiş (diye), alanları (olarak), nedir (denir)	16
4-Ö2	karşı (karı), olan (onları), çarpışmalar (rahatlamıştı), oluyordu (yoruldu), çatışmadan (çatısında), çekildiler (geçtiler), kalmış (karşolaşmış), açıkta (çokta), biriniz (biz), gidip (gibi), cesareti (ceseti)	11
5-Ö2	bakmış (başlamış), pençesinde (pencere), ormandan (ordan), düşmüş (yakalanmış), yetişmiş (yerleşmiş), başlamış (başka), hayır mı kalır (ayrılmış), da (daha)	8
6-Ö2	-	0
7-Ö2	görmem (göndermem), görmeden (göğsünde), kurtaran (kuran), giceleyin (gideceğim), ordan oraya (ortada)	5

8-Ö2	Anafartalar'da (Antalya'da), volkan (ufuk), Van (vatan), vapur (vatan)	4
9-Ö2	İbn-i Haldun (İbrahim)	1
10-Ö2	sözü (şöyle)	1
1-Ö3	ki (kim), kırk (kırkı), kalıpdır (kalpdır)	3
2-Ö3	başlarında (başkalarına), tertemiz (lekesizce), yolcularla (yolculuklarla), şiirin (şirin), göğsünde (gözünde), aransa (arasında), olan (onlar)	7
3-Ö3	öneride (önlerinde), bulunmuş (buluşmuş), adam (ama), girer (geri ver), orada (onları), sonunda (sonra), düşünmüş (düşmüş), meşale (meşal), gölde (gölge), olanları (onları), işten (işte), yedi (yine)	12
4-Ö3	biz (bir), Avustralyalılar (Ağustos), katılmış (kalmıştı), getir (git)	4
5-Ö3	de (den), imdada (imanda), kemirmekle (kemiklerine), başlamış (başlığı)	4
6-Ö3	-	0
7-Ö3	dolu (doldu), koşturan (çok duran), ana oğul (Anadolu)	3
8-Ö3	Anafartalar'da (Antalya'da), Van (vatan), göl (çöl)	3
9-Ö3	bazen (benzer), bazen (beyaz), incir (inip), ağacından (açacağından), ehemmiyetim (emniyetim)	5
10-Ö3	binip (bir)	1
1-Ö4	kamış (kaşın), dünün (düğünün), işliyor (içliyor)	3
2-Ö4	eksik (eski), yemyeşil (yemişil), başı (bazı), eğilmiş (gelişmiş), şaşkın (şaşırıp)	5
3-Ö4	vermediğinden (yemediğinden), kentimizin (kendimizin), gölde (gölge), niçin (hiç), boynu (buynu), ileri (elleri), kentin (kendin)	7
4-Ö4	cephesindeydik (cephanesindeydik), cehennemi (cephanemi), çatışmadan (tartışmadan), yavaş (yapışmalar), getir (git)	5
5-Ö4	pençesinde (penceresinde), bu (bir), hem (hemen)	3
6-Ö4	-	0
7-Ö4	belli (beri)	1
8-Ö4	ufkunda (uğrunda), dalgaları (dağlarını), hoş (çok), gurur (çınar)	4
9-Ö4	yeryüzündeki (yüzyılındaki)	1
10-Ö4	devirde (evde), adetleri (adaletleri)	2

Tablo 31'e bakıldığında görülmektedir ki Ö1 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden bir tanesini yanlış okumuştur. "Finlandiya'dan" metninde 206 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizini yanlış okumuştur. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini yanlış okumuştur. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden iki tanesini yanlış okumuştur. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini yanlış okumamıştır. "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninde 216 kelime okumuştur. Bu kelimelerden iki tanesini yanlış okumuştur. "Ben Mustafa Kemal'im metninde 141 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini yanlış okumuştur. "1 Kişi=?" metninde 230 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üç tanesini yanlış okumuştur. "Hoca ve Üç Âlim" metninde 314 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini yanlış okumuştur.

Ö2 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden dokuz tanesini yanlış okumuştur. "Finlandiya'dan" metninde 238 kelime okumuştur. Bu

kelimelerden on beş tanesini yanlış okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 196 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altı tanesini yanlış okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birini yanlış okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizini yanlış okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini yanlış okumamıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 173 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beşini yanlış okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünü yanlış okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden bir tanesini yanlış okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini yanlış okumuştur.

Ö3 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. “Finlandiya’dan” metninde 218 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedi tanesini yanlış okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on ikisini yanlış okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünü yanlış okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünü yanlış okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini yanlış okumamıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 237 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini yanlış okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini yanlış okumuştur.

Ö4 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. “Finlandiya’dan” metninde 172 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beş tanesini yanlış okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 174 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini yanlış okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden beşini yanlış okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünü yanlış okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden hiçbirini yanlış okumamıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini yanlış okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünü yanlış okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden

birini yanlış okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden ikisini yanlış okumuştur.

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarında yaptıkları harf hataları aşağıdaki şekilde tablolaştırılmıştır. Öğrencinin kelimeyi okuyuş şekli parantez içinde verilmiştir.

Tablo 32. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları Harf Hataları

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası – Harf Hataları**	***f***
1-Ö1	basırım (basarım), başımda (başıma), oynaşır (oynarmış), kalıpdır (kalpdır), meylim (neylim), üzülen (üzen), elle (ele), omzumda (omuzda), atta (ata), kınayamam (kınarım), seğirttiğim (serittiğim), duyabilmiyorum (duyabiliyorum)	12
2-Ö1	başlarında (başlarda), birer (bir), bileti (bilet), üzerine (üzerinden), köprüden (köprülerden), serpiliyor (serpiyor), bitiminde (bitminde), görünüyor (görüyor), suya (suyla), göğsünde (gözünde), serpilmeye (serpmeye)	11
3-Ö1	kibirlenir (kabirlenir), kırk (kırık), girer (gider), niçin (nesin), olanları (onları), tez (zaten), dönmüş (döndü)	7
4-Ö1	teğmen (tağmen), yaralılar (yarlılar), biri (bir), istemiyorum (istiyorum)	4
5-Ö1	pençesinde (pençesine), kemirmekle (kemirerek)	2
6-Ö1	çocuklara (çocuklar)	1
7-Ö1	mezarlarını (mezarlarının), benziyon (benziyor), yaşlı (yaşı), gittik (gidiyor), açıp (açtı), ondan (onda), aradığını (aradığın), oğul (oğlu), adama (adam), insanımızdır (insanlarımızdır), ellerimle (ellerine)	11
8-Ö1	dağların (dağlara), uyanır (uyanan), martılarla (martılar)	3
9-Ö1	sanırdım (sanardım), arasından (arasında), şeyim (şeyden), benzetiyordum (benziyordu), etmekti (ettik), çıkınca (çıkan), eminim (emin), başımı (başına), bakardım (bakarım), ehemmiyetim (ehemmiyet)	10
10-Ö1	memleket (memlekete), meydanda (meydana), öğrenci (öğrenciler), alimin (alim), binip (bindiği), alimin (alim), eşeğini (eşeği), inanmıyorsanız (inanıyorsanız), sakalımın (sakalımda), kılları (kıllar), zekasına (zekâsı)	11
1-Ö2	sanırdım (sanardım), başımda (başımdan), kalıpdır (kalıplar), gittiğim (gittim), atta (ata), vurup (vurduk), duyabilmiyorum (duyabiliyorum), neylim (neyleyim), düşür (düşerek)	9
2-Ö2	ağaçların (ağaçlar), yolların (yollar), ağaçlarının (ağaçlarına), şemsiyelerinin (şemsiyenin), altına (altından), kızları (kızlar), önlerine (önlerinde), önlükler (önlükleri), lokantalara (lokantalar), kitabını (kitap), basamağa (basamak), birinin (birinci), boyacısı (boyalayıcısı), iş (işi), giyinmiş (giymiş), dizleri (dizi), parıldıyor (parlıyor), inanamadım (inanmış), gülüştük (gülüşürken), karşılaştığım (karşılaştığı), kızların (kızlar), durduklarına (durdukları), gösterişsiz (gösterişi), boyanmadığı (boyandığı)	24
3-Ö2	edecek (ederek), görürmüş (görmüş), delikanlıya (delikanlıyla), istemediğin (istediğin), paraya (para), duyduğunuzu (duyduğunuz), yapmamı (yapmam), girer (girerek), üşürüm (üşümüş), soğuğuna (soğuk), boyu (boyunca), annesine (annesi), geçmişmiş (geçmiş), kalmışmış (kalmıştı), altını (altın), rahatlarız (rahatlar)	16
4-Ö2	karşı (karı), olan (onları), çarpışmalar (rahatlamıştı), Avustralyalılar (Avustralya), sizleri (sizle), savaşlarına (savaşında), sürdürdüğü (sürdüğü), intibaları (intibalı), Arıburnu (Arburnu), siperler (siperle), kadardı (kadar), taraflar (tarafta), siperlerine (sipere), meydanındaydı (meydanında), tarafta (tarafımızda), inlemeler (inlemeleri), biri (bir), siperlerden (siperler), yüzbaşıyı (yüzbaşı), askerler (askerleri), birbirlerine (birbirleri), istemiyorum (istiyorum), varsa (var), diyorlar (diyor), sizin (size), diyordu (diyor)	26
5-Ö2	ben (benden), bulurum (bulunur), isteyene (isteyen), canına (canlı), farenin (fare), aslana (aslan), edebileceği (edeceği), günün (gün), birinde (bir), çıkayım (çıkmayı), derken (demiş), ağlar (ağ), kükremiş (kükreyip), usta (ustaya), iş (işte), kükremekle (kükremeyle), kemirmekle (kemirgen), dişlerini (dişleriyle), kopunca (koparınca)	19

6-Ö2	çocuklara (çocuklar), göklerde (göklerden), gözyaşlarıyla (gözyaşından)	3
7-Ö2	kadına (kadın), rastladık (rastlamıştı), inerek (inerken), neden (ne), topraklar (toprakların), nereden (nereye), köylerinden (köyden), alıverip (aldı), geldim (geldiğimde), isteğin (istediğin), kadının (kadın)	11
8-Ö2	hatunla (hatunda), uzanır (uzanan), Erzurum'u (Erzurum'da), sorun (sorulur), toprağını (toprağında), türküsünü (türkü), dağların (dağlarını), denince (deyince), içimden (içim), göklere (göklerde), yükselirim (yükseldim), gölünün (gölünden), kalesinin (kalesinden), coşkun (coşarım), salmışım (saldım), topraklarına (toprağına), mayısta (mayıs)	17
9-Ö2	yaşayanlara (yaşamlara), gelecek (gelecekte), nesillere de (nesillerde), etmiyor (ediyor), hayat (hayata), kendisini (kendisi), dünyaya (dünya), hastalandığımda (hastalığımda), arkadaşım (arkadaşlarım), yaptıran (yapmaları), satan (satma), tutan (tutanlar)	12
10-Ö2	onlara (onlar), ederler (eder), alimin (alim), söylerler (söyler), der (dedi), sorar (sordu), padişahın (padişah), sarayının (saraya), der (dedi), bunu (bu), sorar (sordu), inanmıyorsanız (inanmıyorsan), başlayın (başla), tarafa (tarafını), gelebilirsiniz (gel), gökteki (gökten)	16
1-Ö3	sanırdım (sanırım), basırım (basarım), başımda (başıma), omzumda (omuzda), gittiğim (gitmiş), atta (ata), duyabilmiyorum (duyabiliyorum), çocuğuyum (çocuğuyla), hevese (heves), gülürüm (gülüyorum), gençlikten (gençlikte), elle (ele), derine (derin), onlar (onlara)	14
2-Ö3	giyinmişler (giymişler), kızı (kız), yere (yer), gevezelik (gevzelik), bizi (biz), oraları (oralar), boşalan (boşlan), yıkandı (yıkandım), yolu (yol), yerlere (yerler), inceliği (inceliğini), kalbim (kalbi), yeniden (yeni), insanlara (insanları), anlatan (anlatmış)	15
3-Ö3	kulübeye (kulübe), edermiş (etmiş), onları (onlar), kendisine (kendi), görürmüş (görmüş), istemediğin (istediğin), canımsa (canım), dediğimi (dediğim), yapmamı (yapmış), istiyorsun (istiyor), kalırsan (kalırsa), olurum (olur), oğlunu (oğlu), iyice (iyiye), kadının (kadın), olmamış (olmuş), geçmişmiş (geçmiş), geçer (geç)	18
4-Ö3	Mehmetçiğe (Mehmetçik), savaşta (savaş), intibaları (intibalar), yüreğimde (yüreğime), siperler (siperin), kadardı (kadar), çatışmadan (çatışma), çekildiler (çekildikleri), meydanındaydı (meydandı), biri (bir), birbirlerine (birbirine), istemiyorum (istiyor), varsa (var), diyorlardı (diyorlar), komutan (komutanları), kızgınlıkla (kızgınla), getirin (getir), onu (o)	18
5-Ö3	canına (canı), yere (yer), kimin (kim), farenin (fare), aslana (aslan), iyilik (iyiliği), canını (canı), günün (gün), birinde (birbirinde), çıkayım (çıkmış), ormandan (ormanda), ağlar (ağların), dişlerini (dişleri), işletmeğe (işlemeye), kopunca (kopacağı)	15
6-Ö3	çocuklara (çocuklar), gözyaşlarıyla (gözyaşları), yazalım (yazılmış)	3
7-Ö3	bizi (biz), duyunca (duyacağını), çiğnetmedi (çiğnetmeyi), düştüm (düştü), dönerek (dönerken), insanımızdır (insanımızdan), kadının (kadın), yere (yer), fırlatıp (fırlattı), görülecek (görünce), insanı (insan), biri (bir), dolaş (doldu), ağlıyorlardı (ağlıyordu), onun (onunla)	15
8-Ö3	Çanakkale'de (Çanakkale), önlerinde (önlerde), cihana (cihan), toprağını (toprağına), gölünün (gölünde), martılarla (martıların)	6
9-Ö3	sınıfta (sınıfa), ışıklı (ışık), gibiydi (gibi), benzetiyordum (benzetiyorum), oluyordu (olurdu), balkonda (balkondan), derdim (derim), çıkınca (çıkacak), benimle (beni), dururdu (duruyordu), gökyüzündeki (gökyüzü), arasından (arasında), yaşlarımda (yaşlarımdan), beni (ben), etmiyormuş (ediyormuş), benim (beni), yaşlarımda (yaşlarda)	17
10-Ö3	yerlerdeki (yerlerde), alimlerle (alim), onlara (onlar), dünyasının (dünyasına), nüktedanlığın (nüktedanlığının), alimin (alim), eşeğine (eşeğinin), geleneğe (geleceğe), söylerler (söyleyerek), eşeğimin (eşeğim), yerdir (yerde), bunu (buna), oradan (orada), yıldızların (yıldızlar)	14
1-Ö4	sanırdım (sandım), basırım (basarım), derse (ders), atta (ata), duyabilmiyorum (duyabiliyorum), yaşımı (yaşına), dağa (dağda), ağaçlar (ağaçları), oynaşır (oynamış)	9

2-Ö4	ağaçların (ağaçlar), kenarında (kenarda), şemsiyelerinin (şemsiyelerin), altına (altında), kızlar (kız), önlükler (önlükleri), gazetesini (gazetenin), giyinmiş (giymiş), karşısına (karşıma), geçtim (geçmiş)	10
3-Ö4	komşusuyla (komşuyla), birisidir (birisiydi), paranı (parasını), sağlayacaktır (sağlayacak), çağırmış (çağırdı), kendini (kendisini), sabaha (sabah)	7
4-Ö4	sıcaklıkla (sıcaklıktan)	1
5-Ö4	kıyamamış (kıyamam)	1
6-Ö4	gözyaşlarıyla (gözyaşları), uçurtmalara (uçurtma), çocuklara (çocuklar), güneşe (güneş)	4
7-Ö4	kadına (kadın), attan (atan), nereden (nerede), mi (misin), topraklar (toprakların), köylerindenim (köylerindeyim), bittiği (bitti), kişiyi (kişi), geldimdi (gelmişti), duruyom (duruyorum), isteğin (istediğin)	11
8-Ö4	ellerim (elimi), söylerim (söyleyim), dağların (dağlarının), göklere (gökle), yükselirim (yüksel), kalesinin (kalenin), dalgaların (dalgalarının), doğarım (doğan)	8
9-Ö4	sanırdım (sanıyordum), sınıfta (sınıf), benzetirdim (benzetiliyordu), etmekti (etmeyi), yürürdüm (yürüdüm), dururdum (dururum), arkadaşımdı (arkadaşım), yerimde (yerime), derdim (dedim), ehemmiyetim (ehemmiyet), evrende (evren), insanın (insan), dünyadan (dünya), göstericiydiler (gösterecektiler)	14
10-Ö4	tartışırlar (tartışırlardı), dünyasının (dünyanın), sarayının (sarayı), alimin (alim), eşeğine (eşeğini), eşeğimin (eşeğim)	6

Tablo 32‘ye bakıldığında görülmektedir ki Ö1 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on iki tanesinde harf hatası yapmıştır. “Finlandiya’dan” metninde 206 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birinde harf hatası yapmıştır. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisinde harf hatası yapmıştır. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünde harf hatası yapmıştır. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden iki tanesinde harf hatası yapmıştır. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birinde harf hatası yapmıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 216 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on bir tanesinde harf hatası yapmıştır. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 141 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üç tanesinde harf hatası yapmıştır. “1 Kişi=?” metninde 230 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on tanesinde harf hatası yapmıştır. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 314 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on bir tanesinde harf hatası yapmıştır.

Ö2 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden dokuz tanesinde harf hatası yapmıştır. “Finlandiya’dan” metninde 238 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi dört tanesinde harf hatası yapmıştır. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 196 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altı tanesinde harf hatası yapmıştır. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi altısında harf hatası yapmıştır. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dokuzunu yanlış okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu

kelimelerden üçünde harf hatası yapmıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 173 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birinde harf hatası yapmıştır. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on yedisinde harf hatası yapmıştır. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on iki tanesinde harf hatası yapmıştır. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altısında harf hatası yapmıştır.

Ö3 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on dördünde harf hatası yapmıştır. “Finlandiya’dan” metninde 218 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beş tanesinde harf hatası yapmıştır. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on sekizinde harf hatası yapmıştır. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on sekizinde harf hatası yapmıştır. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beşinde harf hatası yapmıştır. ”Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden üçünde harf hatası yapmıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beşinde harf hatası yapmıştır. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısında harf hatası yapmıştır. “1 Kişi=?” metninde 237 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on yedi tanesinde harf hatası yapmıştır. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dördünde harf hatası yapmıştır.

Ö4 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden dokuzunda harf hatası yapmıştır. “Finlandiya’dan” metninde 172 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on tanesinde harf hatası yapmıştır. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 174 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisinde harf hatası yapmıştır. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birinde harf hatası yapmıştır. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birinde harf hatası yapmıştır. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünde harf hatası yapmıştır. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birinde harf hatası yapmıştır. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizinde harf hatası yapmıştır. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dördünde harf hatası yapmıştır. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısında harf hatası yapmıştır.

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin metinleri okurken yaptıkları telaffuz hataları incelendiğinde öğrencilerin metin okumalarında bu hatayı çoğu zaman yapmadıkları tespit

edilmiştir. Öğrencilerden Ö1 “r” sesini “y” şeklinde çıkarmaktadır. Bu da kelimeleri yanlış telaffuz etmesine sebep olmaktadır. Ö1 1. hafta okuduğu metinde geçen kâh sözcüğünü kah şeklinde telaffuz etmiştir. Ö1 4. hafta okuduğu metinde geçen hâlâ ve cehennemî sözcüklerini hala ve cehennemi olarak telaffuz etmiştir. Ö3 1. hafta okuduğu metinde geçen kâh sözcüğünü kah şeklinde telaffuz etmiştir. Diğer öğrenciler ise okumaları sırasında herhangi bir telaffuz hatası yapmamıştır.

İncelenen diğer bir okuma hatası ise öğrencilerin kelimeleri okurken heceleyerek okuma yapmasıdır. Bununla ilgili gözlem sonuçları aşağıdaki gibi tablolaştırılmıştır.

Tablo 33. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Metni Okurken “Heceleme” Yaptıkları Kelimeler

Hafta-Öğrenci	**Okuma Hatası - Heceleme**	***f***
1-Ö1	nezil, yaşımı, neylim, yürek, kopup, velvele, çocukluğuma, yiyerek	8
2-Ö1	biletçiler, lacivert, bunlar, terbiyeli, ellerine, gözüm, ilişti, gevezelik, etmeleri, Helsinki’nin, yerlerinden, derin, uzayıp, bitiminde, dağılan, musiki, zevkiyle, başım, sanki, yıkandı, köşelerine, kıyılarına, medeni, yükseğine, kalbim	25
3-Ö1	evlerinde, varlıklı, komşuları, varsıl, komşularının, eğlendirecek, insanlar, delikanlıya, bende, gereksinim, duyduğunuzu, biraz, üşürüm, düşünmüş, ayazına, gölün, titreye, boşuna, eline, bakmış, duruyor, düşünmüş	22
4-Ö1	anlattıkları, katılmış idim, tarafın, intibaları, sıcaklıkla, yüreğimde, kadardı, cehennemi, yavaş yavaş, feryatlar, inlemeler, siperlerden, biraz, gereği, cesareti, getirin	18
5-Ö1	dememeli, masalım, bulurum, isteyene, aslan, toprakla, kıyamamış, gitmemiş, bereket, fare, imdada, başlamış, ilmek, ağdan, öfkeden	15
6-Ö1	gözyaşlarıyla, barış, ulaşsın, şarkımız, yazalım, sevgili	6
7-Ö1	ondan, istediğimiz, buralara, defa, ediver, ellerini, bulacağım, dolu dolu, dönerek, heybesinden, beze, Atatürk’e, Gökçen, vefalı, buralara, şaşkına, değneği, ellerine, görülecek, manzaraydı, ağlıyordu, insanı, kurtarıcı, biri, kurtarılan, sarmaş, ineğimin, getirdim, beğendiğini, köşke, oradakilere, anamızı, burada, kendisine	35
8-Ö1	kartal, olurum, hatunla, destan, Sütçü İmam’a, çelik, olurum, kükrerim, karşı, tekmil, türküsünü, yalçın, Karadeniz’in, Bandırma, vapurunun, güneşle, doğarım, Türk’üm, maviliklerde, benliğimde, hürriyet, istiklal	22
9-Ö1	kurabiyesine, şeklini, etmekti, kocaman, elinden, gökyüzüne, misafirliğe, bahçe, ayda, mekik, dokurken, aniden, şaşırmazdı, dururdu, öğrendim, dünyanın, uydusuymuş, onları, bile, sıradan, önemsiz, ehemmiyetim, varlığım, haberdardım	24
10-Ö1	onlar, tartışılacak, şöhretli, araştırmaya, onlara, mizah, nüktedanlığın, hocayı, sarayının, yanı, iletildikten, asasını, geleneğe, adetleri, sohbetin, açarak, yerdir, şaşırarak, gökteki, sorar, eşeğimin, edebilirsin, sayabilirsiniz, olabilirsiniz, yıldızları, sormaktan, sakalımın, soru, bundan, nüktedanlığına, şaşırırlar, üstadın	32
1-Ö2	kocalıktır, basırım, kavurga, yiyerek, derse, nezil, yürek, arana, meylim, çocukluğuyum, gülürüm, kınayamam, kendim, yattım, uyku, görüm	16
2-Ö2	yeşil, dinleniyor, okuyor, güneşleniyor, lokantalar, yetişmiş, kendisine, lokantalara, kendi, gelir, gazetesini, görmedim, saygısız, belli, birinci, kenarında, iskemlesi, kundura, saçları, inanamadım, ağırbaşlı, dudaklarında, boyanmadığı	23

3-Ö2	kulübeye, varlığıyla, kibirlenir, onları, delikanlıya, istemediğin, düşünmüş, geçer	8
4-Ö2	Avustralya, cephesindeydik, siperle, feryatlar, inlemeler, getir, getirsin	7
5-Ö2	toprakla, oynuyormuş, incecik, ilmek, sabır, güçten, öfkeden, yaman	8
6-Ö2	oynaya, çocuklar, dünya, ıslanmış, olmasın, gelin	6
7-Ö2	Gazi, kadının, Ata'nın, bakarak, hafif, sesle, sabısı, sahibiyim, bekçisiyim, milletinin, malıdır, söyleyecek, başını, Sincan'ın, köylerindenim, yetiştiği, kavruk, birindeyim, bindirdi, gönderdi, harbinde, memleketi, gavurdan, durdum, böyle, vurup, duruyom	27
8-Ö2	kalkan, olurum, kükrerim, cihana, karşı, tekmil, söylerim, Bandırma, vapurunun, güvertesinde, benimle, düdüğünde, dalgalanır, sesinde, Samsun, ufkunda, dalgalarla, büyürüm, Türk'üm, gurur, duydum, kıvanç	22
9-Ö2	etmekle, eşimiz, kişidir, Farabi, Cemil, Meriç, Cahit, Zarifoğlu, insanlığa, olmasa, gönderen, sabahları, selamlaştığım, yetiştiren, etmez mi	16
10-Ö2	Hoca'nın, devirde, nüktedanlığın, tavsiye, düzenlenir, iletildikten, asasını, cevaplamaya, açarak, asasıyla, eşeğini	11
1-Ö3	nezil, seğirttiğim, neylim, yürektir, düşür, dağa, gönlümdeki, duygular, çocuğuyla, kınayamam, bazen, görüm, gençlikte, üzülen, yapışırız, yaşımız, geçtikçe, rişelerimiz, velvele, oynaşır, tırmanır, çocukluğuma	22
2-Ö3	biletçiler, kadındı, kostüm, kasketleri, bunlar, terbiyeli, birer, gözüm, ilişti, tiksinmedim, iğrenmedim, tramvay, Helsinki'nin, yerlerinden, oraları, düzgün, kayalık, kurulmuş, köprüden, geçerek, toprak, renkten, başım, döndü, güzelliğin, gerçek, ülkesine, ürperdim, göklerden, temiz, herkesin, toprağı, parklar, Finlinin, kimsesiz, köşelerine, kıyılarına, gezdik, dolaştık, atılmış, meyve, terbiyenin, bedii, duygunun, çıkmış, Finlerin, serpilmeye, yağmur, damlaları, döne döne, bıraktık	52
3-Ö3	kadınla, benzeyen, birlikte, yaşıyorlarmış, varlıklı, komşuları, komşu, varlığıyla, eğlendirecek, basit, delikanlıya, gereksinim, duyduğunuzu, sevinmiş, üşürüm, dondurucu, soğuğuna, aldırmamış, titreye, boşuna, kararınca, meraklanmış, oğlu, olanları, anlatmış, annesine, sabaha, zaten, gölde, bırakıp, dönmüş	31
4-Ö3	karşı, bahtiyarlığına, teğmen, olarak, yapan, anlattıkları, tanıdık, sevdik, Çanakkale, savaşlarına, teğmen, rütbesiyle, sürdürdüğü, edindiğim, intibalar, yüreğimde, Arıburnu, cephesindeydik, korkunç, çarpışmalar, oluyordu, silah, sesleri, kesilmişti, taraflar, yavaş, yaralıları, ölüler, feryatlar, inlemeler, yaralı, açıkta, imdat, kurtarın, gereği, komutan, getirsin, bağırıyor	38
5-Ö3	masalım, bulurum, bakmış, kıyamamış, güçten, öfkeden, bırakmış, gitmemiş, aklına, kurtarmış, kükremiş, durmuş, usta, yetişmiş, kükremekle, hakkından, hayır, sabır	18
6-Ö3	oynaya, ulaşsın, güneş ve aya, üstüne	6
7-Ö3	tövbe, isteyebilirim, vatanımızı, elinden, şehitlerimizin, mezarlarını, onlara, sayesinde, istediğimiz, buralara, görmek, görmeden, gözlerim, ediver, Paşa'yı, olmuştu, duygulandığı, belliydi, görüyorsun, Gökçen, işte, bizim, köylüm, vefalı, anamdır, yaşlı, anacığım, gökte, aradığını, rüyalarını, süsleyen, buralara, karşında, değneği, ellerine, sarıldı, manzaraydı, ikisi, ağlıyordu, kurtarıcı, kurtarılan, yaşlı, Ata'nın	43
8-Ö3	İmam'a, ufkunda, çelik, kalkan, kükrerim, sönmeyen, tekmil, türküsünü, yalçın, denizlerin, denince, kanat, açmak, geçer, göklere, ihtişamı, Karadeniz'in, güvertesinde, benimle, yüreğim, düdüğünde, dalgaların, güneşle, ufkundan, dalgalarla, salmışım, Anadolu, topraklarına, mayısta, büyürüm, Türk'üm, kıvanç, maviliklerde, tutuşur, benliğimde	35
9-Ö3	sanırdım, sınıfa, bazen, oluyordu, etmekti, balkonda, gökyüzüne, bakıp, işte, bakardım, inip, dokurken, şaşırtmak, oyuncağımı, arkada, şimdi, kendimle, belirgin, özeldim, değerliydim, eminim, mühim, onlu, öğrendim, dünyanın, uydusuymuş, gökyüzünde, gezegenler, gözlerim, göremiyormuş, olduğumu, anlamıştım, üzülmüştüm, önemsiz, kendimi, kişiydim, ehemmiyetim, kaybolmuş, kocaman, evrende, varlığım, yirmili, insanın, haberdardım	44
10-Ö3	memleket, gezdikleri, türlü, tartışırlar, düşer, tartışılacak, şöhretli, araştırmaya, başlarlar, mizah, nüktedanlığın, ederler, padişahın, sarayının,	36

	düzenlenir, haber, iletildikten, asasını, alarak, gelir, uyarak, edilir, başında, hocaya, cevaplamaya, açarak, neresidir, asasıyla, biliyorsun, inanmıyorsanız, ölçmeye, gelebilirsiniz, şaşırarak, çekilir, gökteki, yıldızların	
1-Ö4	kocalıktır, kavurga, nezil, arana, gönlümdeki, yapışırız, yaşımız, geçtikçe, rişelerimiz, odur, velvele, tırmanır, çocukluğuma	13
2-Ö4	Helsinki'yi, şemsiyelerin, konmuş, masalarda, yetişmiş, önlükler, insanı, açar, saygısız, görmedim, basamağa, iskemlesine, boyacısı, bebekleşiyor	14
3-Ö4	komşusuyla, iddiayı, yetimin, kalmasına, sözünde, vermediğini, varsıl, haklı, bükük, yine, beni, biraz, üzülme, yavrum, yan, buyur, varlıklı, yargıcı, kentin, buyur	20
4-Ö4	savaşında, teğmen, Avustralyalılar, Gelibolu'da, tanıdık, rütbesiyle, tarafın, mertçe, sürdürdüğü, Arıburnu, taraflar, çekildiler, kalmış, siperlerden, komutan	15
5-Ö4	masalım, başka, bulurum, isteyene, yürekliymiş, edebileceği, çıkayım, bereket, kemirmekle, incecik, hakkından, kopunca, güçten	13
6-Ö4	açın, ulaşsın, yazalım, sevgili	4
7-Ö4	rastladık, duralayıp, sabısı, sahibiyim, milletinin, buranın, söyleyecek, Sincan'ın, köylerindenim, otun, kavruk, mıhtar, Ankara'ya, gönderdi, başını, ağrıttım, harbinde, gavurdan, kurtaran, ölmeyeyim, alıverip, giceleyin, bilemediğimden, birden	24
8-Ö4	Anafartalar'da, kartal, önlerinde, uzanır, kalkan, kükrerim, karşı, volkan, tekmil, türküsünü, ihtişamı, Bandırma, vapurunun, güvertesinde, millet, vapur, ufkundan, dalgalarla, misali, büyürüm, maviliklerde, benliğimde, hürriyet, istiklal	24
9-Ö4	ilkokul, ışıklı, gibiydi, bakıp, babamın, bakardım, bahçe, kapısına, benimle, mekik, dokurken, şaşırmazdı, özeldim, mühim, dünyanın, acı, dahası, göremiyormuş, ufacık, sıradan, hissetmiştim, ehemmiyetim, olabilirdi, yirmili, olabileceğinden, haberdardım, olanlar	27
10-Ö4	memleket, yerlerdeki, yolları, Hoca'nın, şehirde, oturup, tartışılacak, şöhretli, başlarlar, nüktedanlığın, sultanı, günlerden, iletildikten, uyarak, edilir, âlimin, sorunuz, ayağının, bastığı, nereden, inanmıyorsanız, gökteki	22

Tablo 33'e bakıldığında görülmektedir ki Ö1 "Yaştan Gileyliyim" isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden sekiz tanesini heceleyerek okumuştur. "Finlandiya'dan" metninde 206 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi beşini heceleyerek okumuştur. "Ak Sakallı Bilge Dede" metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi ikisini heceleyerek okumuştur. "Türk Askerinin Cesareti" metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on sekizini heceleyerek okumuştur. "Aslanla Fare" metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on beş tanesini heceleyerek okumuştur. "Bir Dünya Bırakın" metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını heceleyerek okumuştur. "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninde 216 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz beş tanesini heceleyerek okumuştur. "Ben Mustafa Kemal'im" metninde 141 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi iki tanesini heceleyerek okumuştur. "1 Kişi=?" metninde 230 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi dört tanesini heceleyerek okumuştur. "Hoca ve Üç Âlim" metninde 314 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz iki tanesini heceleyerek okumuştur.

Ö2 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden on altı tanesini heceleyerek okumuştur. “Finlandiya’dan” metninde 238 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi üç tanesini heceleyerek okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 196 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekiz tanesini heceleyerek okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 152 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini heceleyerek okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizini heceleyerek okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını heceleyerek okumuştur. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 173 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi yedisini heceleyerek okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yirmi ikisini heceleyerek okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on altı tanesini heceleyerek okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birini heceleyerek okumuştur.

Ö3 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden yirmi ikisini heceleyerek okumuştur. “Finlandiya’dan” metninde 218 kelime okumuştur. Bu kelimelerden elli iki tanesini heceleyerek okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 207 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz birini heceleyerek okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz sekizini heceleyerek okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on sekizini heceleyerek okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını heceleyerek okumuştur. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden kırk üçünü heceleyerek okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz beşini heceleyerek okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 237 kelime okumuştur. Bu kelimelerden kırk dört tanesini heceleyerek okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden otuz altısını heceleyerek okumuştur.

Ö4 “Yaştan Gileyliyim” isimli metinde 117 kelime okumuştur. Okuduğu kelimelerden dokuzunu heceleyerek okumuştur. “Finlandiya’dan” metninde 172 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on tanesini heceleyerek okumuştur. “Ak Sakallı Bilge Dede” metninde 174 kelime okumuştur. Bu kelimelerden yedisini heceleyerek okumuştur. “Türk Askerinin Cesareti” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini heceleyerek okumuştur. “Aslanla Fare” metninde 109 kelime okumuştur. Bu kelimelerden birini heceleyerek okumuştur. “Bir Dünya Bırakın” metninde 79 kelime okumuştur. Bu kelimelerden dördünü

heceleyerek okumuştur. “Gazi’yi Görmeye Gelen Ana” metninde 163 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on birini heceleyerek okumuştur. “Ben Mustafa Kemal’im” metninde 128 kelime okumuştur. Bu kelimelerden sekizini heceleyerek okumuştur. “1 Kişi=?” metninde 149 kelime okumuştur. Bu kelimelerden on dördünü heceleyerek okumuştur. “Hoca ve Üç Âlim” metninde 166 kelime okumuştur. Bu kelimelerden altısını heceleyerek okumuştur.

Tablo 34. Kelime Düzeyinde Yapılan Okuma Hataları

Okuma Hatası	**Ö1**	**Ö2**	**Ö3**	**Ö4**	**Toplam**
Atlayıp Geçme	44	6	74	15	139
Ekleme	12	5	1	0	18
Tekrar Etme	137	76	70	82	365
Yanlış Sözcük Okuma	36	70	42	30	178
Harf Hatası	72	153	135	71	431
Heceleme	207	144	325	176	852

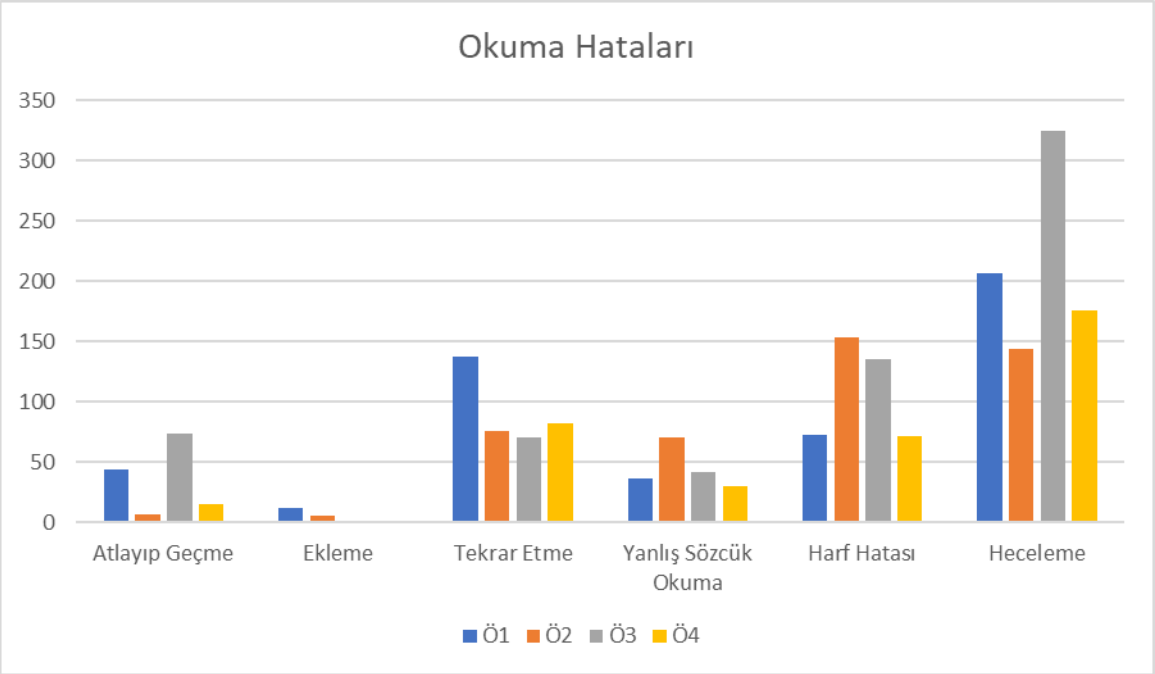

Şekil 4. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptığı Okuma Hataları

Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin kelime düzeyinde yaptıkları okuma hataları karşılaştırıldığında yukarıdaki tabloda ve grafikte de görülmektedir ki en fazla yapılan okuma hatası hecelemedir. Hecelemeyi sırasıyla harf hatası, tekrar etme, yanlış sözcük okuma, atlayıp geçme ve ekleme takip etmektedir. Okuma hatalarından ters çevirme ise okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencileri tarafından 10 hafta boyunca okunan metinlerde hiç yapılmamıştır. Telaffuz hatalarının ise oldukça az yapıldığı gözlenmiştir.

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin metni okurken noktalama işaretlerine genelde dikkat etmedikleri tespit edilmiştir. Okuma güçlüğü çeken öğrenciler noktalama işaretlerinde uygun duraklamalar yapmamaktadır. Bu da metnin anlamını bozmaktadır. Ö1 9. haftada okuduğu "1 Kişi=?" isimli metindeki "…oluyordu. Bazen de…" kısmını "…oluyordu bazen de" şeklinde sanki nokta yokmuş gibi okumuştur. Benzeri durumlar metnin tamamına yansımaktadır. Ö1 7. haftada okuduğu "Gaziyi Görmeye Gelen Ana" metninde geçen "…bu. İkisi… "kısmını "…bu ikisi…" şeklinde sanki nokta yokmuş gibi okumuştur. Ö2 4. hafta okuduğu "Türk Askerinin Cesareti metninde" "…getirsin! Askerler…" kısmını "…getirsin askerler…" şeklinde sanki ünlem işareti yokmuş gibi okumuştur. Ö2 9. hafta okuduğu "1 Kişi=?" isimli metindeki "…ben. Çok değerliydim…" bölümünü "…ben çok değerliydim…" şeklinde sanki nokta yokmuş gibi okumuştur. Ö3 2. hafta okuduğu "Finlandiya'dan" metnindeki "…candan gülüştük… Kendi kendime sordum…" bölümünü "…candan gülüştük… Kendi kendime. Sordum…" şeklinde sanki nokta varmış gibi duraklayarak okumuştur. Ö3 3. hafta okuduğu "Ak Sakallı Bilge Dede" metnindeki "…soğanlar toplatmış. Avlunun bir köşesine…" bölümünü "…soğanlar toplatmış avlunun bir köşesine…" şeklinde nokta yokmuş gibi okumuştur. Ö4 3. hafta okuduğu "Ak Sakallı Bilge Dede" metnindeki "…diye sormuş. Varsıl komşu, kendini şöyle…" bölümünü "…diye sormuş varsıl komşu kendini…" şeklinde sanki nokta ve virgül yokmuş gibi okumuştur. Ö4 5. hafta okuduğu "Aslanla Fare" isimli metinde "…canını kurtarmış. Günün birinde aslan…" kısmını "…canını kurtarmış günün birinde aslan…" şeklinde sanki nokta yokmuş gibi okumuştur. Bahsedilen şekillerde yapılan noktalama işaretlerine dikkat etmeme hatası öğrencilerin hepsinde ve okunan metinlerin genelinde gözlemlenmiştir. Hepsine yer vermek mümkün olmadığından yapılan hatalar örneklendirilmiştir.

Tablo 35. Ö1'in Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler

Hafta	Okunan Metin	Parmakla Takip
1	Yaştan Gileyliyim	Yaptı
2	Finlandiya'dan	Yaptı
3	Ak Sakallı Bilge Dede	Yaptı
4	Türk Askerinin Cesareti	Yaptı
5	Aslanla Fare	Yaptı
6	Bir Dünya Bırakın	Yaptı
7	Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	Yaptı
8	Ben Mustafa Kemal'im	Yaptı
9	1 Kişi=?	Yaptı
10	Hoca ve Üç Âlim	Yaptı

Tablo 35'te görüldüğü üzere Ö1 on hafta boyunca okuduğu bütün metinlerde parmakla takip yapmıştır.

Tablo 36. Ö2'nin Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler

Hafta	Okunan Metin	Parmakla Takip
1	Yaştan Gileyliyim	Yaptı
2	Finlandiya'dan	Ara ara yaptı
3	Ak Sakallı Bilge Dede	Yapmadı
4	Türk Askerinin Cesareti	Yaptı
5	Aslanla Fare	Yapmadı
6	Bir Dünya Bırakın	Yapmadı
7	Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	Yapmadı
8	Ben Mustafa Kemal'im	Yapmadı
9	1 Kişi=?	Yaptı
10	Hoca ve Üç Âlim	Yaptı

Tablo 36'da görüldüğü üzere Ö2 on hafta boyunca yaptığı okumaların beş tanesinde parmakla takip yapmamıştır. Yaptığı okumaların dört tanesinde parmakla takip yaparken bir okumasında da ara ara parmakla takip yapmıştır.

Tablo 37. Ö3'ün Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler

Hafta	Okunan Metin	Parmakla Takip
1	Yaştan Gileyliyim	Yaptı
2	Finlandiya'dan	Yaptı
3	Ak Sakallı Bilge Dede	Yapmadı
4	Türk Askerinin Cesareti	Yapmadı
5	Aslanla Fare	Yaptı
6	Bir Dünya Bırakın	Yapmadı
7	Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	Yapmadı
8	Ben Mustafa Kemal'im	Yapmadı
9	1 Kişi=?	Ara ara yaptı
10	Hoca ve Üç Âlim	Yaptı

Tablo 37'de görüldüğü üzere Ö3 on hafta boyunca yaptığı okumaların dört tanesinde parmakla takip yapmıştır. Yaptığı okumaların beş tanesinde ise parmakla takip yapmamıştır. Ö3 bir okumasında ise ara ara parmakla takip yapmıştır.

Tablo 38. Ö4'ün Okumalarında Yaptığı Parmakla Takipler

Hafta	Okunan Metin	Parmakla Takip
1	Yaştan Gileyliyim	Yaptı
2	Finlandiya'dan	Yapmadı
3	Ak Sakallı Bilge Dede	Yaptı
4	Türk Askerinin Cesareti	Yaptı
5	Aslanla Fare	Yaptı

6	Bir Dünya Bırakın	Yaptı
7	Gazi'yi Görmeye Gelen Ana	Yapmadı
8	Ben Mustafa Kemal'im	Yaptı
9	1 Kişi=?	Yapmadı
10	Hoca ve Üç Âlim	Yaptı

Tablo 38'de görüldüğü üzere Ö4 on hafta boyunca yaptığı okumaların yedi tanesinde parmakla takip yapmıştır. Yaptığı okumaların üç tanesinde ise parmakla takip yapmamıştır.

3.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Bu tez çalışmasının üçüncü araştırma problemi "Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumasına sınıfın tepkisi nedir?" şeklinde belirlenmiştir. Bu araştırma problemine yanıt bulmak amacıyla araştırmacı tarafından on haftalık gözlem notlarından oluşturulan kodlar ve temalar Tablo 39'da görülmektedir.

Tablo 39. Ö1'in Okumalarına Sınıfın Tepkisi

Tema	**Kod**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**Top.**
Sıkılma	Farklı şeylerle meşgul olma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	9
	Okumak için parmak kaldırma	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
	Metni sessizce kendi okuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Arkadaşının okumasını istememe	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-	2
Okumaya Tepki	Hızlı olmasını isteme	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
	Yüksek sesle okumasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Takip etmeme	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	6
	Yanlış okumaları düzeltme	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	9

Tablo 39'da görüldüğü üzere Ö1'in okumasına arkadaşları, sıkılma temasının farklı şeylerle meşgul olma koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *(Ö1'in okumasını takip etmek*

yerine kalemlikleriyle oynayanlar var. Alan notları-4. Hafta-Okunan Metnin Adı: Türk Askerinin Cesareti. Sınıfta birbiriyle konuşanlar gürültüye sebep oluyor. Alan notları-6. Hafta-Okunan Metnin Adı: Bir Dünya Bırakın.) Ö1'in okumasına arkadaşları, sıkılma temasının okumak için parmak kaldırma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *(Ö1'in okuması bitmeden sınıftan okumak için parmak kaldıranlar var. Alan notları-5. Hafta-Okunan Metnin Adı: Aslanla Fare.)* Ö1'in okumasına arkadaşları, sıkılma temasının metni sessizce kendi okuma koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö1'in okumasına arkadaşları, sıkılma temasının arkadaşının okumasını istememe koduna ilişkin iki davranış sergilemiştir *(Öğretmen okuması için Ö1'e söz verdiğinde sınıftan "Offf!" sesleri yükseliyor-Alan notları-4. Hafta-Okunan Metnin Adı: Türk Askerinin Cesareti.)* Ö1'in okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının hızlı olmasını isteme koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *(Arkadaşlarından "Biraz daha hızlı okusana" sesleri yükseliyor. Alan notları-7. Hafta-Okunan Metnin Adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana.)* Ö1'in okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının yüksek sesle okumasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö1'in okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının takip etmeme koduna ilişkin altı davranış sergilemiştir. *(27 kişilik sınıfta sadece yedi öğrenci arkadaşının okumasını takip ediyor. Alan notları-5. Hafta-Okunan Metnin Adı: Aslanla Fare.*) Sınıfın bir kısmı arkadaşının okumasını takip ederken bir kısmı başka şeylerle meşgul oluyor. *(Alan notları-6. Hafta-Okunan Metnin Adı-Bir Dünya Bırakın.*) Ö1'in okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının yanlış okumaları düzeltme koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *(Ö1'in yanlış okuduğu kelimeleri arkadaşları düzeltiyor. Alan notları-10. Hafta-Okunan Metnin Adı: Hoca ve Üç Âlim.)*

Tablo 40. Ö2'nin Okumalarına Sınıfın Tepkisi

Tema	**Kod**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**Top.**
Sıkılma	Farklı şeylerle meşgul olma	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	8
	Okumak için parmak kaldırma	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
	Metni sessizce kendi okuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Arkadaşının okumasını istememe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Okumaya Tepki	Hızlı olmasını isteme	-	+	-	+	-	+	-	+	-	-	4
	Yüksek sesle okumasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Takip etmeme	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	5
	Yanlış okumaları düzeltme	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	9

Tablo 40'da görüldüğü üzere Ö2'in okumasına arkadaşları, sıkılma temasının farklı şeylerle meşgul olma koduna ilişkin sekiz davranış sergilemiştir. *(Ö2'nin okumasını takip etmek yerine gürültü yapıyorlar, birbirleriyle konuşuyorlar. Alan notları-3. Hafta-Okunan Metnin Adı: Ak Sakallı Bilge Dede.)* Arkadaşlarının telaffuz yanlışları sonrası sınıf gülüyor. *(Alan notları-7. Hafta-Okunan Metnin Adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana.)* Ö2'nin okumasına arkadaşları, sıkılma temasının okumak için parmak kaldırma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *(Ö2'in okuması bitmeden sınıftan okumak için parmak kaldıranlar var. Alan notları-5. Hafta-Okunan Metnin Adı: Aslanla Fare.)* Ö2'nin okumasına arkadaşları, sıkılma temasının metni sessizce kendi okuma koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö2'nin okumasına arkadaşları, sıkılma temasının arkadaşının okumasını istememe koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö2'nin okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının hızlı olmasını isteme koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *(Arkadaşları Ö2'nin daha hızlı okumasını istiyor. Alan notları-2. Hafta-Okunan Metnin Adı: Finlandiya'dan.)* Ö2'nin okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının yüksek sesle okumasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö2'nin okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının takip etmeme koduna ilişkin beş davranış sergilemiştir. *(Sınıfta Ö2'nin okumasını takip eden ve etmeyen arkadaşları var. Alan notları-10. Hafta-Okunan Metnin Adı: Hoca ve Üç Âlim.* Sınıfın bir kısmı arkadaşının okumasını takip etmek yerine gürültü yapıyor. (*Alan notları-1. Hafta- Okunan Metnin Adı- Yaştan Gileyliyim.)* Ö2'in okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının yanlış okumaları düzeltme koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. *(Ö2'nin okuması sırasında sınıf sık sık düzeltmeler yapıyor. Alan notları-9. Hafta-Okunan Metnin Adı:1 Kişi=?)*

Tablo 41. Ö3'ün Okumalarına Sınıfın Tepkisi

Tema	Kod	1. H	2. H	3. H	4. H	5. H	6. H	7. H	8. H	9. H	10. H	Top.
Sıkılma	Farklı şeylerle meşgul olma	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	8
	Okumak için parmak kaldırma	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	1
	Metni sessizce kendi okuma	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	1
	Arkadaşının okumasını istememe	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	1
Okumaya Tepki	Hızlı olmasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Yüksek sesle okumasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Takip etmeme	+	-	-	-	+	+	-	-	-	+	4
	Yanlış okumaları düzeltme	+	+	-	+	-	-	+	+	+	+	6

Tablo 41'de görüldüğü üzere Ö3'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının farklı şeylerle meşgul olma koduna ilişkin sekiz davranış sergilemiştir. *(Ö1'in okumasını takip etmek yerine kitap, kalem, oyuncakla oynayanlar var. Alan notları-10. Hafta-Okunan Metnin Adı: Hoca ve Üç Âlim. Sınıfta birbiriyle konuşanlar var. Alan notları-9. Hafta-Okunan Metnin Adı:1 Kişi=?).* Ö3'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının okumak için parmak kaldırma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *(Ö3'ün okuması bitmeden sınıftan okumak için parmak kaldıranlar var. Alan notları-6. Hafta-Okunan Metnin Adı: Bir Dünya Bırakın.)* Ö3'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının metni sessizce kendi okuma koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *(Ö3 metni okurken sınıfta bazı arkadaşları metni sessiz okuma yöntemiyle kendi kendine okuyor. Alan notları-4. Hafta-Okunan Metnin Adı: Türk Askerinin Cesareti.)* Ö3'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının arkadaşının okumasını istememe koduna ilişkin bir davranış sergilemiştir. *(Öğretmen okuması için Ö3'e söz verdiğinde sınıftan "Yaaa!" sesleri yükseliyor-Alan notları-9. Hafta-Okunan Metnin Adı: 1 Kişi=?)* Ö3'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının hızlı olmasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö3'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının yüksek sesle okumasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö3'ün

okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının takip etmeme koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *(Ö3 okuma yaparken takip etmeyenler sınıfta çoğunlukta. Alan notları-6. Hafta-Okunan Metnin Adı: Bir Dünya Bırakın. Öğretmenin "Arkadaşınızı takip edin." uyarılarına rağmen takip etmek istemeyenler var. Alan notları-3. Hafta-Okunan Metnin Adı-Gazi'yi Görmeye Gelen Ana.)* Ö3'ün okumasına arkadaşları okumaya tepki temasının yanlış okumaları düzeltme koduna ilişkin altı davranış sergilemiştir. *(Ö3'ün yanlış okuduğu kelimeleri arkadaşları düzeltiyor. Alan notları-2. Hafta-Okunan Metnin Adı: Finlandiya'dan.)*

Tablo 42. Ö4'ün Okumalarına Sınıfın Tepkisi

Tema	**Kod**	**1. H**	**2. H**	**3. H**	**4. H**	**5. H**	**6. H**	**7. H**	**8. H**	**9. H**	**10. H**	**Top.**
Sıkılma	Farklı şeylerle meşgul olma	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	9
	Okumak için parmak kaldırma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Metni sessizce kendi okuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Arkadaşının okumasını istememe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Okumaya Tepki	Hızlı olmasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Yüksek sesle okumasını isteme	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	Takip etmeme	-	-	+	-	-	+	+	-	+	-	4
	Yanlış okumaları düzeltme	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10

Tablo 42'de görüldüğü üzere Ö4'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının farklı şeylerle meşgul olma koduna ilişkin dokuz davranış sergilemiştir. (Ö4'ün okumasının uzun sürmesinden sınıfın rahatsız olduğu görülüyor. Sınıf Ö4'ün okuması sırasında gürültü yapıyor. *(Alan notları-1. Hafta-Okunan Metnin Adı: Yaştan Gileyliyim. Sınıfta kalem, silgi, kitap sayfalarıyla meşgul olanlar var. Alan notları-5. Hafta-Okunan Metnin Adı: Aslanla Fare.)* Ö4'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının okumak için parmak kaldırma koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö4'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının metni sessizce kendi okuma koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö4'ün okumasına arkadaşları, sıkılma temasının arkadaşının okumasını istememe koduna ilişkin davranış

sergilememiştir. Ö4'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının hızlı olmasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö4'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının yüksek sesle okumasını isteme koduna ilişkin davranış sergilememiştir. Ö4'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının takip etmeme koduna ilişkin dört davranış sergilemiştir. *(Ö4 okuma yaparken arkadaşları onu takip etmiyor. Alan notları-7. hafta-Okunan Metnin Adı: Gazi'yi Görmeye Gelen Ana. Sınıfın bir kısmı Ö4'ün okumasını takip ederken bir kısmı takip etmeyip birbiriyle konuşuyor. Alan notları-9. hafta-Okunan Metnin Adı-1 Kişi=?)* Ö4'ün okumasına arkadaşları, okumaya tepki temasının yanlış okumaları düzeltme koduna ilişkin on davranış sergilemiştir. *(Ö4'ün yanlış okuduğu kelimeleri arkadaşları düzeltiyor. Alan notları-2. hafta-Okunan Metnin Adı: Finlandiya'dan. Ö4'ün okuması sırasında yaptığı kelime hataları birkaç arkadaşı tarafından düzeltiliyor. Alan notları-8. hafta-Okuna Metnin Adı-Ben Mustafa Kemal'im.)*

3.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Bu çalışmanın dördüncü araştırma sorusu "Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin ders kitaplarındaki okuma etkinlikleri nasıldır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu araştırma sorusunu yanıtlamak amacıyla öğrencilerin ders kitaplarından okuma anlama etkinliklerine ilişkin görüntüler alınmıştır. Alınan görüntüler analiz edilmiştir.

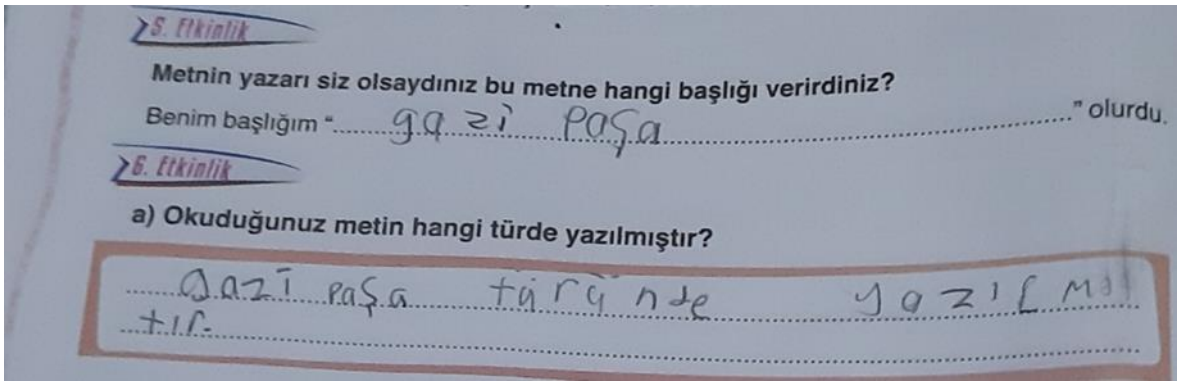
5. Etkinlik

Metnin yazarı siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?

Benim başlığım "gazi paşa" olurdu.

6. Etkinlik

a) Okuduğunuz metin hangi türde yazılmıştır?

gazi paşa türünde yazılmıştır.

Şekil 5. Ö1'in Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilerle yapılan çalışmanın yedinci haftasında öğrencilere okutulan "Gazi'yi Görmeye Gelen Ana" metninin ders kitabındaki etkinliklerinden alınmıştır. Beşinci etkinliğe cevap olarak verilen "Gazi Paşa" başlığı metnin içeriğini kapsayan bir başlık değildir. Altıncı etkinlikte ise metnin türü doğru olarak yazılamamıştır. Ö1 okuma anlama kazanımlarından metnin içeriğine göre başlık bulmayı ve okuduğu metnin türünü ayırt etmeyi gerektiren kazanımlara erişememiştir.

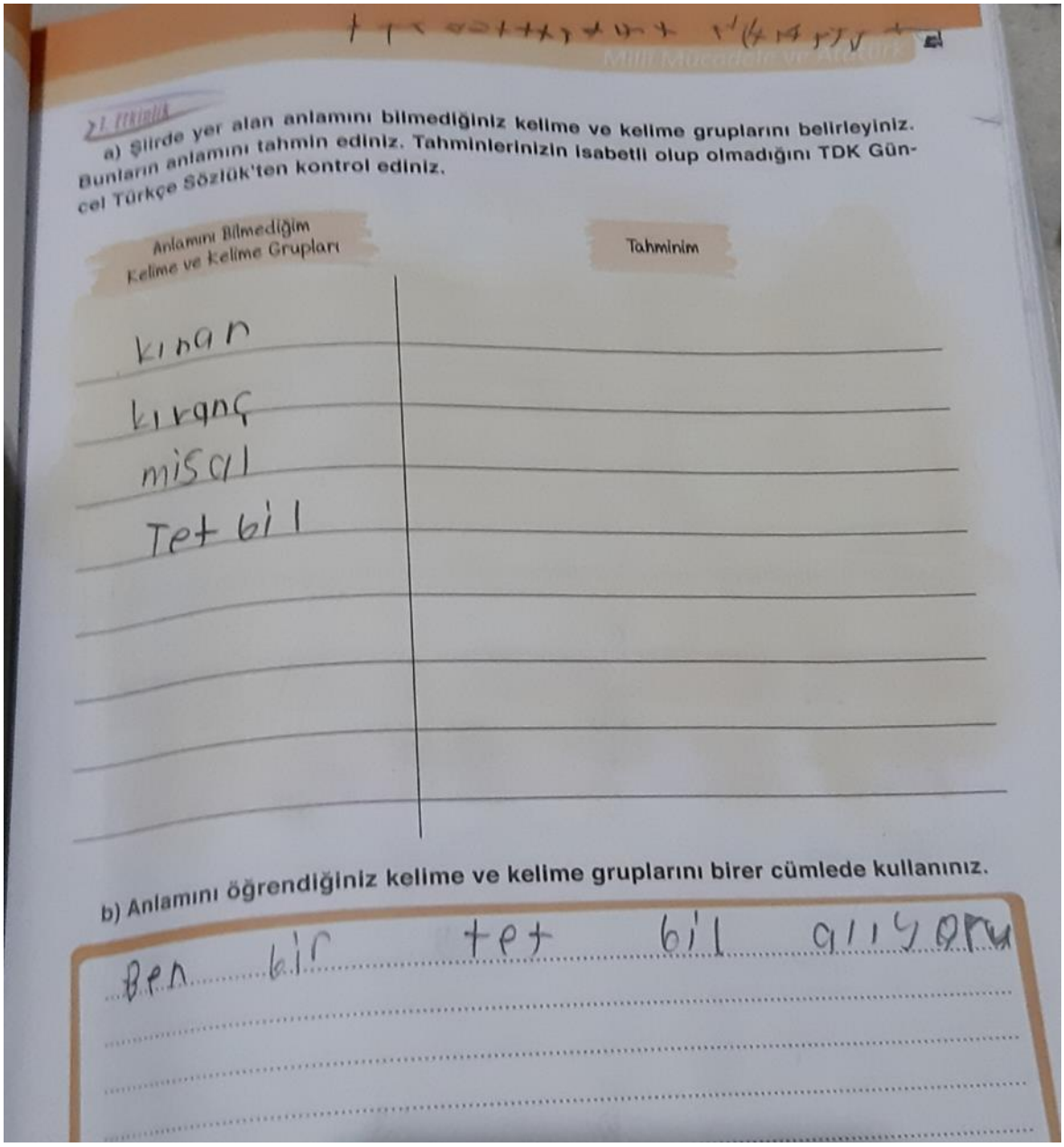

21. Etkinlik

a) Şiirde yer alan anlamını bilmediğiniz kelime ve kelime gruplarını belirleyiniz. Bunların anlamını tahmin ediniz. Tahminlerinizin isabetli olup olmadığını TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten kontrol ediniz.

Anlamını Bilmediğim Kelime ve Kelime Grupları	Tahminim
kınan	
kıvanç	
misal	
Tet bil	

b) Anlamını öğrendiğiniz kelime ve kelime gruplarını birer cümlede kullanınız.

Ben bir tet bil alıyorum

Şekil 6. Ö1'in Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Ben Mustafa Kemal'im" adlı metnin ders kitabındaki etkinliklerinden alınmıştır. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder, kazanımına yönelik bu etkinlikte Ö1 bilmediği kelimelerin anlamını tahmin edememiş ve bu kelimelerle cümle kuramamıştır.

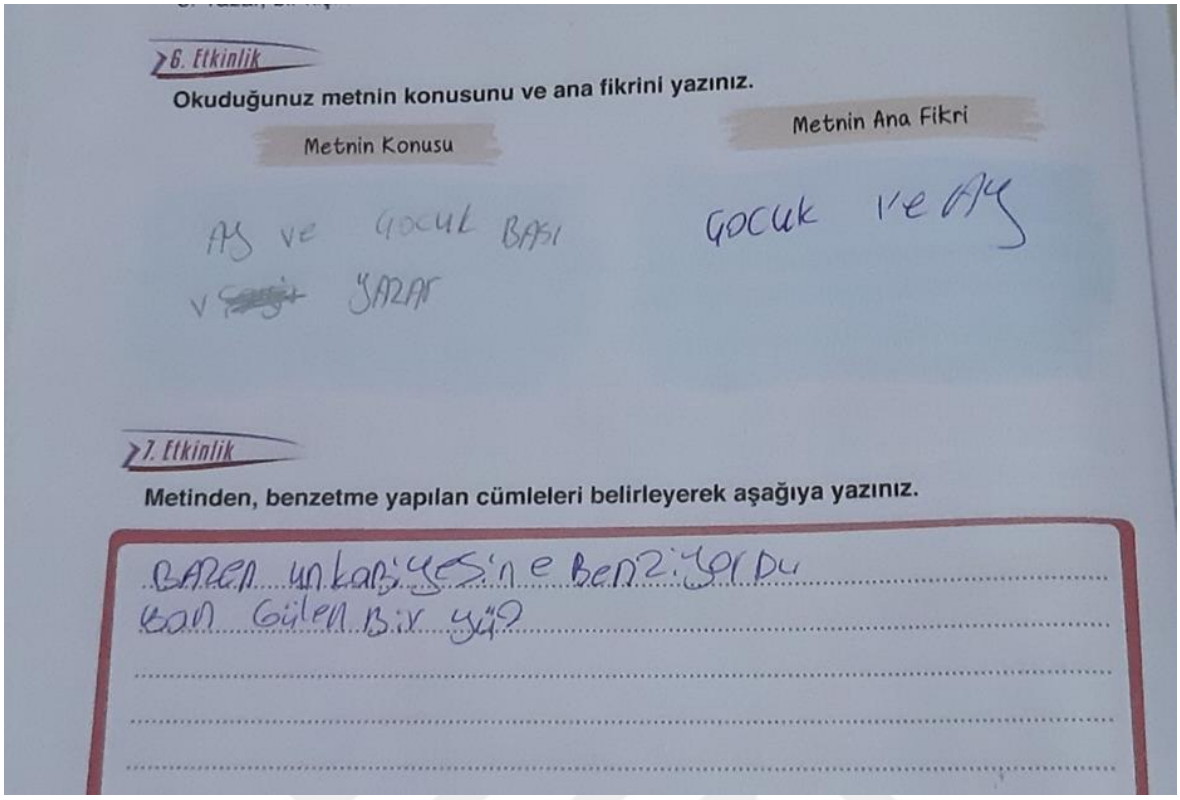

6. Etkinlik

Okuduğunuz metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

Metnin Konusu	Metnin Ana Fikri
AY ve GOCUK BASI V YAZAR	GOCUK ve AY

7. Etkinlik

Metinden, benzetme yapılan cümleleri belirleyerek aşağıya yazınız.

BAZEN un kabiyesine benziyordu
kan Gülen bir yüz

Şekil 7. Ö2'nin Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü "1 Kişi=?" metninin ders kitabındaki etkinliklerinden alınmıştır. Etkinlikler okuma anlama kazanımlarından "Metnin konusunu ve ana fikrini bulur." ile "Metindeki söz sanatlarını tespit eder." kazanımlarına yöneliktir. Ö2 etkinlikteki soruları yanlış cevaplamıştır.

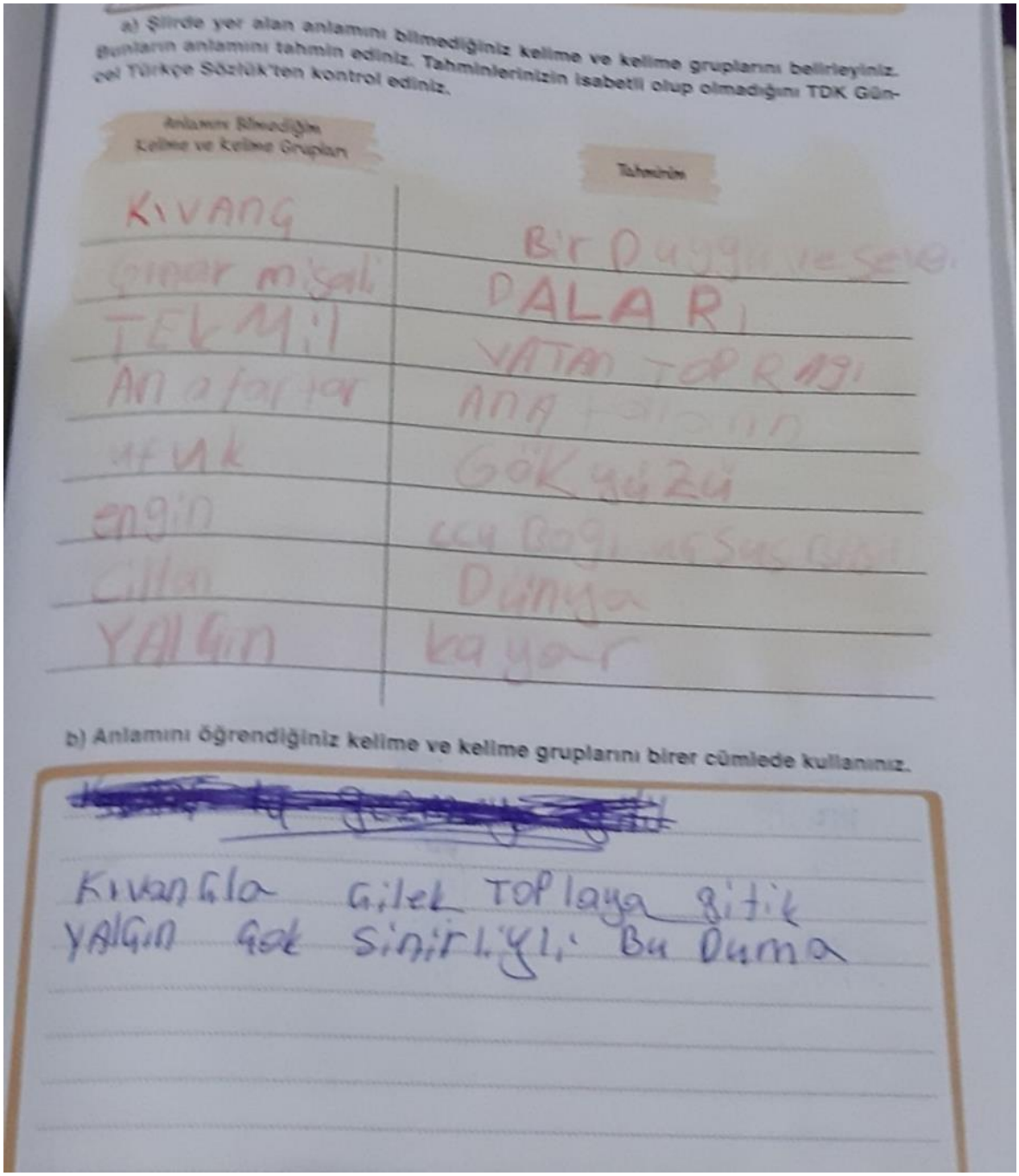

a) Şiirde yer alan anlamını bilmediğiniz kelime ve kelime gruplarını belirleyiniz. Bunların anlamını tahmin ediniz. Tahminlerinizin isabetli olup olmadığını TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten kontrol ediniz.

Anlamını Bilmediğim Kelime ve Kelime Grupları	Tahminim
KIVANG	Bir Duygu ve Sevi
çınar misali	DALARI
TEKMİL	VATAN TOPRAGI
Ana fatma	ANA [illegible]
ufuk	GÖK YÜZÜ
engin	[illegible]
Cihan	Dünya
YALGIN	kayar

b) Anlamını öğrendiğiniz kelime ve kelime gruplarını birer cümlede kullanınız.

Kıvanda Gilek Toplaya gitik
YALGIN Çok Sinirliyi Bu Duma

Şekil 8. Ö2'nin Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Ben Mustafa Kemal'im" adlı metnin ders kitabındaki etkinliklerinden alınmıştır. Okuma anlama kazanımlarından metnin bağlamından yola çıkarak sözcük ve sözcük gruplarının anlamını tahmin etmeye yönelik kazanımın bir etkinliğidir. Ö2 anlamını bilmediği sekiz kelimeden cihan ve kıvanç kelimelerinin anlamını doğru tahmin etmiştir. Diğer kelimelerin anlamını ise yanlış tahmin etmiştir. Ö2'nin kurduğu cümleler de metnin bağlamına uygun değildir.

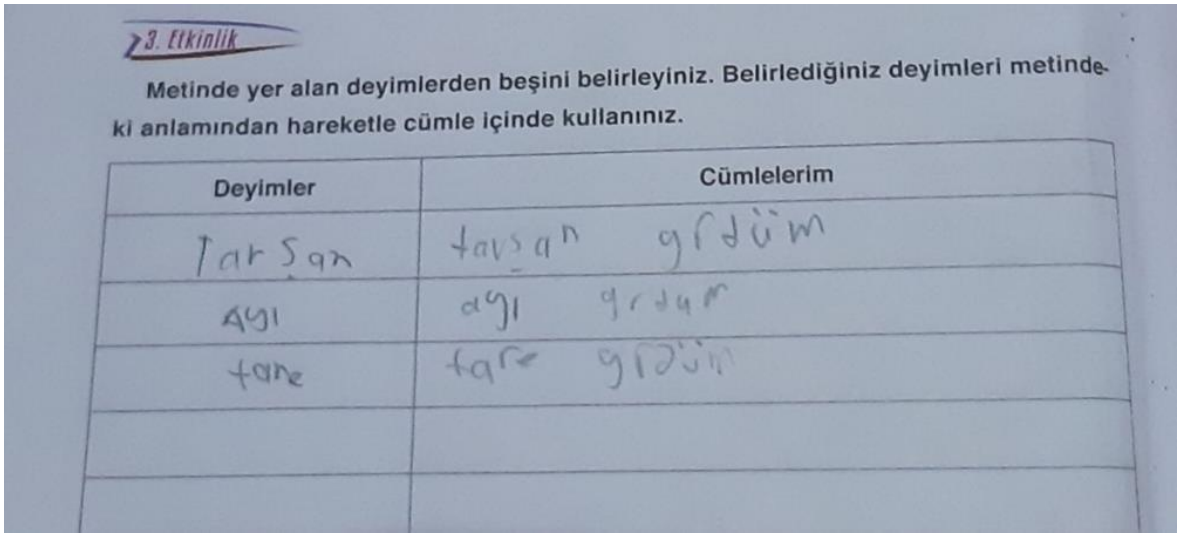

3. Etkinlik

Metinde yer alan deyimlerden beşini belirleyiniz. Belirlediğiniz deyimleri metindeki anlamından hareketle cümle içinde kullanınız.

Deyimler	Cümlelerim
Tarsan	tarsan gördüm
Ayı	ayı gördüm
fare	fare gördüm

Şekil 9. Ö3'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Aslanla Fare" adlı metinden alınmıştır. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler, kazanımına yönelik bir etkinliktir. Ö3 bu etkinliği doğru bir şekilde yapamamıştır. Bu durum Ö3'ün belirtilen okuma anlama kazanımına erişemediğini göstermektedir.

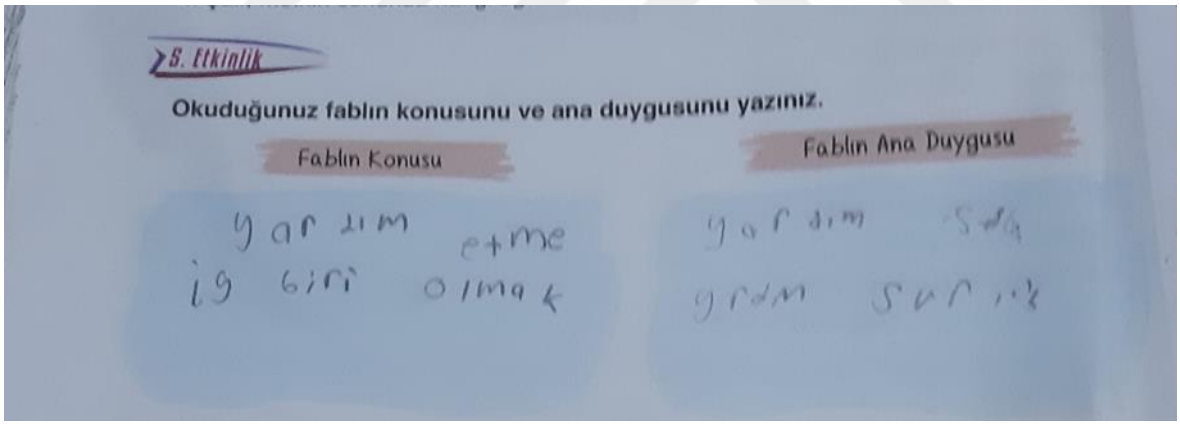

5. Etkinlik

Okuduğunuz fablın konusunu ve ana duygusunu yazınız.

Fablın Konusu	Fablın Ana Duygusu
yardım etme	yardım
iyi biri olmak	yardım

Şekil 10. Ö3'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Aslanla Fare" adlı metnin ders kitabındaki etkinliklerinden alınmıştır. Metnin konusunu ve ana düşüncesini bulma kazanımına yönelik bir etkinliktir. Ö3 fablın konusunu yardım etme, iyi biri olmak şeklinde bulmuştur. Fablın ana duygusunu ise yardımseverlik olarak bulmuştur. Ö3'ün verdiği cevaplar doğrudur.

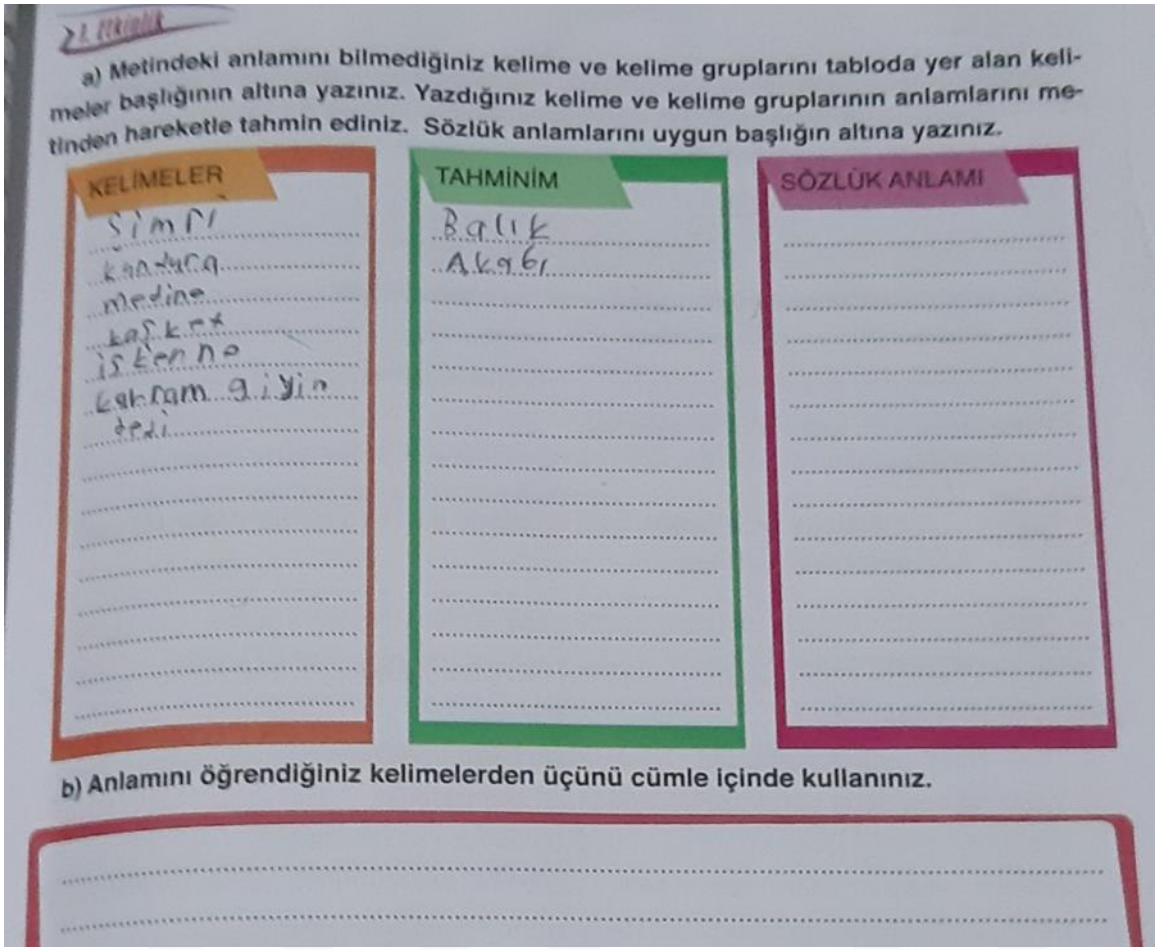

a) Metindeki anlamını bilmediğiniz kelime ve kelime gruplarını tabloda yer alan kelimeler başlığının altına yazınız. Yazdığınız kelime ve kelime gruplarının anlamlarını metinden hareketle tahmin ediniz. Sözlük anlamlarını uygun başlığın altına yazınız.

KELİMELER	TAHMİNİM	SÖZLÜK ANLAMI
Simsi	Balık	
kanduca	Akağı	
medine		
kaşket		
İskenne		
Kakram giyin		
dedi		

b) Anlamını öğrendiğiniz kelimelerden üçünü cümle içinde kullanınız.

Şekil 11. Ö4'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Finlandiya'dan" adlı metinden alınmıştır. Metnin bağlamından yola çıkarak anlamını bilmediği kelimenin anlamını tahmin etme kazanımına yönelik bir etkinliktir. Ö4 bu etkinliği doğru bir şekilde yapamamıştır.

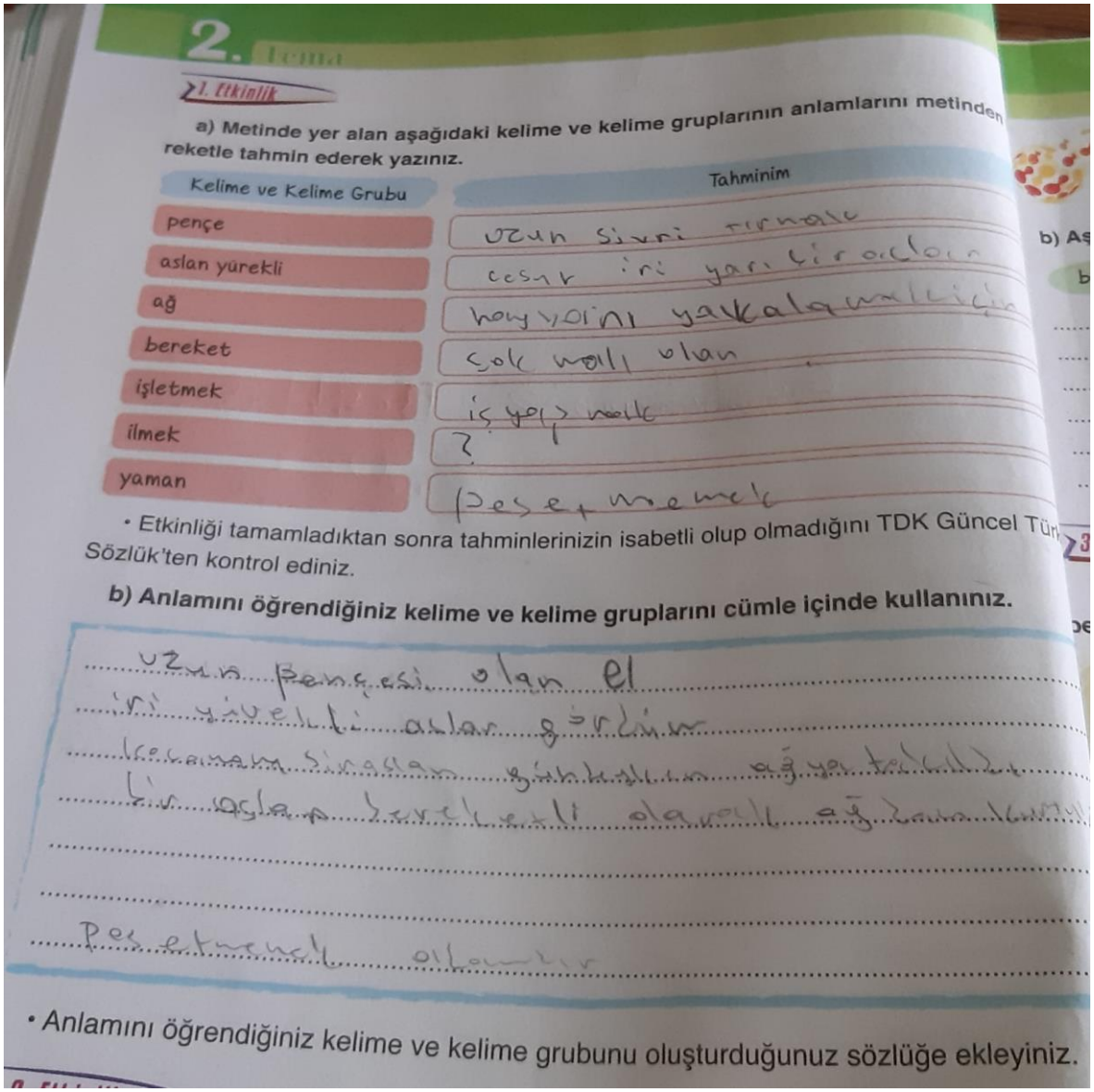

2. Tema

1. Etkinlik

a) Metinde yer alan aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını metinden reketle tahmin ederek yazınız.

Kelime ve Kelime Grubu	Tahminim
pençe	uzun sivri tırnak
aslan yürekli	cesur iri yarı birdolan
ağ	hayvanı yakalamak için
bereket	çok malı olan
işletmek	iş yapmak
ilmek	?
yaman	pes etmemek

• Etkinliği tamamladıktan sonra tahminlerinizin isabetli olup olmadığını TDK Güncel Türk Sözlük'ten kontrol ediniz.

b) Anlamını öğrendiğiniz kelime ve kelime gruplarını cümle içinde kullanınız.

uzun pençesi olan el
iri yürekli aslan şirlim
kesamam sinaslan şinkelim ağ ya tekli
bir aslan kürekli olamalı ağ kamalıdır
pes etmemek olamaz

• Anlamını öğrendiğiniz kelime ve kelime grubunu oluşturduğunuz sözlüğe ekleyiniz.

Şekil 12. Ö4'ün Ders Kitabından Alınan Görüntü

Yukarıdaki görüntü okuma güçlüğü çeken öğrencilere okutulan "Aslanla Fare" adlı metinden alınmıştır. Etkinlik iki bölümden oluşmaktadır. Etkinliğin "a" bölümünde öğrencinin metinden alınan kelimelerin anlamını tahmin etmesi istenmiştir. Ö4 "pençe" ve "ağ" kelimelerinin anlamını doğru tahmin etmiştir. Fakat "aslan yürekli" kelime grubu ile "bereket, işlemek, ilmek, yaman" kelimelerinin anlamını doğru tahmin edememiştir. Etkinliğin "b" bölümünde ise anlamı öğrenilen kelimelerle ilgili cümle kurulması istenmiştir. Ö4 bu bölümde bağlama uygun cümleler kuramamıştır.

Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin ders kitabındaki okuma anlama etkinliklerine verdikleri cevaplar, öğrencilerin yaşadığı okuma güçlüklerinin onların okuduklarını anlama becerilerini olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir.

3.5. Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Bu tez çalışmasının beşinci araştırma problemi "Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin Türkçe ders kitabındaki metinleri işleyiş sürecinin öncesinde ve sonrasında yapılan ön test ile son test puanları arasındaki durum nasıldır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu tez çalışması kapsamında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin yaptıkları okumalar 10 hafta boyunca on ders saati gözlemlenmiştir. Ancak öğrencilerin okumalarını geliştirmek için müfredat doğrultusundaki ders süreci haricinde herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Çalışmanın başında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini tespit etmek için Akyol (2010) tarafından uyarlanan "Hata Analiz Envanteri" kullanılmıştır. Öğrencilerin Hata Analiz Envanterinden aldığı puanlar çalışma grubu kısmında gösterilmiştir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin hata analiz envanterinden aldığı puanlar ön test kabul edilmiştir. On haftalık gözlem süreci sonunda öğrencilere bir de son test yapılarak hata analiz envanterine göre aldıkları puanlar hesaplanmıştır. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerinde değişiklik olup olmadığı ve ön test son test puanlarının anlamlılık değerleri incelenmiştir.

Tablo 43. Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin İlk Okuma ve Son Okumalarının Karşılaştırılması

Öğrenci	İlk Okuma Puanı	Son Okuma Puanı
Ö1	121	171
Ö2	143	141
Ö3	114	101
Ö4	101	156

Tablo 43'de görüldüğü üzere hata analiz envanterinden Ö1 171, Ö2 141, Ö3 101, Ö4 156 puan almıştır. Öğrencilerin aldığı puanların 180'in altında olması öğrencilerin okuma düzeyinin ilk okumalarında da son okumalarında da endişe düzeyinde olduğunu göstermektedir. Ö1 ve Ö4'ün son okuma puanlarında artış görülse de okuma düzeyleri endişe düzeyinde kalmıştır.

Tablo 44. Öğrencilerin İlk Okuma ve Son Okuma Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Değerleri

İlk Okuma-Son Okuma	**N**	**Sıra Ortalaması**	**Sıra Toplamı**	**z**	**p**
Negatif Sıralar	2	1,50	3,00	-0,73	0,46
Pozitif Sıralar	2	3,50	7,00		

Okuma güçlüğüne yönelik müfredat sürecinde 4 öğrencinin süreç öncesi ve süreç sonrası okuma düzeyleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi yapılmıştır. Testin sonucuna göre okuma güçlüğü çeken öğrencilerin ilk okuma puanlarıyla on hafta boyunca devam eden Türkçe dersi işleniş süreci sonrasında yaptıkları son okumaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir ($z=-0.73$, $p>0.05$).

Bu durum Millî Eğitim Bakanlığının Türkçe dersi işleniş sürecine göre yapılan okuma etkinliklerinin okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini yükseltmede yetersiz olduğunu göstermektedir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma seviyelerini iyileştirmek için ek müdahaleler yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Aşağıdaki tablolarda okuma güçlüğü çeken öğrencilerin son okumalarının hata analiz envanterine göre değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucunda alınan puanlar ayrıntılı bir biçimde gösterilmektedir.

Tablo 45. Ö1'in Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları	Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok.	0 = Hiç okumadı.
1 = Kelimeyi öğretmen verdi.	1 = Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var.
2 = Aynı kelimeleri/yapıları içermedi.	2 = Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var.
3 = Aynı kelimeleri/yapıları içerdi.	N =Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var.
4 = Kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede.	
5 = Kendini düzeltti.	

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O.Ö.*	*S.Ö.*	
yabancılara	yabancılar	4/5	10/11	
gariplere	garipler	4/5	8/9	
kimsesizlere	kimsesizler	4/5	10/12	
odalarda	odalar	4/5	6/8	
yedirilir	kendilerine	2/5	4/9	
beklenmez	bekleme	4/5	7/9	
asıl olan	aslı olan	4/5	7/7	
bunun	bu	4/5	2/5	
konuğun	konuğu	4/5	6/7	
azığı	ağızı	2/5	5/5	
göreneğinin	göreneğin	4/5	6/6	
köyde	köyünde	3/5	5/5	
kasaba	kasabada	4/5	6/6	

tekkeleri	tek tekleri	2/5	9/9	
konukları	komşuları	2/5	7/9	
bunu	buna	3/5	3/4	
bunlar	buna	3/5	4/6	
konaklamış	konuklanmış	2/5	9/10	
seyahatnamesinde	seyahatnamesi neden	2/5	16/16	
burada	buraya	3/5	5/6	
yemekler	yemekleri	4/5	8/8	
bunları	bunlar	4/5	6/7	
bundan	buna	3/5	4/6	
dinleyelim	dinleyin	4/5	7/10	
konuğuna	konuğa	4/5	6/8	
konuğunu	konuğu	4/5	6/8	
hemen	hem	2/5	3/5	
yıllarda	yıllar	4/5	6/8	
köye	köyde	3/5	4/4	
evde	eve	3/5	3/4	
sahibi	sahibinin	4/5	6/6	
sandığının	sandığı	4/5	7/10	
köşesi	köşesini	4/5	6/6	
çıkarır	çakır	2/5	5/7	
içerisinde	içinde	3/5	6/10	
evet	bu	2/5	0/4	
konuğuna	konuğa	4/5	6/8	
üzerine	üzerinde	4/5	7/7	
Anadolu	-	0/5	0/7	Öğrenci kelimeyi atladı.
yemeğini	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
yedirmekten	-	0/5	0/11	Öğrenci kelimeyi atladı.
konuğunu	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
memnun	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
etmekten	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
zevk	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
alır	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
bir	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
görevi	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
yapmış	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
bulunmak	durak	2/5	3/8	
başında	baş	3/5	3/7	
anlatılacak	alacak	2/5	6/11	
vardır	olur	2/5	1/6	
üzerine	üstü	3/5	1/7	
Toplam		124/245 %51	248/329 %75	

Tablo 46. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama

Soru Türü		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Anadolu'da konukseverlik nasıldır?	1. Çok iyiymiş. Konukları çok severlermiş.	2
2. Konukları nerede ağırlıyorlarmış?	2. Konuk hane ya da misafirhanede.	2
3. Anadolu'daki konukseverlik geleneğinin temelinde ne varmış?	3. Hatırlamıyorum.	0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1. Ahilik nedir?	1. Başka ülkeden gelen adama denir.	0
2. Metnin konusu nedir?	2. Konukseverlik.	3
3. Metnin ana fikri nedir?	3. Sevgi.	0
Toplam:		7/15 %46
Genel Toplam:		171

Tablo 47. Ö2'nin Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Metindeki sözcükle ses benzerliği yok.
1 = Sözcüğü öğretmen söyledi.
2 = Farklı sözcük/yapılar içeriyor
3 = Benzer sözcüklere/yapılara sahip.
4 = Okunan sözcük metindekiyle ortak anlatıma sahip.
5 = Yanlışını düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kelime okunmadı.
1 = Metindeki sözcükle ortak 1 harf bulunuyor.
2 = Metindeki sözcükle ortak 2 harf bulunuyor.
Y = Metindeki sözcükle ortak Y harf bulunuyor.

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O.Ö.*	*S.Ö.*	
güreşçi	güneşçi	2/5	6/7	
vardı	varmış	3/5	4/5	
biliyor	biliyormuş	4/5	7/7	
oyunla	oyunlar	4/5	6/6	
öğrencilerinden	öğrencilerden	4/5	13/15	
birine	biri	4/5	4/6	
oyunların	oyunlara	4/5	7/9	
birini	bir	4/5	3/6	
diyerek	diye	4/5	4/7	
kendine	kendi	4/5	5/7	
oyunlarını	oyunları	4/5	8/10	
olmuştu	olmuş	4/5	5/7	
ona	o	4/5	1/3	
kimsenin	kimse	4/5	5/8	
gücü yetip	güç yetip	5/5	8/8	Yanlışını düzeltti.
padişaha	padişah	4/5	7/8	
oluşuyla	olmuşluğu	3/5	5/8	
yetiştirmiş	yetiştirmişti	4/5	11/11	
olmasındandır	olmasaydı	3/5	8/13	
ondan	orda	2/5	3/5	
güreş	güreşi	4/5	5/5	
güreşçinin	güreşçi	3/5	7/10	
ustalara	ustalar	4/5	7/8	
böylesine	böylesini	4/5	8/9	
okuması	konması	2/5	6/7	
padişahın	padişah	4/5	7/9	
gitmedi	gitti	3/5	4/7	
karşısında	karşı	3/5	5/10	
güreşmelerini	güreşçi	3/5	6/13	
büyükleriyle	büyüklerinde	3/5	10/12	
toplandılar	topladığı	3/5	8/11	
kükremiş	küremiş	2/5	7/8	
karşısına	karşısında	4/5	9/9	
çıksa	çıkarsa	4/5	5/5	
koparıp	koparak	3/5	5/7	
delikanlının	dediklerini	2/5	6/12	
gücü	güç	3/5	2/4	
kendisinden	kendisini	4/5	8/11	
sakladığı	sağladığı	2/5	8/9	
buna	bunu	4/5	3/4	
yapıştı	yaptı	3/5	5/7	
oyuna	oyun	4/5	4/5	
kendini	kendisini	4/5	7/7	
bilmiyordu	biliyordu	4/5	8/10	
güreşçi	güreşçileri	4/5	7/7	
delikanlı	deliliklerini	2/5	6/9	
sözlerle	sözler	4/5	6/8	
padişahın	padişah	4/5	7/9	
buyruğuyla	buyurdu	3/5	6/10	
güreşçiye	güreşçi	4/5	7/9	
giydirildi	gibiydi	2/5	6/10	
armağanlar	armağanla	4/5	9/10	
verildi	verdi	3/5	5/7	
delikanlıya	delikanlı	4/5	9/11	
yetiştirenle	yetiştirdikleriyle	3/5	10/12	

kalktın	kalktı	4/5	6/7
onu	onun	4/5	3/3
TOPLAM		196/295	366/483
		%66	%76

Tablo 48. Anlama Sorularının Puanlanması

Soru Çeşidi		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Yaşlı güreşçi kaç tane oyun bilmektedir? 2. Yaşlı güreşçi bu oyunların hepsini öğrencilerine neden öğretmemiştir? 3. Yaşlı güreşçi öğrencisini nasıl yenmiştir?	1. Doksan üç tane. 2. İçlerinden güçlü olanlara öğretmiş. 3. Onun yetenekleriyle.	1.0 2.0 3.0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1.Yaşlı güreşçinin oyunlarını öğrettiği öğrencisi nasıl bir tavır sergilemeye başlamıştır? Bu tavrını siz nasıl değerlendiriyorsunuz? 2. Padişah genç güreşçinin davranışından neden rahatsız olmuş olabilir?	1. Doğru buluyorum çünkü iyi bir şey yapmış. 2. Çok güçlü olduğundan bir de ustası onu alnından öptüğünden.	1.0 2.0
TOPLAM: 0/12 Puan %0		
GENEL TOPLAM: 66+75+0=141		

Tablo 48'de de görüldüğü üzere Ö2 yaptığı son okumadan 141 puan almıştır. Bu durum Ö2'nin okuma düzeyinin endişe düzeyinde olduğunu göstermektedir.

Tablo 49. Ö3'ün Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları
0 = Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok.
1 = Kelimeyi öğretmen verdi.
2 = Aynı kelimeleri/yapıları içermedi.
3 = Aynı kelimeleri/yapıları içerdi.
4 = Kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede.
5 = Kendini düzeltti.

Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Hiç okumadı.
1 = Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var.
2 = Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var.
N =Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var.

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O.Ö.*	*S.Ö.*	
Aytmatov'un	Aytma	3/5	5/10	
dedenin	de	2/5	2/7	
anlatılmaktadır	anlattıklarını	4/5	10/15	
dede	de	2/5	2/4	
Kırgızlarla	Kırgız'ı	4/5	6/11	
dedesine	dedesi	4/5	6/8	
çocuk	çok	2/5	3/5	
babasını	babası	4/5	6/8	
hayal	haval	2/5	4/5	
efsanelerden	efsanede	4/5	8/12	
biri	bir	4/5	3/4	
anlatılmaktadır	anlatmaktadır	4/5	13/15	
sizin	sizi	4/5	4/5	
uzaklara	uzaklar	4/5	7/8	
o	bu	2/5	0	
örtülü	örtülen	3/5	5/6	
göl	gölü	4/5	3/3	
oğlanla	oğların	2/5	5/7	
boynuzlu	boyunları	2/5	6/8	
koşmuşlar	koşma	2/5	5/9	
yorulmaya	yorulma	3/5	7/9	
başlamışlar	başlamış	4/5	8/11	

halsiz	hali	4/5	4/6	
yere	yer	3/5	3/4	
gidemezlermiş	gidermiş	4/5	8/13	
onlara	onları	4/5	5/6	
emzirmeseymiş	emzir	4/5	5/13	
ısıtmasaymış	ısıtmış	3/5	7/12	
gitmişler	gitmiş	3/5	6/9	
Enesya	Ensenesya	4/5	6/6	
arkalarında	arkalarını	3/5	9/11	
kalmış	kalan	4/5	3/6	
göle	gölü	3/5	3/4	
yol	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
bir	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
güz	güze	3/5	3/3	
ormanlardan	ormanlar	4/5	8/11	
ayağının	ayağında	4/5	6/8	
kumlarından	kumlarına	4/5	9/11	
dağları	dağlar	4/5	6/7	
aşarak	ağaç	2/5	2/6	
durmadan	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
ilerliyorlarmış	ileri	3/5	5/15	
ana	anası	4/5	3/3	
yavrularını	yavruları	4/5	8/11	
uçurmuş	uçur	3/5	4/7	
adeta	adet	2/5	4/5	
düşmemiş	düşünmemiş	2/5	8/8	
çocukları	çocuklar	4/5	8/9	
bağrışıyor	bağrıyor	4/5	8/10	
oklarını	okları	4/5	6/8	
fırlatıyorlarmış	fırlatmış	4/5	9/16	
tutunun	tutun	4/5	5/7	
bizi	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
takip	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
eden	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
var	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
ve	-	0/5	0/2	Öğrenci kelimeyi atladı.
sonunda	-	0/5	0/7	Öğrenci kelimeyi atladı.
geyik	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
ana	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
çocuklarını	-	0/5	0/11	Öğrenci kelimeyi atladı.
Issık	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
gölün	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
kıyısına	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
hayretler	hayret	4/5	6/9	
dağların	dağın	4/5	5/8	
arasında	arası	4/5	5/8	
dalgalanıyormuş	-	0/5	0/15	Öğrenci kelimeyi atladı.
kabarıyormuş	-	0/5	0/12	Öğrenci kelimeyi atladı.
durmadan	-	0/5	0/8	Öğrenci kelimeyi atladı.
köpüklü	köpük	4/5	5/7	
koşuşuyor	konuşuyor	2/5	8/9	
çok	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
uzaktan	uzak	4/5	4/7	
rüzgarlar	rüzgar	4/5	6/9	
sürüklüyormuş	sürüklüyor	4/5	10/13	
neresiymiş	nere	4/5	4/10	
bilinmezmiş	bil	3/5	3/11	
kıyısında	kıyı	3/5	4/9	
doğarken	doğuyordu	3/5	4/8	
karanlıkmış	-	0/5	0/11	Öğrenci kelimeyi atladı.
ve	-	0/5	0/2	Öğrenci kelimeyi atladı.
Issık	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
gölün	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
dört	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
bir	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
yanını	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
dağ	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.

sarıyor	-	0/5	0/7	Öğrenci kelimeyi atladı.
bilinmezmiş	-	0/5	0/11	Öğrenci kelimeyi atladı.
demiş	deyip	3/5	2/5	
yaşayacaksınız	yaşayacağınız	4/5	11/14	
toprak	topraklar	4/5	5/5	
süreceksiniz	süreci	3/5	6/12	
yetiştireceksiniz	yetiştirin	3/5	10/17	
soyunuz	sonra	2/5	3/7	
çoğalsın	çocuğunuz	2/5	3/8	
dilinde	dille	3/5	5/7	
bir	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
insanlara	insanlar	4/5	8/9	
çocuklarınızın	çocuklar	4/5	8/14	
çocuklarıyla	çocuklar	4/5	8/12	
sonsuzluğa	sona	2/5	4/10	
dek	de	2/5	2/3	
oğlanla	olacak	2/5	4/7	
Tanrı'nın	Tanrı	4/5	5/8	
kutsal	kurtardığından	2/5	4/6	
saydığı	sayılıyor	4/5	5/7	
ölmez	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
topraklarında	toprak	4/5	5/12	
kendilerine	kendi	4/5	5/11	
yeni	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
bir	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
yurt	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
bulmuş	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
Toplam		272/585 %46	299/709 %42	

Tablo 50. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama

Soru Türü		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Geyik Ana çocukları nereye götürüyor?	1. Nereye götürüyor? Hımmm! Unuttum.	0
2. Çocukların yeni yurdu neresi olmuştur?	2. Yeni yurdu?	0
3. Geyik Ana yeni yurtlarında çocuklara hangi öğütleri vermiştir?	3. Akıllı durun.	0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1. Metnin konusu nedir?	1.Gemi, çocuklar, yurt.	2
2. Metnin ana fikri nedir?	2.Öğrenci cevap veremiyor.	0
3. Issık Göle giderken hangi zorlukları yaşıyorlar?	3.Neydi yaaa?	0
Toplam:		2/15 %13
Genel Toplam:		101

Tablo 51. Ö4'ün Yaptığı Son Okumanın Hata Analiz Envanterine Göre Analizi

Puanlama Ölçütleri:

Ortam Ölçeği Puanları	Seslendirme Ölçeği Puanları
0 = Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok.	0 = Hiç okumadı.
1 = Kelimeyi öğretmen verdi.	1 = Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var.
2 = Aynı kelimeleri/yapıları içermedi.	2 = Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var.
3 = Aynı kelimeleri/yapıları içerdi.	N =Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var.
4 = Kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede.	
5 = Kendini düzeltti.	

Yapılan Hata		**Puanlar**		**Açıklama**
D	*Y*	*O.Ö.*	*S.Ö.*	
hazırlığına	hazırladığına	4/5	11/11	
Fevzi	ferzi	2/5	4/5	
komutanları	komutanlara	4/5	10/11	

sabahı	sabahın	4/5	6/6	
görülmemiş	görülmememiş	4/5	10/10	
siperlerini	siperlerinin	4/5	11/11	
düşman	duman	2/5	4/6	
uğradığına	uğradığını	3/5	9/10	
tutsak	tutak	2/5	5/6	
yönetimsiz	yönetimi	3/5	8/10	
ordusuna	ordunun	3/5	6/8	
kaçıp	kayıp	2/5	4/5	
kurtarmaktan	kurtarmak	4/5	9/12	
işgalinden	işgalinde	4/5	9/10	
buyruğu	buyurdu	3/5	6/7	
ile	-	0/5	0/3	Öğrenci kelimeyi atladı.
kaçıp	kaçış	2/5	4/5	
gittiler	gitti	4/5	5/8	
günü	gün	4/5	3/4	
kurtarıcısını	kurtaracağını	3/5	10/13	
yağmuruna	yağmurunu	4/5	8/9	
eylül	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
günü	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
Türk	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
ordusu	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
İzmir'e	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
girdi	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
şehir	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
ateş	-	0/5	0/4	Öğrenci kelimeyi atladı.
içinde	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
yanıyordu	-	0/5	0/9	Öğrenci kelimeyi atladı.
düşman	-	0/5	0/6	Öğrenci kelimeyi atladı.
kaçar	-	0/5	0/5	Öğrenci kelimeyi atladı.
Toplam		68/165 %41	126/152 %83	

Tablo 52. Anlama Sorularına İlişkin Puanlama

Soru Türü		**Puan**
Basit Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2*
1. Gazi Mustafa Kemal askerlerine hangi emri vermiştir? 2. Gazi Mustafa Kemal harekat planını nerede ve kimlerle hazırlamıştır? 3. Anadolu toprakları ne zaman düşman işgalinden kurtulmuştur?	1. Savaş hazırlığı. 2. İzmir'de. Mehmetçik ve başka bir arkadaşıyla. 3. 36 Ağustos 1922.	0 1 0
Derinlemesine Anlama Soruları	*Cevaplar*	*0-1-2-3*
1.Mustafa Kemal'in harekât planını hazırlamadaki kararlı tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? 2.Metinden hareketle dönemsel ve toplumsal hangi çıkarımlarda bulunabiliriz? 3.Sakarya savaşından sonra büyük bir savaş hazırlığı neden yapılmıştır?	1. İyi değerlendiriyorum. İyi bir teknik olabilir. 2. Savaştan hiç kimse uyuyamıyormuş. Halk kötü bir haldeymiş. 3. Çünkü Atatürk Konya'ya geziye gitmiş.	1 3 0
Toplam:		**5/15 %33**
Genel Toplam:		**156**

BÖLÜM IV

SONUÇ ve TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın alt problemleri çerçevesinde ulaşılan sonuçlar verilmiş ve bu sonuçlar ilgili literatür eşliğinde tartışılmıştır. Ayrıca konu ile ilgili uygulayıcılara ve konuyu araştıracak araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

4.1. Sonuç, Tartışma

Bu çalışmada okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaçla ilgili alt amaçlar oluşturulmuştur. Araştırmanın bulgularından birisi okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerinin "endişe" düzeyi olduğudur. Dağ (2010) okuma güçlüklerinin giderilmesi için 3P metodu ve boşluk doldurma tekniğinin kullanımıyla ilgili yaptığı çalışmasında okuma güçlüğü yaşayan bir öğrencinin okuma düzeyini araştırmış ve öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yüksel (2010) de okuma güçlüğü yaşayan bir beşinci sınıf öğrencisinin okuma düzeyini belirlemek amacıyla hata analiz envanteri uygulamış ve öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyi olduğunu tespit etmiştir. Öztürk ve Okur (2018) okuma yeteneğini geliştirmek için grafiksel sembollerin kullanımıyla ilgili ilkokul düzeyinde yapmış oldukları çalışmalarında okuma güçlüğü çeken bir öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinde olduğunu tespit etmişlerdir. Okuma güçlüğüne ilişkin çalışmalarda çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin genellikle endişe düzeyinde olduğu görülmektedir.

Bu çalışmanın birinci alt probleminde amaç okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma sırasında yapmış oldukları davranışların tespit edilmesidir. Çalışmanın birinci alt problemini çözmek amacıyla tutulan alan notları için içerik analizi yapılmıştır. Bu çerçevede benzer kodların bir araya getirilmesiyle dört temaya ulaşılmıştır. Öğrencilerin okuma sırasında sergilemiş olduğu davranışlardan okumak için istekli olma, okurken kitapla mesafesini

doğru ayarlama, okuyan arkadaşını takip etme, ses tonunu iyi ayarlama, okurken rahat olma kodlarına ulaşılmıştır. Ulaşılan bu kodlar "İstendik Davranışlar" isimli temada değerlendirilmiştir. "Okumaya Karşı Tutum" temasında birleştirilen öğrenci davranışları ise okumak için parmak kaldırmama, öğretmenle göz göze gelmeme, heyecanlanarak stres yapma, okurken kaşlarını çatmadır. Öğrencilerin "Okurken Sergilenen Davranışlar" teması altında birleştirilen davranışları zorlanma, anlamsız ve gereksiz sesler çıkarma, çokça yutkunma, akıcı okuyamama, nefes nefese kalma, okuma mesafesini doğru ayarlayamama, ses tonunu ayarlayamama, okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapmadır. Öğrencilerin "Okuma Sonrası Davranışlar" temasında birleştirilen davranışları ise okuma bitince rahatlama, okuyan arkadaşlarını takip etmeme, ders kitabını evde unutmadır. Çeliktürk Sezgin ve Akyol (2015), yapmış oldukları çalışmalarında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma esnasında kafa hareketleri yaptıkları sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin okuma sırasında kafalarını sağa sola, öne arkaya hareket ettirdiklerini ve bu durumun öğrencilerin okudukları metne odaklanmalarını engellediği sonucuna ulaşmışlardır. Demirtaş Şenel ve Baştuğ (2020), çalışmalarında okuma etkinlikleri sırasında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin sıkılganlık gösterdikleri ve okuma etkinliklerine katılmak istemedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma esnasında sergiledikleri davranışlardan okurken dikkatini dağıtacak hareketler yapma ve okuma sırasında sıkılganlık gösterme yukarıdaki çalışmaların benzer bulgularıdır. Bu çalışmada bahsedilen çalışmalardan farklı olarak okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma sırasında bazı istendik davranışlar da sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmanın ikinci alt probleminde ise okuma güçlüğü çeken öğrencilerin yaptıkları okuma hatalarını tespit etmek amaçlanmıştır. İkinci alt problemin çözümü için elde edilen bulgular ışığında okuma güçlüğü yaşayan ve ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin sözcüğü okumadan atlayıp geçme, sözcüğü arka arkaya okuyarak tekrar etme, okuduğu kelimeye harf ya da okuduğu cümleye kelime ekleme, metindeki sözcüğü yanlış okuma, okuduğu kelimede harf hatası yapma, okuduğu kelimeyi yanlış telaffuz etme, metni okurken heceleyerek okuma, metni okurken metnin noktalama işaretlerine dikkat etmeme, metni okurken kelimeleri parmakla takip etme okuma hatalarını yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgulardan ulaşılan bir diğer sonuç ise kelime düzeyinde yapılan hatalara bakıldığında en çok yapılan okuma hatasının heceleme olduğudur. Hecelemeyi sırasıyla harf hatası, tekrar etme, yanlış sözcük okuma, atlayıp geçme ve ekleme okuma hataları takip etmektedir. Yüksel (2010) çalışmasında okuma güçlüğü yaşayan bir beşinci sınıf

öğrencisinin okuma becerisinin geliştirilmesini amaçlamıştır. Ayrıca bu öğrencinin yaptığı okuma hatalarını tespit etmiştir. Öğrencinin okumalarında akıcı okuyamama, sözcüğü devamlı tekrarlayarak ve heceleyerek okuma, sözcüğü ya da cümleyi okumadan geçme, okuma sırasında ilaveler yapma, hatalı okuma, okuduğu kelimeyi parmakla izleme ve sallanarak okuma hatalarını yaptığı sonucuna ulaşmıştır. Kuruoğlu ve Şen (2018) okumakta zorluk çeken ortaokul öğrencilerinin yaptıkları okuma yanlışlarını belirlemeye yönelik çalışmalarında okuma hatalarını düşürme (harf düşürme, ek düşürme, sözcük düşürme), ekleme (harf ekleme, ek ekleme, sözcük ekleme), değiştirme (harf değiştirme, ek değiştirme, sözcük değiştirme) olmak üzere üç başlıkta toplamıştır. Kardaş İşler ve Şahin (2016) bir ilkokul dördüncü sınıf öğrencisinin yaşadığı okuma ve anlama güçlüklerini inceledikleri çalışmalarında öğrencinin çalışma süresince hece ve kelimeyi okumadan geçme, kelimeyi hatalı okuma, kelimeye ses ya da hece ilave etme, satır atlama, heceleyerek okuma, sözcüğün sonuna hayali unsurlar ekleme, sözcüğü okuyamama ya da tersten okuma hatalarını yaptığını tespit etmişlerdir. Bunlara ilave olarak öğrencinin metni noktalama işaretlerine uygun bir biçimde ve uygun ses tonuyla okumakta zorlandığı sonucuna da varmışlardır. Yukarıdaki çalışmaların benzer bulgularının okuma güçlüğü çeken öğrencilerin genellikle yaptıkları okuma hatalarının heceleme, sözcüğü yanlış okuma, okunulan sözcükte harf hataları yapma, metni noktalama işaretlerine uygun olarak okuyamama, okuma sırasında parmakla izlemeler yapma, okuduğu sözcüğü tekrar okuma, okuma sırasında telaffuz hataları yapma olduğu görülmektedir.

Bu tez çalışmasının üçüncü alt probleminde okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarına sınıf arkadaşlarının tepkisinin neler olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla elde edilen bulgular ışığında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarına sınıf arkadaşlarının verdiği tepkiler belirlenmiştir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumaları sırasında sınıf arkadaşları kalem, kitap, oyuncakla oynama ya da birbirleriyle konuşma gibi farklı şeylerle meşgul olmaktadırlar. Arkadaşlarının okuması devam etmesine karşın kendileri okumak için parmak kaldırmaktadırlar. Arkadaşları metni okurken kendi kendilerine metni sessizce okumaktadırlar. Sınıftaki diğer öğrenciler okuma güçlüğü çeken arkadaşlarının okuma yapmasını istememektedirler. Okuma güçlüğü çeken arkadaşlarının metni okurken hızlı olmalarını istemektedirler. Okuma güçlüğü çeken arkadaşlarının metni yüksek sesle okumalarını istemektedirler. Okuma güçlüğü çeken arkadaşlarının okumalarını takip etmemektedirler. Okuma güçlüğü çeken arkadaşlarının okumaları sırasında yaptıkları kelime yanlışlarını düzeltmektedirler. Can ve Yavuz (2016) çalışmalarında okuma güçlüğü

çeken öğrencilerin okurken yaptıkları yanlışları düzeltmede arkadaşlarının onlara yardımcı olduğunu tespit etmişlerdir. Demirtaş Şenel ve Baştuğ (2020) okuma güçlüğü yaşayan ilkokul öğrencilerini derinlemesine inceledikleri çalışmalarında okuma güçlüğü çeken öğrencinin arkadaşları tarafından küçümsendiği ve arkadaşlarında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin derslerde başarısız olacağına ilişkin algı olduğuna dikkat çekmişlerdir. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumalarına sınıf arkadaşlarının müdahale ettiği bu çalışmaların benzer bulgusudur. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuması sırasında arkadaşlarının başka şeylerle meşgul olması, okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuması bitmeden metni okumak için parmak kaldırmaları, okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okumaları sırasında arkadaşlarının takip etmek yerine metni sessizce kendilerinin okuması bulguları bu çalışmanın diğer çalışmalardan farklılık gösteren bulgularıdır.

Çalışmanın dördüncü alt probleminde okuma güçlüğü çeken öğrencilerin Türkçe ders kitabındaki okuma etkinliklerini nasıl yaptıklarını belirlemek amaçlanmıştır. Öğrencilerin okuma etkinliklerinde kelime ve kelime gruplarının anlamlarını doğru tahmin edemedikleri, metnin türünü kavrayamadıkları, etkinliklerde sorulan soruları doğru olarak anlayıp doğru cevaplayamadıkları görülmüştür. Bu bulgular okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuduklarını anlamada da güçlük çektiğini göstermektedir. Demirtaş Şenel ve Baştuğ (2020) okuma güçlüğü çeken öğrencilerin akademik başarıları ve okul hayatındaki durumlarını inceledikleri çalışmalarında öğrencilerin kitap, defterlerinden görüntüler almış ve öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade etmede zorlandıkları, etkinlikte karşılaştıkları soruları doğru anlama oranlarının düşük olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin ders kitabındaki etkinlikleri doğru anlayıp doğru cevaplandırmada zorlanmaları bu çalışmaların benzer bulgularıdır.

Bu tez çalışmasının beşinci alt probleminde ise okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma becerisinin geliştirilmesinde Türkçe dersi metin işleyiş sürecindeki uygulamaların etkililiğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak amacıyla elde edilen bulgularla ortaokullarda Türkçe dersi metin işleyiş sürecinde yer alan okuma etkinliklerinin, okuma çalışmalarının okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmede yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kodan (2020) okuma güçlükleriyle ilgili öğretmenlerin görüşlerini aldığı çalışmasında okuma güçlüğü yaşayan öğrencilere sınıf öğretmenlerinin etkin uygulamalar yapabilmesi için öğretmen yetiştiren lisans programlarında ve hizmet içi eğitimlerde konuyla alakalı eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Okuma güçlüklerinin giderilmesi için farklı

yöntemler deneyen çalışmalar da mevcuttur: akran öğretimi, 3P metodu, boşluk tamamlama tekniği, paragrafın önceden dinlenilmesi tekniği, kelime kutusu stratejisi, Fernald tekniği, eşli okuma yöntemi, tekrarlı okuma, model okuma, yankılı ve koro okuma, yardımlı okuma yöntemleri bunlardandır (Türkmenoğlu ve Baştuğ, 2017; Dağ, 2010; Yüksel, 2010; Yangın ve Sidekli, 2006; Yılmaz ve F. Kodan, 2019; Kanık Uysal ve Akyol, 2019). Bu çalışmaların benzer bulgusu okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesi için Türkçe dersi metin işleyiş sürecinde kullanılan okuma etkinliklerine ek uygulamalar yapılması gerektiğidir.

4.2. Öneriler

Bu kısımda literatürden ve elde edilen bulgulardan hareketle uygulayıcılara ve araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur:

- Okuma güçlüklerinin kaynakları araştırılmalı ve sorunun kökenine inilmelidir.
- Öğrencilerin yaşadığı okuma güçlüklerinin sınıf arkadaşlarının davranışlarına etkisini araştıran araştırmaların sayısı artırılmalıdır.
- Ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin çözümüne dair kullanılabilecek stratejilerle ilgili araştırmalar artırılmalıdır.
- Okumada güçlük yaşayan ortaokul öğrencilerinin okuma problemlerinin bu öğrencilerin okul hayatlarına ve günlük hayatlarına etkisi araştırılabilir.
- Türkçe Dersi Öğretim Programı'na okuma güçlükleriyle ilgili kazanımlar eklenmelidir.
- Türkçe ders kitabına okuma güçlüklerinin çözümüne katkı sağlayacak etkinlikler eklenmelidir.

KAYNAKÇA

Acat, M. B. (1996). *Okuma güçlükleri ile okuduğunu anlama becerisi arasındaki ilişki düzeyi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Akbaş, T. (2001). Okuma yazma güçlüğü ve okul. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(7), 49-57.

Akçamete, G. ve Dağlı Gökbulut, Ö. (2018). Sınıf öğretmenlerinin okuduğunu anlama güçlükleri, kaynaştırma eğitimi ve birlikte eğitime ilişkin görüşleri. *Nitelik ve Nicelik, 52*(1), 791-806.

Altun, T., Ekiz, D. ve Odabaşı, M. (2011). A qualitative study on reading difficulties faced by primary teachers in their classrooms. *Dicle University Journal of Ziya Gökalp Education Faculty, 17*(2011), 80-101.

Akyol, H. (2003). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi.* Ankara: Pegem Akademi.

Akyol, H. (2010). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Akyol, H. ve Kodan, H. (2016). Okuma güçlüğünün giderilmesine yönelik bir uygulama: Akıcı okuma stratejilerinin kullanımı. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35*(2), 7-21.

Akyol, H. ve Sever, E. (2019). Okuma yazma güçlüğü ve bir eylem araştırması: İkinci sınıf örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34*(3), 685-707.

Anderson, R. C. and Freebody, P. (1981). Vocabulary knowledge. In J. T. Guthrie (Ed.), *Comprehension and teaching: Research reviews* (pp. 77– 117). Newark, DE: International Reading Association.

Arık, F. H. (2021). *Okuma gelişim programının okuma güçlüğü üzerindeki etkisi: Biçimlendirici deneme araştırması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Aslan, D. ve Dirik, M. Z. (2008). İlköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin okuma güçlüklerini gidermede okumayı geliştirici duyuşsal yaklaşımın etkisi. *Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(1), 1-18.

Avşar Tuncay, A. (2021). Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul öğrencilerinin okuma hatalarının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, *5*(1), 119-134.

Aytaş, G. (2005). Okuma eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, *3*(4), 461-470.

Bal, H. (2016). *Nitel araştırma yöntem ve teknikleri.* İstanbul: Sentez.

Baydık, B. (2006). Okuma güçlüğü olan çocukların sözcük okuma becerileri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 7*(1), 29-36.

Baydık, B. (2002). *Okuma güçlüğü olan ve olmayan çocukların sözcük okuma becerilerinin karşılaştırılması.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Baydık, B., Ergül, C. ve Bahap Kudret, Z. (2012). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma akıcılığı sorunları ve öğretmenlerinin bu sorunlara yönelik öğretim uygulamaları. *Elementary Education Online, 11*(3), 778-789.

Beech, J. R., and Harding, L. M. (1984). Phonemic processing and the poor reader from a developmental lag viewpoint. *Reading Research Quarterly, 19*(3), 57-366.

Can, B. ve Altunbaş Yavuz, S. (2016). Okuma yazma güçlüğü: Kimin için?. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 86- 113.

Chall, J. S. (1983). *Stages of reading development*. New York: McGraw-Hill.

Cirino, P. T., Romain, M. A., Barth, A. E., Tolar, T. D., Fletcher, J. M., and Vaughn, S. (2013). Reading skill components and impairments in middle school struggling readers. *Reading and writing, 26*(1), 1059-1086.

Collins, A. A., Lindström, E. R., and Compton, D. L. (2018). Comparing students with and without reading difficulties on reading comprehension assessments: A meta-analysis. *Journal of Learning Disabilities, 51*(2), 108-123.

Coşkun, E. (2002). Okumanın hayatımızdaki yeri ve okuma sürecinin oluşumu. *Türklük Bilimi Araştırmaları, 1*(11), 231-244.

Creswell, J.W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri*. (M. Bütün ve S.B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Siyasal Akademi.

Creswell, J.W. (2020). *Eğitim Araştırmaları: Nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi*. (H. Ekşi, çev. ed.). İstanbul: Edam.

Çelik, C. (2020). *3. Sınıf öğrencilerinin yaşadığı okuma güçlüklerinin sebeplerinin yapay zeka yöntemi ile modellenmesi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Çeliktürk Sezgin, Z. ve Akyol, H. (2015). Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Journal of Education, 4*(2), 4-16.

Çifci, M. (2006). Eleştirel okuma. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 54*(1), 55-80.

Dağ, N. (2010). Okuma güçlüğünün giderilmesinde 3P metodu ile boşluk tamamlama (cloze) tekniğinin kullanımı üzerine bir çalışma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 11*(1), 63-74.

Demirtaş, Ç. P. (2017). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerde okuma, sesbilgisel farkındalık, hızlı isimlendirme ve çalışma belleği becerilerinin incelenmesi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Demirtaş, E. (2022). *Prozodi öğretiminin okuma güçlüğü olan bir ilkokul üçüncü sınıf öğrencisinin okuma akıcılığı ve okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bartın Üniversitesi Lisansüstü Bilimler Enstitüsü, Bartın.

Demirtaş, G. (2016). *Okuma güçlüğü yaşayan dördüncü sınıf öğrencileri üzerine bir durum çalışması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Demirtaş Şenel, G. ve Baştuğ, M. (2020). Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul öğrencilerinin derinlemesine incelenmesi: Bir durum çalışması. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, *8*(1), 68-88.

Dinç, R. (2017). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencide okuma becerisini geliştirmeye yönelik bir eylem araştırması. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, 10*(2), 320-334.

Dündar, H. ve Akyol, H. (2014). Okuma ve anlama problemlerinin tespiti ve giderilmesine ilişkin örnek olay çalışması. *Eğitim ve Bilim Education and Science*, *39*(171), 361-377.

Ege, B. (2019). *Okuma güçlüğünün giderilmesinde akıcı okuma stratejilerinin etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bayburt.

Erbasan, Ö. ve Sağlam, A. (2020). Okuma güçlüğü olan evde eğitim öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Temel Eğitim Dergisi, 2*(1), 14-25.

Hamzadayı, E. ve Batmaz, Ö. (2022). Okuduğunu anlamayı etkileyen etmenlere yönelik bir inceleme. *Ege Eğitim Dergisi, 23*(2), 190-209.

Göçer, A. (2014). Öğretmen rolleri, öğrenci etkinliği ve eğitim kazanımları bakımından Türkçe dersi metin işleme süreci. *Milli Eğitim, 44*(204), 167-198.

Griva, E., and Anastasioul, D. (2009). Awareness of reading strategy use and reading comprehension among poor and good readers. *Elementary Education Online, 8*(2), 283-297.

Güldelenoğlu, B., Kargın, T. ve Miller, P. (2015). Okuma güçlüğü olan ve olmayan öğrencilerin cümle anlama becerilerinin incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi, 30*(76), 82-96.

Gül, M. (2019). *Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul dördüncü sınıf öğrencisinin öğrenme stiline uygun zenginleştirilmiş öğretim yöntemleriyle okuma güçlüğünün giderilmesi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Jayanti, F. G. (2016). Reading difficulties: Comparison on students' and teachers' perceptıon. *Proceedings of ISELT FBS Universitas Negeri Padang*, *4*(1), 296-301.

Kanık Uysal, P. ve Akyol, H. (2019). Okuma güçlüğü ve giderilmesi: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim*, *44*(198), 17-35.

Karatay, H. (2014). *Okuma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.

Kardaş İşler, N. ve Şahin, A. E. (2016). Bir ilkokul 4. sınıf öğrencisinin okuma bozukluğu ve anlama güçlüğü: Bir durum çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 4*(2), 174-186.

Karakuş Aktan, E., K., Aslan, C., ve Yalçın, A. (2021). Okuma stratejisi eğitiminin matematik dersi problem çözme becerisine etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, *9*(2), 381-394.

Katz, L. A., and Carlisle, J. F. (2009). Teaching students with reading difficulties to be close readers: A feasibility study. *Language Speech and Hearing Services in Schools, 40*(3), 325-340.

Keray Dinçel, B. (2016). *Türkçe öğretmenlerinin anlama becerilerinde ölçme ve değerlendirmeye yönelik görüşleri.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kesikçi, H. ve Amado, S. (2005). Okuma güçlüğü olan çocukların fonolojik bellek, kısa süreli bellek ve WISC-R testi puanlarına ait bir inceleme. *Türk Psikoloji Dergisi, 20*(55), 99-110.

Keskin, T. (2015). *Hızlı okuma.* Ankara: Az Kitap.

Kılıç, A. (2000). *İlk okuma yazma öğretiminde programlandırılmış öğretime göre metin yönteminin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kuruyer, H. G. (2014). *Zenginleştirilmiş okuma programının okuma güçlüğü olan öğrencilerin bilişsel süreç ve nöral yapılarına etkisi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kuruyer, H. G., Çakıroğlu, A. ve Özsoy, G. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının okuma ve matematik güçlüklerine ilişkin pedagojik farkındalıklarının ve öğretimsel bakış açılarının belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 27*(4), 1660-1678.

Kuruyer, H. G. ve Özsoy, G. (2016). İyi ve zayıf okuyucuların üstbilişsel okuma becerilerinin incelenmesi: Bir durum çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 24*(2), 771-788.

Kuruoğlu, G. ve Şen, N. (2018). Okuma güçlüğü yaşayan ortaokul öğrencilerinin yaptıkları okuma hatalarının incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 4*(2), 101-110.

Küçükcaymaz, S. (2011). *Okuma güçlüğü olan birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin benlik saygı düzeylerinin karşılaştırılması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kodan, H. (2020). Okuma güçlüğüne ilişkin öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 15*(29), 204-222.

Lyon, G. R. (2003). Reading disabilities: Why do some children have difficulty learning to read? What can be done about it. *Perspectives, 29*(2), 17-19.

May, F. B. (1986). *Reading as communication: An interactive approach.* Columbus, OH: Merrill.

MEB (2019). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu.* Ankara: Milli Eğitim.

Merriam Sharan, B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (S. Turan, Çev. Ed.) Ankara: Nobel.

Odabaş, H., Odabaş, Z. Y. ve Polat, C. (2008). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığı: Ankara Üniversitesi örneği. *Bilgi Dünyası*, *9*(2), 431-465.

Okur, A. ve Öztürk, D. (2018). Okuma becerisinin geliştirilmesinde grafiksel sembollerin kullanımına yönelik örnek olay çalışması. *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, *14(*6), 235-251.

Ortega Gasset, J., and Parmenter, C. E. (1959). The difficulty of reading. *Diogenes*, *7*(28), 1-17.

Özbek, A. B. (2015). Okuma güçlüğü müdahalelerinde teknoloji kullanımı. *Journal of Education and Special Education Technology*, *1*(1), 48-53.

Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap

Özçelik, İ. (1983). Okuma güçlükleri ve düzeltilmesi. *Eğitim ve Bilim*, *8*(45), 22-27.

Özer, E. ve Özdemir, S. (2021). Yetkin ve zayıf okurların sıklığı yüksek olan sözcüklere ilk sabitleme sürelerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 9*(3), 804-819.

Özkara, Y. (2010). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 5*(1), 109-119.

Parrila, R., Georgiou, G., and Corkett, J. (2007). University students with a significant historyof reading difficulties: What is and is not compensated?. *Exceptionality Education International*, *17*(2), 195-220.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri.* (M. Bütün ve S.B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Pegem.

Peksoy, M. (2018). *Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma tekniğinin kullanımı üzerine bir durum çalışması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Gaziantep.

Price, C. J., and Mechelli, A. (2005). Reading and reading disturbance. *Current Opinion in Neurobiology*, *15*(2), 231-238.

Pourhosein Gilakjani, A., and Sabouri, N. B. (2016). How can students improve their reading comprehension skill. *Journal of Studies in Education*, *6*(2), 229-240.

Pürsün, T. (2021). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerle çalışan öğretmenler için geliştirilen eğitim programının öğretmen yeterliğine etkisinin incelenmesi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Rayner, K., Pollatsek, A., Ashby, J., and Clifton Jr, C. (2012). *Psychology of reading*. London: Psychology Press.

Rayner, K., and Reichle, E. D. (2010). Models of the reading process. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Cognitive Science*, *1*(6), 787-799.

Sarıpınar, E. G. ve Erden, G. (2010). Okuma güçlüğünde akademik ve duyusal motor işlevleri değerlendirme testlerinin kullanılabilirliği, *Türk Psikoloji Dergisi, 25*(65), 56-66.

Sarıpınar, E. G. (2006). *Özgül öğrenme güçlüğü: Okuma güçlüğünde akademik beceri ve duyusal-motor işlevleri değerlendirebilme testlerinin kullanılabilirliği.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Satılmış, A. (2021). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerde akıcı okuma stratejilerinin etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.

Seçkin, Ş. (2012). *Okuma güçlüğü olan ve olmayan ilköğretim öğrencilerinin okuma akıcılığı*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sert, C. (2019). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma akıcılığının arttırılmasında model okuma, tekrarlı okuma, hata düzeltme ve kendini izleme stratejisi sağaltım paketinin etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sever, A. ve Topçuoğlu Ünal, F. (2020). Ortaokul öğrencilerinin telaffuz hataları üzerine bir inceleme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *24*(3), 683-700.

Shanker, J. L., and Ekwall, E. E. (2000). *Ekwall/Shanker reading inventory*. Boston, MA: Allyn & Bacon.

Sidekli, S. (2010). Eylem araştırması: İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin okuma ve anlama güçlüklerinin giderilmesi, *TÜBAR,* 27, 564-580.

Sidekli, S. ve Yangın, S. (2005). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 1*(11), 393-413.

Sirem, Ö. (2020). *Okuma destek programının ilkokul öğrencilerinin okuma güçlüğü sağaltımına etkisi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sirem, Ö. ve Baş, Ö. (2021). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sınıftaki davranışlarının incelenmesi üzerine nitel bir çalışma. *Milli Eğitim, 50*(230), 645-662.

Sirem, Ö. ve Baş, Ö. (2021). Okuma destek programının ilkokul öğrencilerinin okuma güçlüğü sağaltımına etkisi, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 50*(1), 507-534.

Sönmez, H. (2020). Öğretmen adaylarının okuma güçlüklerine uygun okuma stratejilerini kullanmalarına ilişkin bir inceleme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 7*(3), 1-18.

Sözen, N. (2017). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerin anlama becerisinin geliştirilmesinde rehberli okuma yönteminin etkisi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şahin, M. (2019). Eğitimde sınıf oturma düzeninin önemi. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi. 4*(1), 73-101.

Şahin, A. ve Bozdağ, T. (2020). İlkokullarda okuma güçlüğünde kullanılan eğitsel uygulamalara ilişkin öğretmen algılarının incelenmesi. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi, 4*(3), 250-263.

Şahin, M. ve Baştuğ, M. (2020). Okuma güçlüğünü gidermede nörolojik etki yönteminin rolü. *Academy Journal of Educational Sciences, 4*(2), 93-101.

Şahin, K. (2019). *Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencileri üzerine bir eylem araştırması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Şahin, K. ve Melanlıoğlu, D. (2021). Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencileri üzerine bir eylem araştırması. *Karamanoğlu Mehmetbey Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 3*(1), 78-89.

Şen, N. (2016). *Okuma güçlüğü çeken ortaokul öğrencilerinin okuma becerilerinin incelenmesi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tan, A. and Nicholson, T. (1997). Flashcards revisited: Training poor readers to read words faster improves their comprehension of text. *Journal of Educational Psychology, 89*(2), 276-288.

Türkmenoğlu, M. (2016). *İlkokulda akran öğretimi aracılığıyla okuma güçlüğünün giderilmesi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Türkmenoğlu, M. ve Baştuğ, M. (2017). İlkokulda akran öğretimi aracılığıyla okuma güçlüğünün giderilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 5*(3), 36-66.

Vaughn, S., Linan Thompson, S., Kouzekanani, K., Pedrotty Bryant, D., Dickson, S., and Blozis, S. A. (2003). Reading instruction grouping for students with reading difficulties. *Remedial and Special Education, 24*(5), 301-315.

Wanzek, J., Vaughn, S., Scammacca, N. K., Metz, K., Murray, C. S., Roberts, G., and Danielson, L. (2013). Extensive reading interventions for students with reading difficulties after grade 3. *Review of Educational Research, 83*(2), 163-195.

Vaughn, S., and Fletcher, J. M. (2012). Response to intervention with secondary school students with reading difficulties. *Journal of Learning Disabilities, 45*(3), 244-256.

Wang, Y. H. (2016). Reading strategy use and comprehension performance of more successful and less successful readers: A think-aloud study. *Educational Sciences: Theory & Practice, 16*(5), 1789-1813.

Yangın, S. ve Sidekli, S. (2006). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16,* 1-17.

Yıkmış, A., Kurtaoğlu, S. ve Toprak, Ö. (2021). Okuma güçlüğüne sahip öğrencilere sunulan öğretimde video teknoloji ve bilgisayar destekli uygulamaların kullanıldığı çalışmaların incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International, 11*(2), 881-897.

Yıldız, M. ve Akyol, H. (2011). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama, okuma motivasyonu ve okuma alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF), 31*(3), 793-815.

Yıldız, M. ve Aydoğmuş, M. (2021). Türkiye'de okuma güçlüğünü gidermeye odaklanan ilkokul düzeyindeki araştırmaların incelenmesi: 2000-2020 dönemi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 9*(4), 1188-1225.

Yılmaz, M. (2008). Türkçede okuduğunu anlama becerilerini geliştirme yolları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *5*(9), 131-139.

Yılmaz, M. (2006). *İlköğretim 3. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yurdakal, İ. H. (2014). *İlkokullarda okuma güçlüğünde yaşanan sorunlar ile eğitim uygulamalarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Yurdakal, İ. H. ve Susar Kırmızı, F. (2019). İlkokullarda okuma güçlüğünü sağaltmaya yönelik kullanılan öğretimsel düzenlemelere ilişkin öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 27*(2), 854-867.

Yüksel, A. (2010). Okuma güçlüğü çeken bir öğrencinin okuma becerisinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma. *Kuramsal Eğitimbilim*, *3*(1), 124-134.

Yılmaz, M. ve Kadan, Ö. F. (2019). Okuma güçlüklerini gidermede eşli okuma yönteminin etkisine yönelik bir eylem araştırması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *8*(1), 231-244.

EKLER

EK 1. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin kitap ve defterlerinden örnekler

Ö2'nin kitabından ve defterinden örnekler:

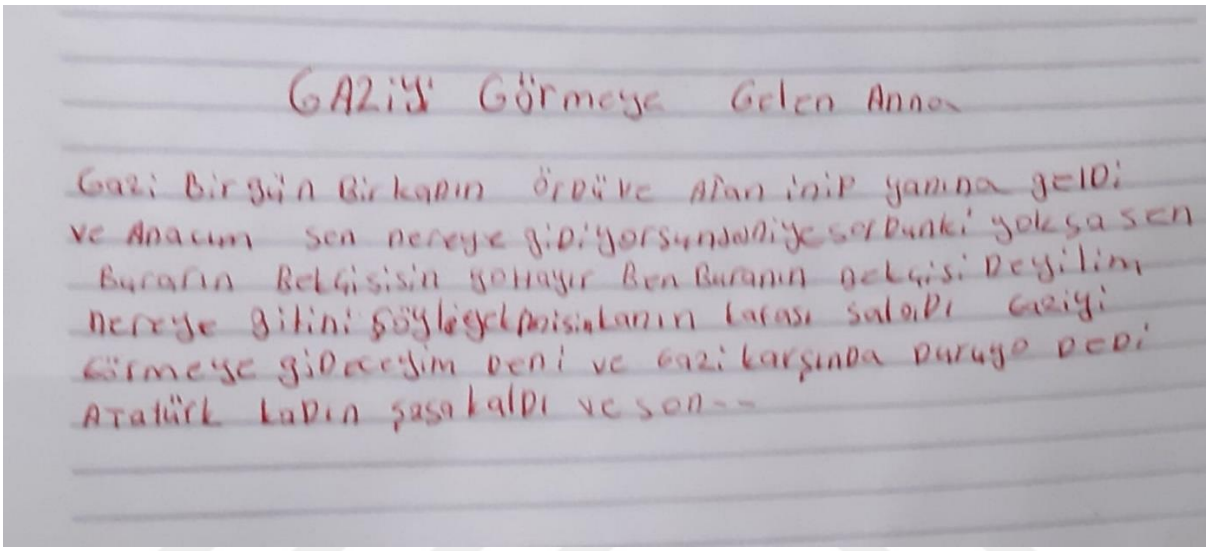

GAZİ'Yi Görmeye Gelen Anne

Gazi Bir gün Bir kadın ördü ve Atan inip yanına geldi
ve Anacım sen nereye gidiyorsun diye sordunki yok sa sen
Buranın Bekçisisin ya hayır Ben Buranın bekçisi Deyilim
nereye gitini söyleyek misin kadın tarası saldı Geziyi
Görmeye gideceğim Deni ve Gazi karşında Durup Dedi
Atatürk kadın şaşa kaldı ve son--

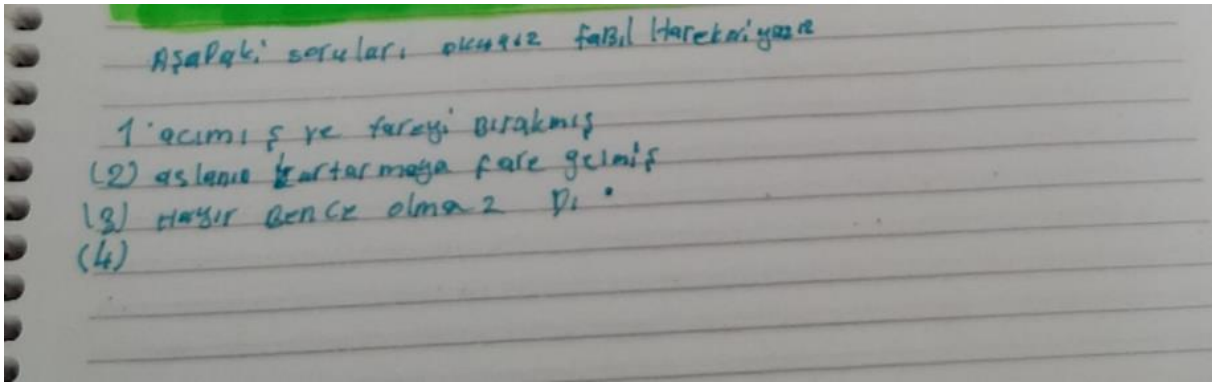

Aşağıdaki soruları okuyuz fabil hareketi yazız

1 acımış ve fareyi bırakmış
(2) aslanın kurtarmaya fare gelmiş
(3) Hayır Ben cüce olmazdı.
(4)

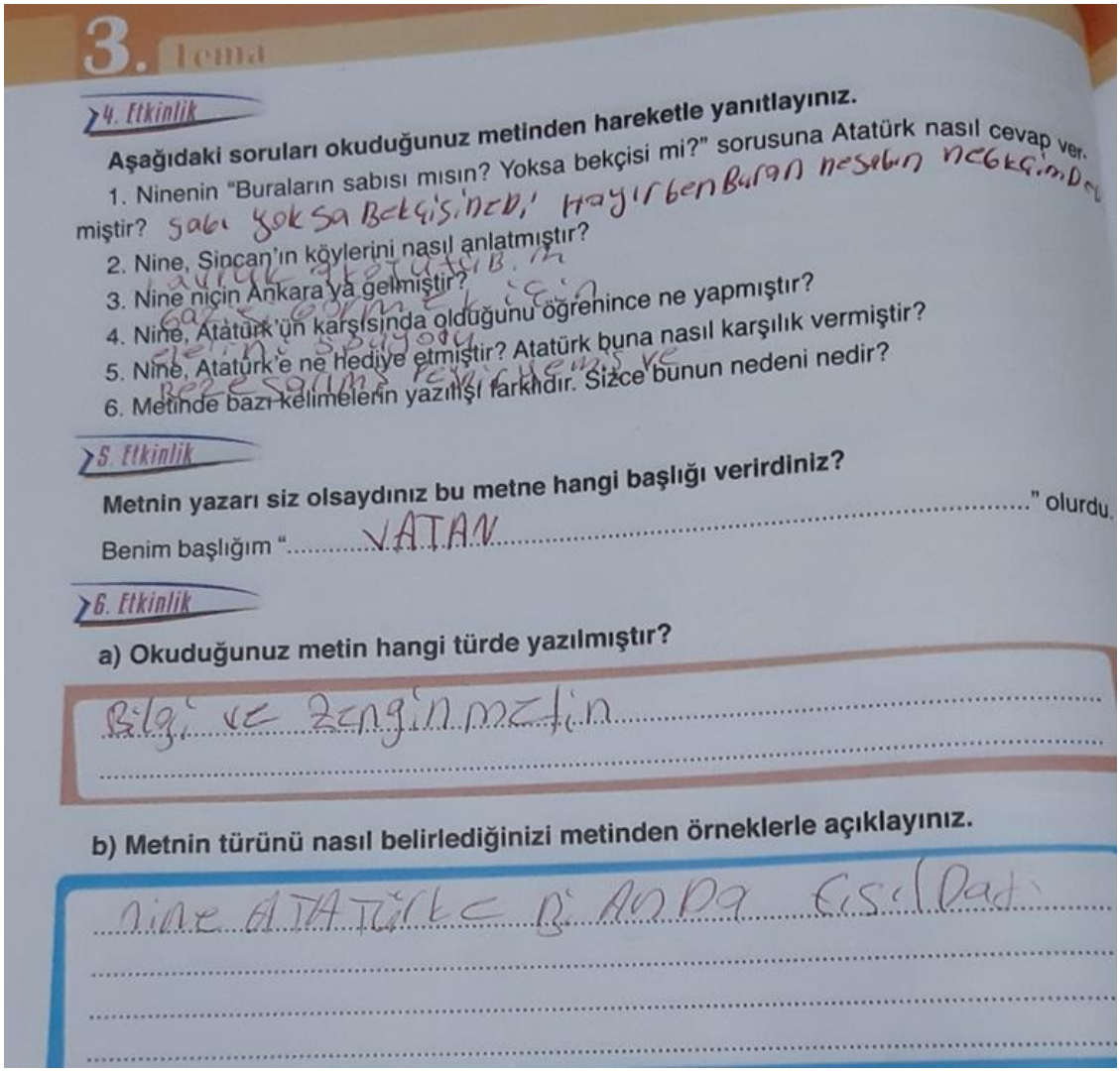

3. Tema

4. Etkinlik

Aşağıdaki soruları okuduğunuz metinden hareketle yanıtlayınız.

1. Ninenin "Buraların sabısı mısın? Yoksa bekçisi mi?" sorusuna Atatürk nasıl cevap vermiştir? Sabı yoksa Bekçisinedi, Hayır ben Buran nesebin nebkçimdel
2. Nine, Sincan'ın köylerini nasıl anlatmıştır?
3. Nine niçin Ankara'ya gelmiştir?
4. Nine, Atatürk'ün karşısında olduğunu öğrenince ne yapmıştır?
5. Nine, Atatürk'e ne hediye etmiştir? Atatürk buna nasıl karşılık vermiştir?
6. Metinde bazı kelimelerin yazılışı farklıdır. Sizce bunun nedeni nedir?

5. Etkinlik

Metnin yazarı siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?

Benim başlığım "VATAN" olurdu.

6. Etkinlik

a) Okuduğunuz metin hangi türde yazılmıştır?

Bilgi ve zengin metin

b) Metnin türünü nasıl belirlediğinizi metinden örneklerle açıklayınız.

Nine Atatürke bi anda Gisi Dati

Ö3’ün kitabından ve defterinden örnekler:

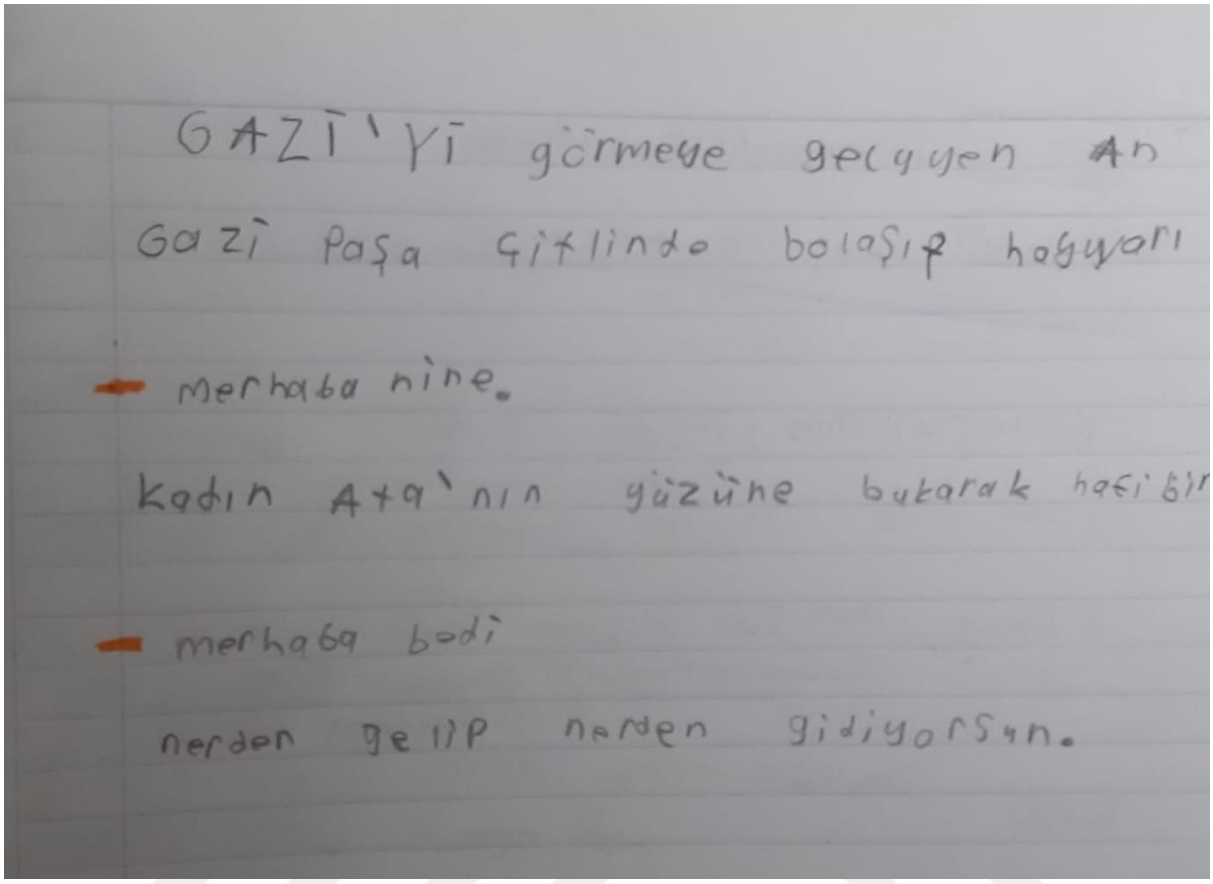
GAZİ'Yİ görmeye geçmen An
Gazi Paşa Çiftlinde bolaşıp bağyarı
- merhaba nine.
Kadın Ata'nın yüzüne bakarak hafif bir
- merhaba bodi
nerden gelip nerden gidiyorsun.

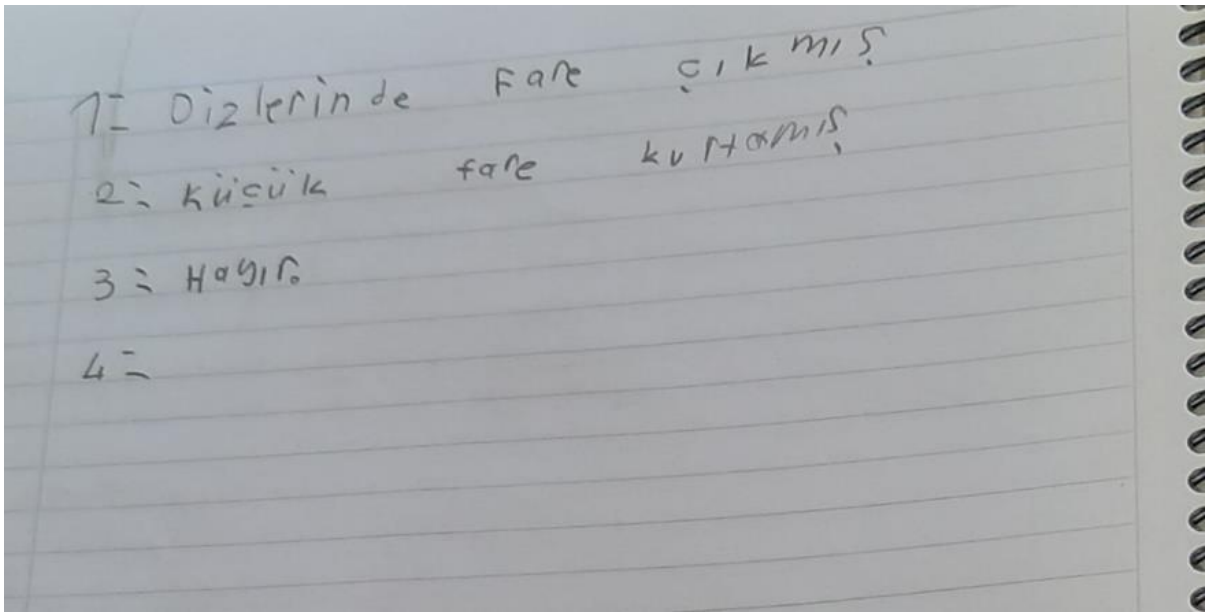
1- Dizlerinde Fare çıkmış
2- Küçük fare kurtarmış
3- Hayır
4-

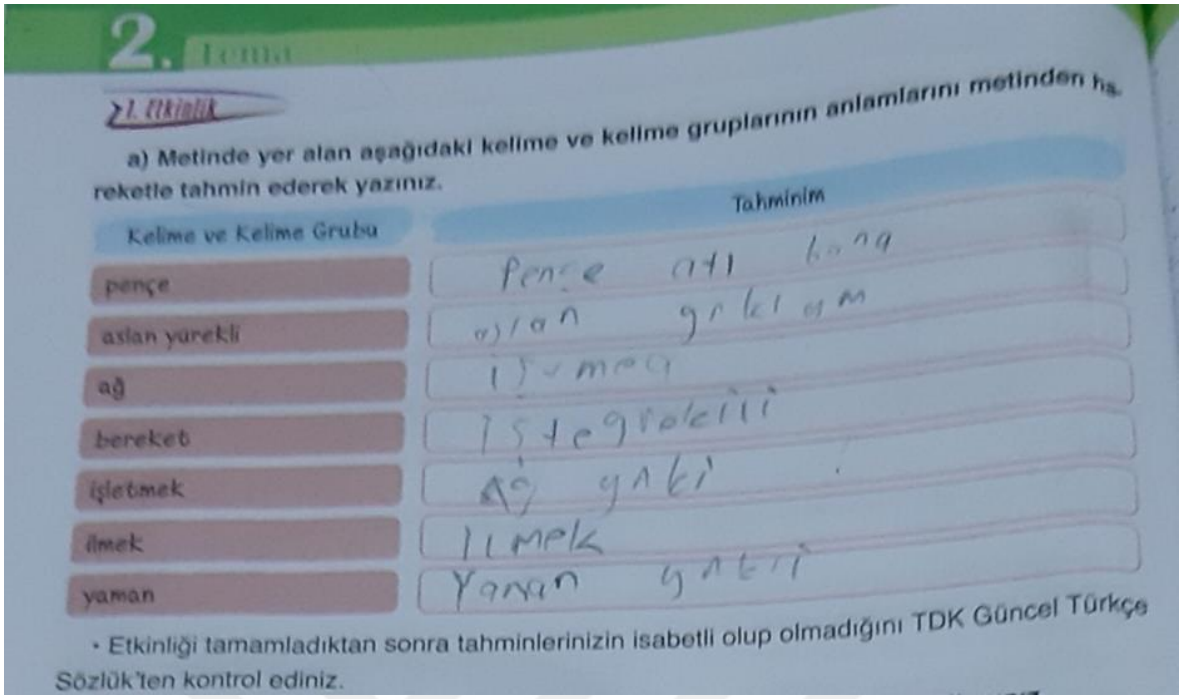

2. Temat

1. Etkinlik

a) Metinde yer alan aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını metinden hareketle tahmin ederek yazınız.

Kelime ve Kelime Grubu	Tahminim
pençe	Pençe atı bana
aslan yürekli	aslan gıkı gam
ağ	İşmeg
bereket	İştegrekili
işletmek	Ağ gıkı
ilmek	ilmek
yaman	Yaman gıkı

• Etkinliği tamamladıktan sonra tahminlerinizin isabetli olup olmadığını TDK Güncel Türkçe Sözlük'ten kontrol ediniz.

Ö1'in kitabından ve defterinden örnekler:

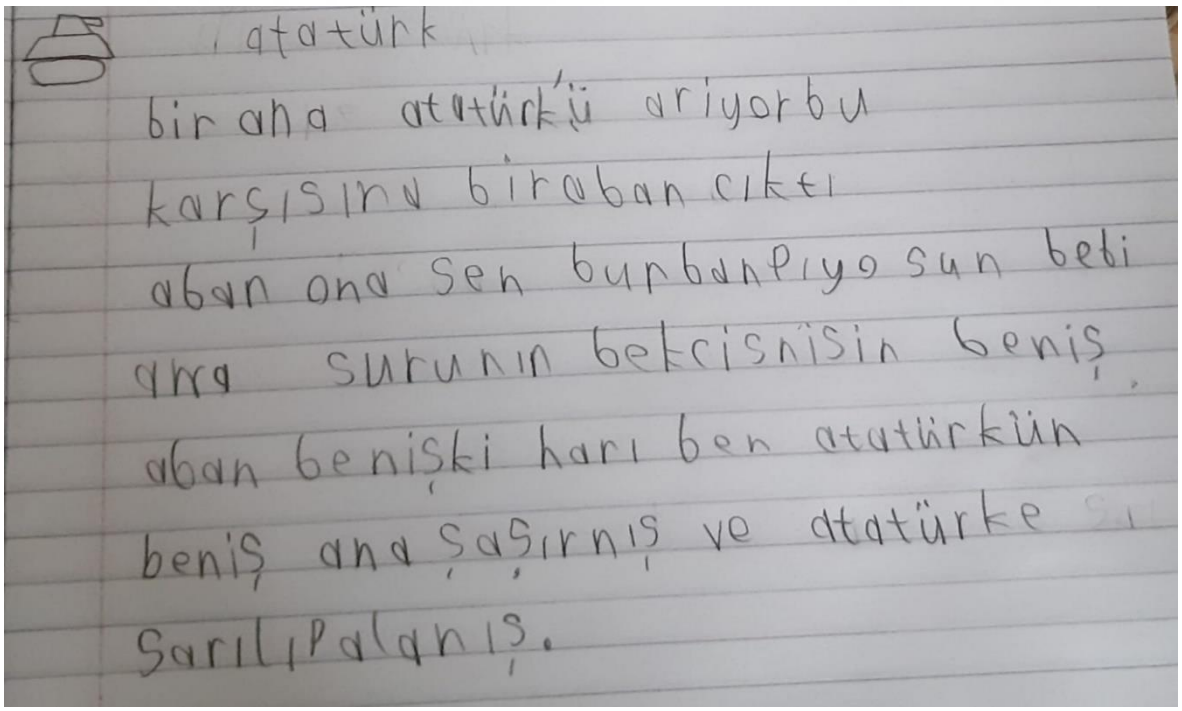

atatürk

bir ana atatürk'ü ariyorbu
karşısına biraban çıktı
aban ona sen burbanpıyo sun beti
ama surunın bekcisnisin benış
aban benişki kanı ben atatürkün
benış ana şaşırnış ve atatürke su
sarılıpalanış.

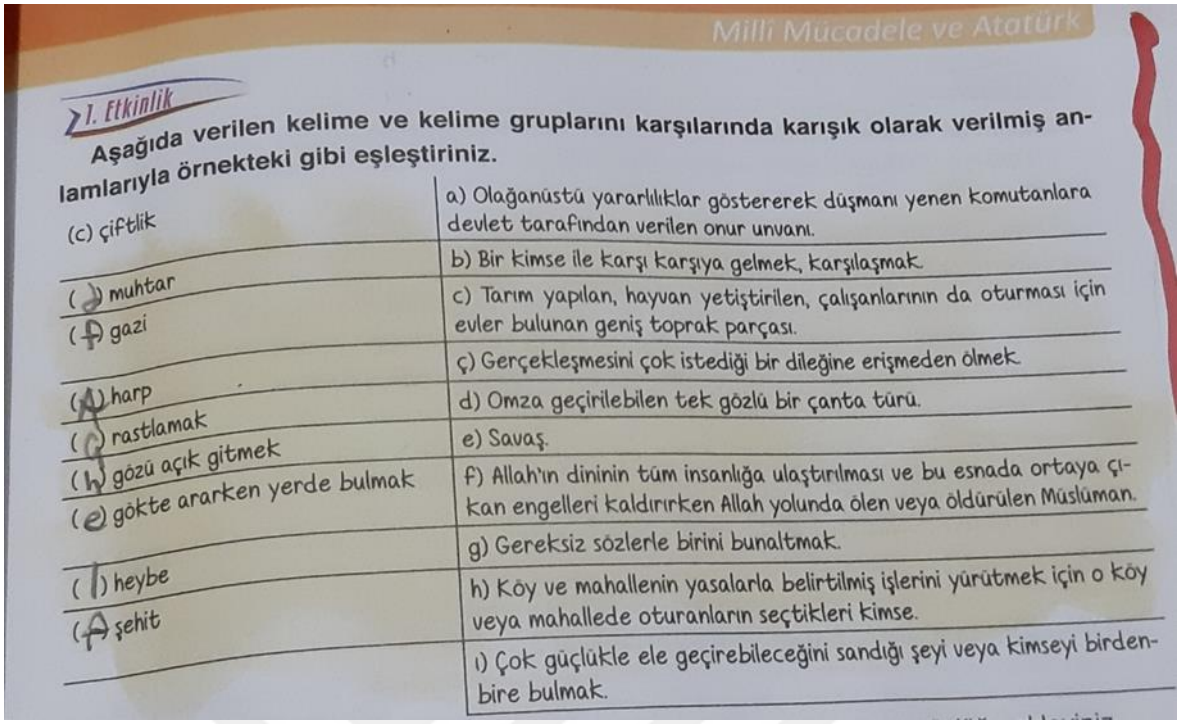

Milli Mücadele ve Atatürk

1. Etkinlik

Aşağıda verilen kelime ve kelime gruplarını karşılarında karışık olarak verilmiş anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

(c) çiftlik	a) Olağanüstü yararlılıklar göstererek düşmanı yenen komutanlara devlet tarafından verilen onur unvanı.
(d) muhtar	b) Bir kimse ile karşı karşıya gelmek, karşılaşmak.
(f) gazi	c) Tarım yapılan, hayvan yetiştirilen, çalışanlarının da oturması için evler bulunan geniş toprak parçası.
(a) harp	ç) Gerçekleşmesini çok istediği bir dileğine erişmeden ölmek.
(g) rastlamak	d) Omza geçirilebilen tek gözlü bir çanta türü.
(h) gözü açık gitmek	e) Savaş.
(e) gökte ararken yerde bulmak	f) Allah'ın dininin tüm insanlığa ulaştırılması ve bu esnada ortaya çıkan engelleri kaldırırken Allah yolunda ölen veya öldürülen Müslüman.
(b) heybe	g) Gereksiz sözlerle birini bunaltmak.
(f) şehit	h) Köy ve mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.
	ı) Çok güçlükle ele geçirebileceğini sandığı şeyi veya kimseyi birdenbire bulmak.

Ö4'ün kitabından ve defterinden örnekler:

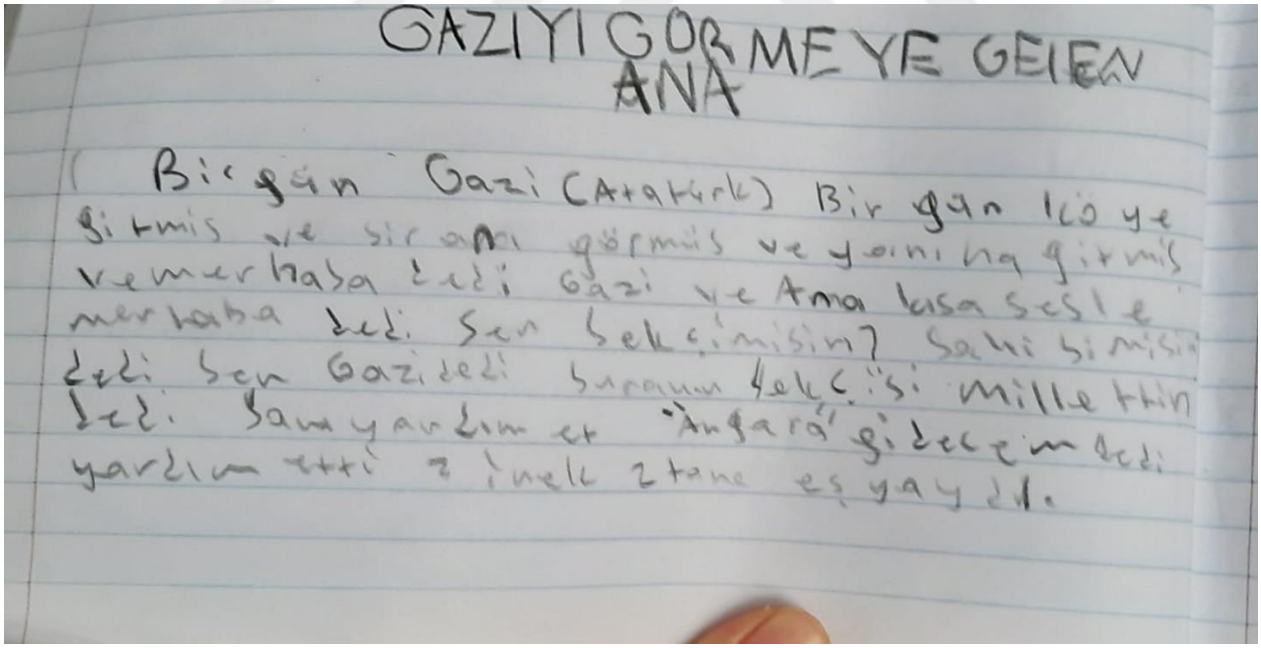

GAZIYI GÖRMEYE GELEN ANA

Bir gün Gazi (Atatürk) Bir gün köye gitmiş ve sıra anı görmüş ve yanına gitmiş vemerhaba dedi Gazi ve Ana kısa sesle merhaba dedi Sen Bekçimisin? Sahi misin dedi Sen Gazisin Sıranın bekçisi millettin dedi Sana yardım et "Ankara" gideceğim dedi yardım etti 2 inek 2 tane eşyayı.

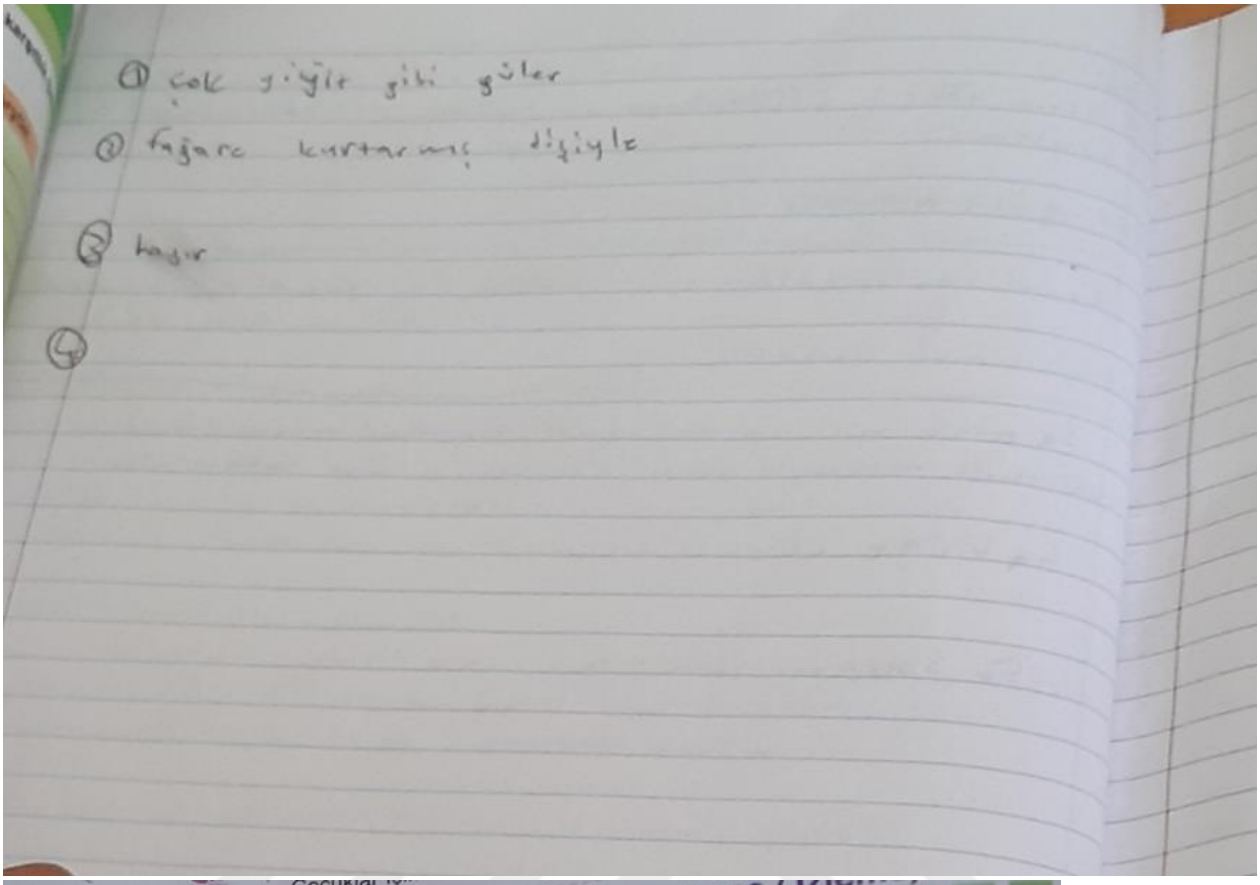

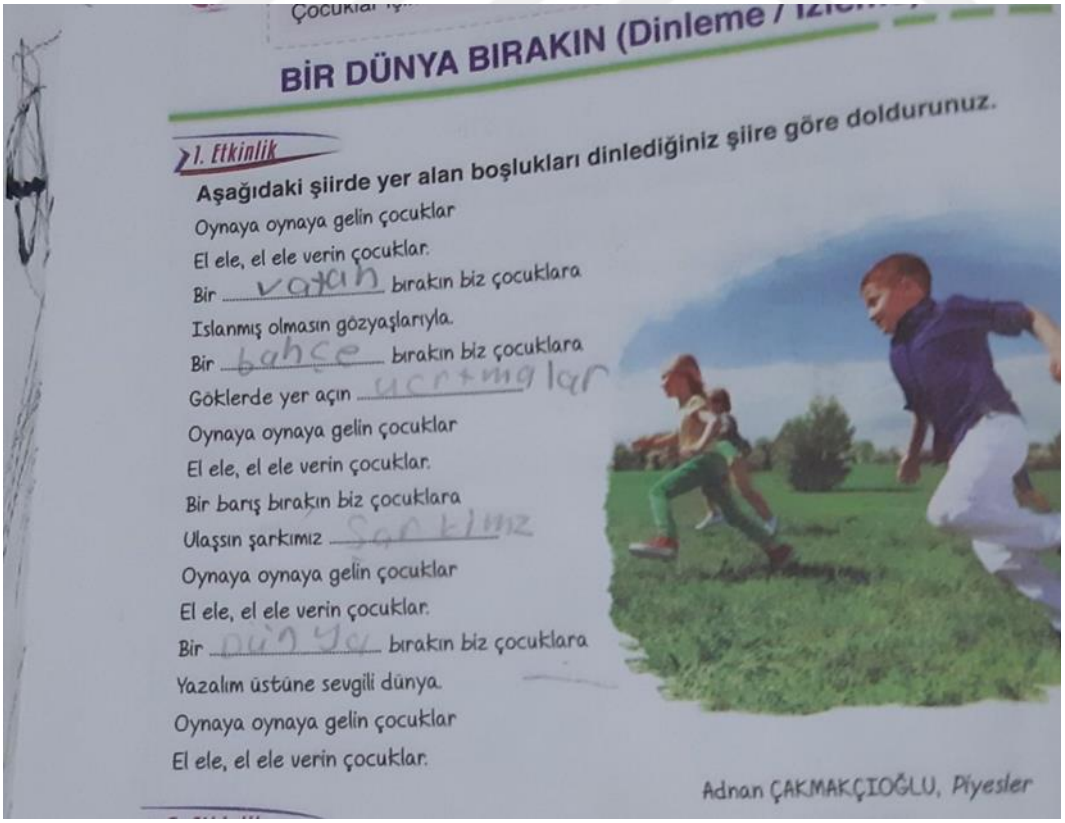

BİR DÜNYA BIRAKIN (Dinleme / İzle

1. Etkinlik

Aşağıdaki şiirde yer alan boşlukları dinlediğiniz şiire göre doldurunuz.

Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir vatan bırakın biz çocuklara
Islanmış olmasın gözyaşlarıyla.
Bir bahçe bırakın biz çocuklara
Göklerde yer açın uçurtmalar
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir barış bırakın biz çocuklara
Ulaşsın şarkımız şarkımız
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.
Bir dünya bırakın biz çocuklara
Yazalım üstüne sevgili dünya.
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele, el ele verin çocuklar.

Adnan ÇAKMAKÇIOĞLU, *Piyesler*

EK 2. Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin okuma düzeylerini belirlemede kullanılan metinler

YAŞLI GÜREŞÇİ

Bir zamanlar usta bir güreşçi vardı. Bu adam üç yüz altmış oyun biliyor, her gün ayrı bir oyunla güreşiyordu. Yetenekli gördüğü öğrencilerinden birine bu oyunların üç yüz elli dokuzunu öğretti. Yalnız birini öğretmekten çekinmişti. Onu ne olur ne olmaz diyerek kendine sakladı. Çok geçmeden oyunlarını öğrettiği öğrencisi hem güreş sanatının inceliklerini öğrenmiş hem de güçlü kuvvetli usta bir güreşçi olmuştu. Ona kimsenin gücü yetip karşı koyamıyordu. Hatta padişaha bile bir gün:

— Ustamın üstünlüğü yaşlı oluşuyla beni yetiştirmiş olmasındandır, dedi. Yoksa güçlü olmak bakımından ben ondan hiç de aşağı kalmam, güreş sanatının inceliklerini de onun kadar bilirim.

Bu güreşçinin ustalara karşı böylesine meydan okuması padişahın hoşuna gitmedi. Karşısında güreşmelerini buyurdu. Geniş bir alanda devlet büyükleriyle ülkenin ileri gelenleri toplandılar. Delikanlı kükremiş bir fil gibi ortaya çıktı. Öyle güçlü görünüyordu ki karşısına demirden bir dağ çıksa yerinden koparıp atardı. Ustası, delikanlının gücü bakımından kendisinden üstün olduğunu anlamıştı. Kendine sakladığı o tek oyunla buna yapıştı. Delikanlı bu oyunu bilmediğinden bu oyuna karşı kendini nasıl savunacağını da bilmiyordu. Usta güreşçi, delikanlıyı iki eliyle yerden alıp başının üstüne kaldırdı ve boş bir çuval gibi yere bıraktı. Halk övgü dolu sözlerle usta güreşçiyi alkışladı. Padişahın buyruğuyla güreşçiye kaftan giydirildi, armağanlar verildi. Delikanlıya da:

— Kendini yetiştirenle boy ölçüşmeye kalktın, onu da başaramadın, dediler. Delikanlı da gelip herkesin önünde ustasının elini öptü. Ustası da onu alnından öperek birbirlerine sarıldılar. Her ikisi de alandan mutlu ayrıldılar.

Hazırlayan: Şennur SEZER-Adnan ÖZYALÇINER 365 Gün 365 Masal

ANADOLU'DA KONUKSEVERLİK GELENEKSELDİR

Anadolu'nun geleneksel konukseverliği üzerinde duralım isterseniz. Bu konukseverliğin kökleri tarihin derinliklerine iner. Türklerin kendi ülkelerine ve şehirlerine, köylerine, kasabalarına gelen yabancılara, gariplere, kimsesizlere, yolculara karşı insanca, dostça davranışları, kısacası konukseverlikleri çok eskidir. Bugün de Anadolu'nun birçok köy ve kasabasında, köyün ve kasabanın ortaklaşa malı olan köy odaları, "misafirhane"ler vardır. Bir konuk geldiği zaman bu odalarda ağırlanır, yedirilir, içirilir. Karşılığında hiçbir şey beklenmez. Bu odaların giderleri, sıra ile ya o köyde oturan varlıklı aileler tarafından ya da köy sandığından karşılanır. Aslolan konuğu hoşnut etmektir. Bunun için yapılması gereken ne varsa yapılır, ayrılırken gideceği yere kadar konuğun azığı düzülür.

Anadolu'daki konukseverlik gelenek ve göreneğinin temelinde eski Ahi gelenekleri yatmaktadır. Anadolu Selçukluları Devri'nden Osmanlıların son yıllarına kadar bir esnaf ve sanatkâr örgütü olarak bilinen Ahiliğin her köyde, her kasaba ve şehirde ocakları, odaları ve tekkeleri vardır. Ahiler, gelen konukları geleneksel kurallarına göre ağırlar, bunu bir toplum görevi sayarlardı. Bir şehirde birkaç Ahi ocağı bulunur, bunlar şehirlerine gelen konukları ağırlamak için birbirleriyle yarış ederlerdi.

24 On dördüncü yüzyılın başlarında Anadolu'da bir gezi yapan tanınmış Arap Seyyahı İbni Batuta, Anadolu'yu karış karış gezerken hep bu Ahi tekkelerinde konaklamış, Türklerin gösterdikleri konukseverliği "Seyahatnamesi"nde anlata anlata bitirememiştir. İbni Batuta, Anadolu için şöyle der:

"Tanrı, güzelliklerini öteki ülkelere ayrı ayrı dağıtırken burada hepsini bir araya getirmiştir. Burada dünyanın en güzel insanları, en temiz giyimli halkı yaşar; en nefis yemekler pişirilir. Tanrı'nın yarattıkları içinde en şefkatli, en konuksever halk Anadolu'dadır." 650 yıl önce bunları söyleyen Seyyah İbni Batuta, bir Anadolu yolculuğunda Denizli'ye uğrar. Bundan sonrasını İbni Batuta'dan dinleyelim:

Konuk sevmek, konuğa ikramda bulunmak, insan sevgisinin başında gelir. Anadolu; yemeğini konuğuna yedirmekten, konuğunu memnun etmekten zevk alır. Bir görevi yapmış olmanın rahatlığını duyar.

Şekerin hemen hiç bulunmadığı yıllarda bir öğretmen, bir köye konuk olur. Akşam yemekten sonra evde bir telaştır başlar. Ev sahibi sandığının anahtarını bir türlü bulamamıştır. Evin her köşesi aranır taranır, anahtar yok. Sonunda sandığı kırmaya karar verirler. Sandık kırılır,

öğretmen işin farkına o zaman varır. Ev sahibi kırdığı sandıktan küçük bir çıkın çıkarır, sandığın içerisinde üç şeker vardır. Evet, konuğuna şekerli bir kahve ikram etmek için sakladığı üç şeker. Anadolu'nun konukseverliği üzerine söylenecek çok söz, anlatılacak çok hikâye vardır.

Mehmet ÖNDER

DUMLUPINAR SAVAŞI

Gazi Mustafa Kemal, Sakarya Savaşı'ndan sonra düşmanı yurttan tamamen atmak için büyük bir savaş hazırlığına girişti. Eli silah tutan herkes orduya alındı. Ordunun savaş gücü artırıldı.

Mustafa Kemal, 23 Ağustos 1922 günü gizlice Konya'ya gitti. Oradan Akşehir'e vardı. Fevzi Çakmak ve İsmet İnönü gibi ileri gelen komutanları çevresinde topladı. Birlikte bir taarruz planı hazırladılar.

26 Ağustos sabahı erken saatlerde Gazi Mustafa Kemal, Afyon Kocatepe'de bulunuyordu. Gün ağarırken verdiği buyrukla görülmemiş bir saldırı başladı. Toplar patlıyor; Mehmetçikler, İngilizlerin "Ancak altı ayda aşılabilir." dedikleri Yunan siperlerini yıldırım gibi aşıyordu. Düşman neye uğradığına şaşırmıştı. Daha ilk gün birçok Yunan subayı tutsak edilmişti. İkinci gün başkomutanları da tutsak edildi. Başsız ve yönetimsiz kalan Yunan ordusuna artık İzmir'e doğru kaçıp canını kurtarmaktan başka bir yol kalmamıştı. 30 Ağustos 1922 günü Dumlupınar'da yapılan son bir meydan savaşı ile düşman ezilmiş, Anadolu toprakları düşman işgalinden kurtulmuştu.

Türk ordusu Başkomutan Gazi Mustafa Kemal'in verdiği "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" buyruğu ile Yunanlıları İzmir'e dek kovaladı. Kaçıp İzmir'e gelebilen düşman askerleri, rıhtımda bekleyen gemilere binerek geldikleri gibi gittiler.

9 Eylül günü Türk ordusu İzmir'e girdi. Şehir ateş içinde yanıyordu. Düşman, kaçarken kenti ateşe vermişti fakat bu yangınlar kimsenin umurunda bile değildi. Halk sokaklara dökülmüş, şenlik içinde kurtarıcısını selamlıyor, Mehmetçikleri çiçek yağmuruna tutuyordu.

Ahmet KÖKLÜGİLLER

GEYİK ANA

(Dünyaca ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un kitabı olan Beyaz Gemi'de Mümin dedenin torunu ile yaşadıkları anlatılmaktadır. Mümin dede, her gün torununa Kırgızlarla ilgili efsaneler anlatmaktadır. Dedesine göre Kırgızlar, "Boynuzlu Geyik Ana" soyundan gelmektedir. Bu efsanelerden etkilenen çocuk da bir balık olmayı ve her gün Issık Gölü'nde geçen beyaz gemiye gidip babasını bulmayı hayal eder. Okuyacağınız aşağıdaki bölümde, bu efsanelerden biri anlatılmaktadır.)

(...) Geyik Ana:

— Şimdi ben sizin ananızım, siz de yavrularımsınız, demiş. Sizi ben çok uzaklara götüreceğim, o yerlerde karla örtülü dağlar arasında ılık bir deniz var. Adı Issık Göl.

Oğlanla kız bir sevinmiş, bir sevinmiş, güzel boynuzlu Geyik Ana'nın peşinde sevinçle koşmuşlar. Ne var ki bir süre sonra yorulmaya başlamışlar, hâlsiz düşmüşler. Yol ise daha çok çok uzakmış, dünyanın bir ucundan bir ucuna kadar. Ve de uzak bir yere gidemezlermiş, Geyik Ana onlara sütünü emzirmeseymiş, geceleyin kendi vücudu ile onları ısıtmasaymış.

Az gitmişler, uz gitmişler. Ana toprakları Enesay arkalarında kalmış çoktan, yeni ülkeleri Issık Göl'e yol daha çok çok varmış. Bir yaz, bir kış sonra bir bahar, bir yaz ve yine bir güz gibi kış ve birçok bahar, yaz, kış yürümüşler. Sık ormanlardan geçerek, çıplak bozkırlardan, insan ayağının batıp çıktığı çöl kumlarından yürüyerek, yüksek dağları aşarak, coşkun ırmaklarda yüzerek durmadan ilerliyorlarmış. Kurt sürüleri saldırmış, Geyik Ana sırtlamış yavrularını, rüzgâr gibi uçurmuş âdeta… Atlı avcılar mı düşmemiş peşlerine kaç kez, okları, yayları ile. "Geyik çocukları alıp kaçıyor! Tut! Tut! Vur!" diye bağrışıyor, oklarını fırlatıyorlarmış. Geyik Ana oktan daha hızlı koşuyor ve fısıldıyormuş:

— Sıkı tutunun yavrularım, sıkı tutunun! Bizi takip eden var.

Ve sonunda Geyik Ana çocuklarını Issık Göl'ün kıyısına getirmiş. Dağın tepesinde duruyor, çevrelerine bakıyormuş hepsi de hayretler içinde. Her taraf karlı tepeler, yeşil ormanlarla çevriliymiş. Ve dağların arasında, göz alabildiğine bir deniz dalgalanıyormuş, kabarıyormuş durmadan. Masmavi suda ak köpüklü dalgalar koşuşuyor, koşuşuyormuş. Çok uzaktan gelen rüzgârlar onları kovalıyor, sürüklüyormuş. Başı neresiymiş Issık Göl'ün, sonu neresi, bilinmez. Bir kıyısında güneş doğarken bir kıyısı karanlıkmış. Ve Issık Göl'ün dört bir yanını

kaç dağ sarıyor, bilinmezmiş. Bu dağların ötelerinde daha ne kadar karlı dağlar varmış, sayılmazmış, bilinemezmiş…

— İşte, demiş Geyik Ana, burası yeni ana topraklarınız olacak. Burada yaşayacaksınız, toprak süreceksiniz, balık tutacaksınız, hayvan yetiştireceksiniz. Barış içinde yaşayın binlerce yıl. Soyunuz çoğalsın. Torunlarınızın torunları buraya getirdiğiniz ana dilinizi de unutmasın çünkü ana dilini konuşmak, ana dilinde türkü söylemek çok tatlı gelir insana. İnsanlara yakışacak bir biçimde yaşayınız. Ben de sizinle olacağım, çocuklarınızın çocuklarıyla birlikte yaşayacağım bugün, yarın ve sonsuzluğa dek…

İşte, Kırgız soyunun en son iki insanı, oğlanla kız. Tanrı'nın kutsal saydığı bu ölmez Issık Göl topraklarında kendilerine yeni bir yurt bulmuşlar.

(...)

Cengiz AYTMATOV

Öğrencinin imzası

ETİK KURUL ONAYI

Aksaray Üniversitesi- Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Tarih: 26/08/2022 16:19

E0000750401

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : E-34183927-000-00000750401
Konu : Başvurunuz Hk

Sayın: Hava KARACA

"Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadığı Okuduğunu Anlama Sorunlarına İlişkin Öğrenci Öğretmen Veli Görüşleri" başlıklı 2022/05-10 protokol numaralı başvuru 24.08.2022 tarihli toplantıda kurulumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere **uygun olduğuna** toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Necmettin AYGÜN
Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurul
Başkanı

Ek: İnsan Araştırmaları Etik Kurul Kararı

Evrakın elektronik imzalı suretine https://e-belge.aksaray.edu.tr adresinden 85a153eb-b941-436e-b7c0-dda90dcd2eea kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 85A153EB-B941-436E-B7C0-DDA90DCD2EEA Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/aksaray-universitesi-ebys

Adres: tarih Bölümü
Telefon No: 2882194 Faks No: 2882125
e-Posta: naygun@aksaray.edu.tr İnternet Adresi:
https://www.aksaray.edu.tr/
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için: Necmettin AYGÜN
Profesör
Telefon No: 2882194

1 / 1

MİLLİ EĞİTİM ONAYI

T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-76490249-605.01-63201099 09.11.2022
Konu :Veri Toplama ve Anket İzni

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: Valilik Makamının 08/11/2022 tarihli ve E-76490249-605.01-62980440 sayılı Onayı.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi tezli yüksek lisans öğrencisi Hava KARACA'nın **"Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadığı Okuduğunu Anlama Sorunlarına İlişkin Veli Öğretmen Öğrenci Görüşleri"** konulu Yüksek Lisans tez çalışması ile ilgili ilgi Valilik Makamı Onayı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Hacı Ömer KARTAL
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek: İlgi Onay (1 Adet)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : İl Milli Eğitim Müdürlüğü Yeni Sanayi Mah. E-90 Bulv. No:47
Valilik Ek Nolu Hizmet Binası
Telefon No : 0 (382) 213 68 40
E-Posta: arge68@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Nurdan ANDAÇ
Unvan : Programcı
İnternet Adresi: http://aksaray.meb.gov.tr/ Faks:3822136814

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 24e5-a47f-3728-8c03-2088 kodu ile teyit edilebilir.
Evrakın elektronik imzalı suretine https://e-belge.aksaray.edu.tr adresinden 3f04515e-c370-4800-9443-04bdd1c5a6f2 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

TEZ DEĞERLENDİRME FORMU

Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu		
Öğrencinin Adı Soyadı:		**EVET**
	Kapak	
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
	İçindekiler	
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
	Giriş	
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
	Özet/Abstract	
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?	
	Kaynakça	
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı Kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
	Atıf Yöntemi **APA 6** ☐ **CMS** ☐ **İSNAD** ☐	
	Genel Değerlendirme	
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşluklar ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	

Bu tezin tarafımdan "Tez yazım kuralları" okunarak dikkatlice hazırlanmış olduğunu ve doğabilecek her türlü olumsuzluktan sorumlu olacağımı kabul ederim.